

BIBLIA-TANULMÁNYOK • 2009/4.

Hazát keresők

(Zsid 11,13–16)

MÓZES IV. KÖNYVE • EPIZÓDOK
A PUSZTAI VÁNDORLÁS IDŐSZAKÁBÓL

BIK KÖNYVKIADÓ
BUDAPEST, 2009

A tanulmányokat összeállította:
Sonnleitner Károly

A tanulmány elektronikus formában a www.kerak.hu oldalon a „Kiadványok” menüpont alatt tölthető le.

Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadó

Székhely: 1121 Budapest, Remete út 16/A

Kiadó és könyvlerakat: 1062 Budapest, Székely B. u. 22. III/7.

Telefon/fax: 06-1/267-3947, 06-20/379-6020

E-mail: bik@bibliakiado.hu

Honlap: www.e-konyv.hu

Felelős kiadó: Szigeti Gábor

Sorozatszerkesztő: Egerváriné Árvai Márta

Nyomdai előkészítés: BIK Könyvkiadó

Nyomtatás: Reménység Alapítvány (Nágocs)

ISBN 978-963-7493-63-8

ISSN 0865-3119

TARTALOM

Bevezetés	7
<i>I. tanulmány – 2009. október 3.</i>	
A vándorlás kezdete	8
<i>II. tanulmány – 2009. október 10.</i>	
A pusztai vándorlás és a honfoglalás előzményei	21
<i>III. tanulmány – 2009. október 17.</i>	
A papok és a lévíták szerepe és szolgálata	33
<i>IV. tanulmány – 2009. október 24.</i>	
Pászkaünnep a pusztában – Zúgolódás és pártütés a Kádes felé vezető úton	45
<i>V. tanulmány – 2009. október 31.</i>	
Hogyan vezet Isten?	56
<i>VI. tanulmány – 2009. november 7.</i>	
A tizenkét kém	65
<i>VII. tanulmány – 2009. november 14.</i>	
Az ember hűtlensége és Isten hűsége	79
<i>VIII. tanulmány – 2009. november 21.</i>	
Az Isten szolgálatában álló lévita lázadása	93
<i>IX. tanulmány – 2009. november 28.</i>	
Áron és a papság	103
<i>X. tanulmány – 2009. december 5.</i>	
Bálám történetének tanulságai	113

XI. tanulmány – 2009. december 12.

Végső rendelkezések az ígéret földjének határán 127

XII. tanulmány – 2009. december 19.

A megváltás jelképei a pusztai vándorlás idején 141

XIII. tanulmány – 2009. december 26.

Az isteni szeretet jellemátformáló hatalma 157

Áhítatok minden napra

Október 167

November 168

December 169

BEVEZETÉS

„Mindezek példaképpen estek rajtuk, megíratlak pedig a mi tanulságunkra, akikhez az idők vége elérkezett.”

(1Kor 10,11)

Mózes negyedik könyve a héber Bibliában a *bemidbar*, azaz a „pusztában” nevet viseli. Első olvasásra számos részlete idegenszerűnek tűnik számunkra. Az Egyiptomból kivonuló nép pusztai vándorlásának, néppé szerveződésének, Isten türelmes vezetésének epizódjait tartalmazza. Különös rendelkezésekről, többszöri népszámlálásról, a megromlott emberi természet megnyilatkozásairól, lázadásokról, elégedetlenkedésekről, féltékenységről stb. szól. Ha nyitott szívvel és az Isten szava iránti alázattal olvassuk, megnyílik az Ige ajtaja, és e könyv lapjain keresztül is felragyog előttünk „Krisztus titka”, minden szépségével együtt. Ráébredünk, hogy itt is rólunk és Isten szerető kereséséről van szó, aki bennünket is elkísér a pusztai vándorútra, hogy a maga türelmes eszközeivel örök hazánk felé egyengesse lépteinket.

A mi utunk is a pusztán vezet keresztül. Miközben „idegenek és vándorok” vagyunk ezen a földön, és a mennyei Kánaán felé haladunk, a mi utunkat is az e könyvben találhatóhoz hasonló események és megnyilatkozások szegélyezik. A mi szívünkben is ott él az Isten szeretete által életre keltett és ébren tartott vágy az elveszett Éden után. Isten minket is a világból hívott ki, hogy a pusztában a szívünkre beszéljen, és megértjük, milyen áldás a bizalom alapján egyedül Tőle függeni, s hogy Tőle származik mindennapi mennyei eledelünk és a víz, amely „örök életre buzog”.

Keljünk útra tehát Mózes negyedik könyvének iránymutatója alapján, hogy e könyv tanulságait megszívlevélve kitérők nélkül eljussunk Egyiptomból az Ígéret földjére.

A vándorlás kezdete

¶ Mi volt az ember teremtésének isteni célja? Milyen volt az első emberpár édeni otthona?

Zsolt 8,4–7; 1Móz 2,8–10. 15; Jób 38,7

„Mikor látom egeidet, a te ujjaid munkáját, a holdat és a csillagokat, amelyeket teremtettél: Micsoda az ember – mondom –, hogy megemlékezel róla, és az embernek fia, hogy gondod van rá? Hiszen kevészel tetted őt kisebbé az Istennél, dicsőséggel és tisztességgel megkoronáztad őt. Úrrá tetted őt kezeid munkáin, és mindent lábai alá vetettél.”

„Ültetett az Úr Isten egy kertet Édenben, napkelet felől, és abba helyezte az embert, akit formált. És nevelt az Úr Isten a földből mindenféle fát, tekintetre kedvest és eledelre jót, az élet fáját is, a kert közepette, s a jó és gonosz tudásának fáját... És vette az Úr Isten az embert, és helyezte az Éden kertjébe, hogy művelje és őrizze azt.”

.....

Vajon mi volt az ember teremtésének isteni célja? Hogy értelmes lényekkel népesítse be az üres világegyetemet? Vagy a létezés öröme? A Biblia ismeretében kimondhatjuk, Isten nagyszabású elgondolásainak hátterében ennél lényegesen többről van szó. Sok szépség, öröm jelenik meg az ember életében,

örülni tudunk az életnek, az egészségnek, a körülöttünk lévő mikro- és makrokozmosz szépségeinek, emberi kapcsolatainknak stb. De a lelkünk mélyén érezzük, hogy ennél többre van igényünk.

Amikor az ember teremtésére vonatkozó bibliai kijelentéseket olvassuk, szinte beleszédülünk a felismerésbe, hogy Isten milyen csodálatosan megkülönböztetett bennünket. Különösen sokatmondó gondolat, hogy Isten nemcsak teremtette, de formálta is az embert, azaz kézzelfogható módon is alakította, mintegy „markaiba metszette”. Önmaga képmására teremtette, ami az alaki hasonlóságon túl azt is jelentette, hogy az ember tudatos kapcsolatfelvételre és kapcsolatápolásra alkalmas erkölcsi lény. Miközben Isten szabadságra, a korlátlan fejlődés lehetőségeivel alkotta meg teremtményét, létének értelmét mégis a Teremtővel való tökéletes közösségben jelölte meg.

Nehezen értjük – és biztosan nem értjük a maga teljességében – a Kolossébeliekhez írott levél kijelentéseit, amikor arról beszél, hogy „*Őbenne teremtett minden*”, „*mindenek Őáltala és Őreá nézve teremtettek*”, és „*minden Őbenne áll fenn*”, s „*tetszett az Atyának, hogy Őbenne lakozzék az egész teljesség*” (Kol 1,16–18). Mintha a fenti igék a Bibliának az ember teremtésére vonatkozó mondanivalójával egyetemben azt is érzékeltetnék, hogy az ember Isten nélkül, a Teremtővel fenntartott állandó közösség nélkül nem teljes értékű. Isten nélkül az ember teremtettségének értelme és célja válik kérdésessé.

Az Atya jelenléte, példaadása, a vele való közösség teszi igazán tartalmassá a fiúság fogalmát is. A tékozló fiúról szóló példázatban kevésbé hangsúlyozott részlet az, amit az atya az otthon maradt fiúnak mondott: „*Fiam, te mindenkor énvelem vagy, és mindenem a tiéd.*” (Lk 15,31) Ez az otthon maradt teremtmény kiváltsága, létének értelme és tartalma.

„*Isten az embert úgy teremtette, hogy mind külsejére, mind jellemére nézve Isten képmása legyen. Egyedül Krisztus az Atya »valóságának képmása«; az embert azonban Isten hasonlatossá-*

gára teremtette. Természete összhangban volt Isten akaratával. Értelme képes volt isteni dolgok felfogására. Hajlamai tiszták voltak; vágyain, ösztönein és szenvedélyein értelme uralkodott. Szent és boldog volt az Isten akarata iránti tökéletes engedelmeségben. (...)

Minden, amit Isten alkotott, tökéletesen szép volt, a szent pár boldogságához semmi sem hiányzott. A Teremtő azonban szeretetének újabb jelét adta, lakhelyül külön kertet is ültetett számukra. Sokféle fa volt ebben a kertben, köztük sok illatos, ízletes gyümölcssel megrakott. Volt ott szemet gyönyörködtető, egyenesen felfelé növekvő szőlőtő, melynek ágai roskadoztak a leggazdagabb és legváltozatosabb színárnyalatú fürtöktől... Pazar bőségben virítottak az illatos virágok is, sok ezer színben. A kert közepén állt – dicsőségben az összes többi fát felülmúlva – az élet fája. Gyümölcse hasonlított az arany- és ezüstalmához, és erejével képes volt fenntartani az életet. (...)

Isten őszintének, becsületesnek teremtette az embert; nemes jellemvonásokat oltott belé, a rosszra való hajlam nélkül. Fejlett értelmi képességekkel ajándékozta meg, és feltárta előtte mindazokat az indítékokat, amelyek arra készíthették, hogy kitartszon Teremtője iránti hűsége mellett. Örök boldogságának feltétele a tökéletes és állandó engedelmesség. E feltétel mellett szabad az út az élet fájához. (...)

Isten megígérte, hogy mindaddig, amíg hívek maradnak törvényéhez, folytonosan gyarapodhat a tudásuk, egymás iránti szeretetük, és az örömük is. Szüntelenül gyűjthetik a tudás újabb kincseit, felfedezhetik a boldogság újabb forrásait, s mind tisztábban és világosabban alkothatnak fogalmat Isten felmérhetetlen, kiapadhatatlan szeretetéről.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 24–31. o.)

Az első emberpár életének értelme és célja az volt, hogy közösséget ápolt Teremtőjével, tőle tanult, az Ő erkölcsi tökéletességét szemlélte, hogy vele közösségben bejárja az erkölcsi fejlődés határtalan útjait.

2 Milyen következményeket vont maga után a bukás? Az ősevangéliumban meghirdetett „ellenségeskedés” magában hordozta-e az Isten által szívükbe plántált, immár elvesztett Éden utáni vágyat?

1Móz 3,8–12. 15–16. 19. 22–24

„És meghallották az Úr Isten szavát, aki hűvös alkonyatkor a kertben járt, s elrejtöztek, az ember és az ő felesége az Úr Isten elől a kert fái között. Szólította ugyanis az Úr Isten az embert, és mondta néki: Hol vagy? És mondta: Szavadat hallottam a kertben és megfélemltettem, mivel-hogy meztelen vagyok, és elrejtöztem...”

„Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod...”

„Mondta az Úr Isten: Íme az ember olyanná lett, mint mi-közülünk egy, jót és gonoszt tudván. Most tehát, hogy ki ne nyújtsa kezét, hogy szakasszon az élet fájáról is, hogy egyék, s örökké éljen: kiküldte őt az Úr Isten az Éden kert-jéből, hogy művelje a földet, amelyből vétetett. És kiűzte az embert, és odahelyezte az Éden kertjének keleti oldala felől a kerubokat és villogó pallos lángját, hogy őrizték az élet fájának útját.”

.....

.....

Sátán – aki bizonyára jobban ismeri Isten teremtésbeli elgondolásait, az ember teremtésének célját, létének értelmét – „emberölő”-ként az élet értelmére sújtott, hiszen bizalmatlanságot ébresztve elválasztotta a teremtményt Teremtőjétől. Szembefordította vele, távolságtartóvá tette Isten iránt, pontosan attól fosztotta meg, ami igazán emberré, Istenben elrejtett, teljes értékű lényé teszi. A bűn a legérzékenyebb és legfájdalmasabb

ponton sújtott le. Az ember létének értelme és célja vált kérdésessé, mivel a bűn előidézte bizalmatlanság megrontotta Isten és ember közösségét. Az ember Isten nélkül nem teljes értékű lény. Léte csak Teremtőjével közösségben válik igazán értelmessé és tartalmassá. Bűnének következményei kihatnak a környezetére is.

A teremtményeiért élő, azok javát kereső és szolgáló Istennek – aki „vágyakozik kezének alkotása után” – Sátán azzal okozta a legnagyobb fájdalmat, hogy elfordította tőle és szembefordította vele az embert, akinek lételeme a Teremtőjével való bensőséges szeretetközösség, aki elfordulásával Istenben és a teremtett világban is szinte helyrehozhatatlan hiányérzetet idézett elő. Ez borította gyászba a mennyet.

Isten azonban közbelépett, elhatározva, hogy a bizalmatlanná váló, Teremtőjéről elfeledkezni kész emberi szívben hitet, bizalmat ébreszt. Az Isten iránti érdektelenség, bizalmatlanság, elidegenedés súlyos károkat okozó voltát akkor értjük meg igazán, ha Krisztus áldozatára tekintünk. Maga a Teremtő jött el, hogy leereszkedésével, megalázkodásával és áldozatával megpróbáljon bizalmat ébreszteni önmaga iránt a hálátlan emberi szívben. Ez az ember egyetlen reménysége. Ha viszont tékozlóként hazatér és Atyjára talál, ez a mély hálával és a szeretet elkötelező erejével megerősített közösség célt, értelmet és tartalmat ad az életének. Ismét teljes értékű életet élhet. Újra emberré válhat a szó teremtéskor megfogalmazott értelmében.

A megváltást, újjászületést azért kapcsolja össze a Biblia a „Krisztusban”, „Óbenne” stb. kifejezésekkel, mert a bűn okozta elszakadás, eltávolodás helyébe lép a bizalom helyreállítása útján az újjáteremtés célja: közösség Istennel. A bűn nem módosította Istennek az emberre vonatkozó, teremtésbeli elgondolását. A megváltás révén az emberi élet ismét értelmet és tartalmat kapott.

Ha valaki visszatalál Istenhez, mindennél fontosabbnak tartja, hogy a közelében lehessen. Nem akar másról tudni, csak

Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettről. Nem szakíthatja el senki és semmi az Isten szeretetétől, ami Krisztus Jézusban nyilatkozott meg. Megelevenedik, és egészen személyessé válik számára Isten szava, mintha csak bensőséges társalgássá válna az Ige olvasása. Ha Isten szavait hallja, élvezi azokat. Az imádság is személyes jelleget ölt, párbeszéddé válik, meghitt beszélgetéssé a Teremtő és a teremtmény között.

„A bűn átkától sújtott természet az Isten elleni lázadás lényegét és következményeit mutatja be az embernek. Amikor Isten az embert megteremtette, uralkodóvá tette a föld és minden élőlény felett. Amíg Ádám hű maradt Istenhez, az egész természet engedelmeskedett neki. De amikor fellázadt az isteni törvény ellen, az alárendelt teremtmények is fellázadtak az ő uralma ellen... A fáradozást és gondot, ami az ember osztályrésze azóta, szintén e szeretet rendelte el. Olyan iskola ez, amelyet a bűn tett szükségessé, hogy az étvágy és a szenvedély kielégítését fékezze, és fejlessze az önuralom szokását. Részét képezi Isten nagy tervének, hogy az embert a lealacsonyodásból és a bűn romlásából kiemelje...

Hogy örökké élhessen, az embernek folyamatosan táplálkoznia kellett az élet fájáról. E nélkül életerege állandóan csökken, míg végül teljesen megszűnik az élete... Közvetlenül az ember bukása után Isten szent angyalokat rendelt az élet fájának őrzésére, akiket villámló fénysugarak vették körül, melyek csillogó kardokhoz hasonlítottak. Ádám családjából senki sem juthatott át ezen az akadályon, hogy szakítson az életadó gyümölcsből, ezért nincs halhatatlan bűnös. (...)

Az Éden még sokáig itt volt a földön, miután ösvényeiről az embert száműzték. Az elbukott emberiség még hosszú ideig láthatatta ártatlansága otthonát, melynek bejáratát angyalok őrizték. Az Éden kerubok őrizte kapujánál Isten dicsősége nyilatkozott meg. Ádám és fiai ide járultak Isten imáadására. Itt újították meg engedelmességi fogadalmukat a törvény iránt, amelynek semmi-bevétele miatt száműzettek az Édenből. Amikor az istentelenség áradata végigsöpört az egész földön, s az emberek gonoszsága a

világ özönvíz általi pusztulását okozta, akkor a kéz, amely plántálta, visszavette a földről az Édent. De a végső helyreállítás idején, amikor Isten új eget és új földet teremt, ismét helyére kerül, még dicsőségesebben és ékebben, mint kezdetben volt. Akkor majd azok, akik megtartották Isten törvényeit, halhatatlanként sétálhatnak majd az élet fája alatt, és a büntelen világok lakói végtelen korszakokon át szemlélik e pompás kert példáján Isten teremtésének tökéletes művét, melyet a bűn átka nem érintett – annak a mintáját, hogy mi lett volna az egész földből, ha az ember megvalósította volna a Teremtő dicsőséges tervét.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 41–45. o.)

3 Ábrahám elhívásában, a hívásra adott engedelmes válaszában benne volt-e az ígéret földje, a helyreállított Éden utáni vágyakozás?

1Móz 12,1. 5–7; Zsid 11,8–10. 13–14. 16

„Mondta az Úr Ábrámnak: Eredj ki a te földedből, a te rokonságod közül, és a te atyád házából a földre, amelyet én mutatok néked... És felvette Ábrám az ő feleségét, Szárait, és Lótot, az ő atyjafiának fiát, és minden szerzeményüket, amelyet szereztek, és a cselédek, akikre Háránban tettek szert, s elindultak, hogy Kánaán földjére menjenek, és el is jutottak Kánaán földjére. És átment Ábrám a földön mind Sikhem vidékéig, Moreh tölgyeséig... És megjelent az Úr Ábrámnak, s mondta néki: »A te magodnak adom ezt a földet.« És oltárt épített ott az Úrnak, aki megjelent néki.”

„Hit által engedelmeskedett Ábrahám, amikor elhívatott, hogy menjen ki arra a helyre, amelyet öröklendő volt, és kiment, nem tudván, hová megy. Hit által lakott az ígéret földjén, mint idegenben, sátorokban lakván Izsákkal és Jákobbal, ugyanazon ígéretnek örököstársaival. Mert vár-

ta az alapokkal bíró várost, amelynek építője és alkotója az Isten... Hitben haltak meg mindezek, nem nyerve meg az ígéreteket, hanem csak távolról látva és üdvözölve azokat, s vallást tevén arról, hogy idegenek és vándorok a földön. Mert akik így szólnak, nyilván jelentik, hogy hazát keresnek... Így azonban jobb után vágyódnak, tudniillik mennyei után; azért nem szégyelli az Isten, hogy Istenüknek neveztessek, mert készített nekik várost.”

„Ábrahám babonáság és pogányság közepette nőtt fel. Még atyja háza is, amely pedig híven őrizte Isten ismeretét, engedett a környezet csábító befolyásainak, és Jahve helyett idegen isteneknek szolgált (Józs 24,2). De az igaz hit nem halhatott ki. Isten mindenkor megőrzött egy maradékot, hogy az Úrnak szolgáljon. Ádám, Séth, Énokh, Methuselah, Noé, Sém – töretlen vonal, amely korszakról korszakra megőrizte Isten akaratának értékes kinyilatkoztatásait. Tharé fia örökölte ezt a szent megbízatást. Mindenfelől bálványimádás környékezte, de hiába. Hű maradt a hűtlenek között, romlatlan a terjedő hitebagyás közepette, és állhatatosan ragaszkodott az egy igaz Isten imádatához. (...)

Hogy Isten előkészíthesse Ábrahámot nagy megbízatására, szent beszédeinek megőrzésére, Ábrahámnak el kellett szakadnia ifjúsága környezetétől. A rokonság és barátai befolyása zavarná azt a nevelést, amelyben az Úr részesíteni kívánta. Most, hogy Ábrahám bizonyos értelemben összeköttetésben állt a mennyel, idegenek között kellett élnie. Különleges jellemmel kellett bírnia, mely az egész világtól különbözik. Eljárását nem is magyarázhatta meg úgy, hogy barátai megérthessék. Lelki dolgok csak lelkileg foghatók fel; indítékait és tetteit bálványimádó rokonsága nem érthette meg. (...) Ábrahám feltétlen engedelmessége a hit egyik legszebb bizonyítéka az egész Szentírásban... az isteni ígéletben

bízva, a teljesülés egyetlen külső biztosítéka nélkül otthagyta otthonát, rokonságát, szülőföldjét, és elindult, hogy kövesse Istent, noha nem tudta, merre fogja vezetni. (...) Ábrahám végül el is érkezett reményei földjére, amelyet azonban egy idegen, bálványimádó nép lakott... Noha ragaszkodott Isten ígéreteihez, sátra felállításában mégis nyomasztó sejtelmek gyötörték. Akkor megjelent az Úr Ábrahámnak, és azt mondta neki: A te magodnak adom ezt a földet.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 119–123. o.)

4 Az Ígéret földjére vonatkozó isteni ígéretek milyen mértékben befolyásolták Jákob és József döntéseit?

1Móz 49,29–30; 50,24–25

„Parancsolt nekik (Jákob): Én az én népemhez takarítatom, temessetek engem az én atyáimhoz, ama barlangba, mely a Khitteus Efron mezején van. Abba a barlangba, amely Kánaán földjén, Mamré átellenében, Makpelahnak mezején van, melyet megvett Ábrahám a mezővel együtt a Khitteus Efrontól, temetésre való örökségül.”

„Mondta József a testvéreinek: »Én meghalok, de Isten biztonnyal meglátogat titeket, és felvisz titeket erről a földről arra a földre, amelyet esküvel ígért meg Ábrahámnak, Izsáknak és Jákobnak.« És megeskette József Izrael fiait, mondván: »Amikor Isten titeket biztonnyal meglátogat, vigyétek fel innen az én tetemeimet magatokkal.« És meghalt József száztíz éves korában, s bebalzsamozták és koporsóba tették Egyiptomban.”

.....
.....
„Amikor közeledni érezte halálát, maga köré gyűjtötte rokonait. Bármennyire is tisztelték a fáraó országában, számára Egyiptom

csak száműzetésének helye volt. Élete végén is arról tett bizonyosságot, hogy Izrael fiaival vállal sorsközösséget... Ünnepelesen megeskette Izrael fiait, hogy csontjait felviszik magukkal Kánaánba... Ez a koporsó a következő évszázadok elnyomatásának ideje alatt azt hirdette Izrael fiainak, hogy csak vándorok Egyiptom földjén; emlékeztette őket a haldokló József búcsújára, hogy minden reményük az ígéret földjére összpontosuljon, mert biztosan eljön a szabadulás.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 246. o.)

5 Milyen szerepet szánt Isten a pusztai vándorlásnak abban, hogy a rabszolganépet felkészítse Kánaán birtokbavételére? Mennyiben segített ebben Mózes személyes példadadása?

Hós 2,13. 18–19; Zsid 11,23–27

„Azért íme csalogatom őt, és elviszem őt a pusztába, és szívére beszélek... és eljegyezek téged magamnak örökre, éspedig igazsággal és ítélettel, kegyelemmel és irgalommal jegyezek el. Bizony hittel jegyezek el téged magamnak, és megismered az Urat.”

„Hit által rejtegették Mózeszt a szülei születése után három hónapig, mivel látták, hogy kellemes a gyermek, és nem félték a király parancsától. Hit által tiltakozott Mózes, midőn felnövekedett, hogy a fáraó leánya fiának mondják, inkább választván az együtt nyomorgást Isten népével, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét; Egyiptom kincseinél nagyobb gazdagságnak tartván Krisztus gyalázatát, mert a megjutalmazásra tekintett. Hit által hagyta oda Egyiptomot, nem félvén a király haragjától, mert erős szívű volt, mintha látta volna a láthatatlant.”

.....

.....

„Mózes a föld nagyjai között is kimagasló egyéniség volt; tekintélyével és képességeivel tündökölt kora legfényesebb királyi udvarában, a hatalom jogarának várományosaként. Szellemi nagysága minden korok nagyjai fölé emelte. Egyedülálló mint történetíró, mint bölcsész, költő, hadvezér és törvényadó. Övé lehetett volna az egész világ, mégis volt erkölcsi ereje ahhoz, hogy minden földi nagyságot, méltóságot és hatalmat elutasítson... Mózeszt arra is megtanították, hogy Isten végül megjutalmazza alázatos és engedelmes szolgálóit, és ezt figyelembe véve minden világi előny értelmét veszti. A fáraó tündöklő palotája és a királyi trón nagy ígéretekkel kecsegtette Mózeszt, de ő tudta, hogy a fejedelmi csarnokok bűnös élvezetei elfeledtetik Istent az emberekkel. A pompás palotán, sőt az uralkodói címen túl tekintete a nagy méltóságra irányult, melyet a magasságos egek szentjei nyernek majd el abban az országban, melyet a bűn nem rontott meg. Láttá a »hervadhatatlan koronát«, melyet a menny Királya helyez a győzők homlokára. Hite és meggyőződése indította arra, hogy hátat fordítson a világ nyújtotta nagyságnak, és csatlakozzék Isten megvetett, szegény népéhez, amely inkább az engedelmisség útját választotta, semhogy a bűnnek szolgáljon.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 254–255. o.)

6 Milyen ígéretekkel tartotta életben Krisztus az elveszett Éden utáni vágyat?

Jn 14,1–3; Fil 3,20

„Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben és higgyetek énbennem. Az én Atyám házában sok lakóhely van; ha pedig nem volna, megmondtam volna néktek. Elmegyek, hogy helyet készítsek néktek. És ha majd elmegyek és helyet készítek néktek, ismét eljövök és magamhoz veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek.”

„A mi országunk a mennyekben van, honnét a megtartó
Úr Jézus Krisztust is várjuk.”

„A Megváltó szavai tele voltak reménységgel. Jézus Krisztus tudta, hogy az ellenség támadni fogja tanítványait, és Sátán fortélyla azokkal szemben a legsikeresebb, akiket lesújtanak a nehézségek. Ezért gondolataikat a láthatókról a láthatatlanokra terelte. Földi számkivetésük helyéről mennyei otthonukra fordította figyelmüket. (...) Amikor Krisztus e szavakat szólta, Isten dicsősége ragyogott arcán, s a jelenlévők mindnyájan szent áhítatot éreztek, és elragadtatott figyelemmel hallgatták. Szívük még határozottabban vonzódott hozzá, és ahogy egyre nagyobb szeretettel kötődtek Krisztushoz, egymáshoz is egyre közelebb kerültek. A mennyet nagyon közel érezték magukhoz, a szavak pedig, amelyeket figyelmen kívül hagytak, mennyei Atyjuktól kapott üzenetvé váltak számukra.” (Ellen G. White: Jézus élete, 579–581. o.)

Ha Krisztussal közösségben, Őbenne elrejtett életet élünk, vágyakozásunk a menny felé irányul, s ez annak bizonyosága, hogy Isten országa már bennünk van. Nem a magunk életét éljük, hanem miután meghaltunk a bűnnek, és átadtuk magunkat Krisztusnak, a maga életét éli bennünk. Ő a mi életünk, Ő az élő, a mennyei kenyér, az élet fájának gyümölcse számunkra. Ezért írja Pál apostol, hogy „Krisztus a mi életünk”. Ha Krisztus a mennyben van, mi pedig együtt akarunk lenni vele, akkor lélekben e világon kívül kell lakoznunk, hiszen ahol a mi kincsünk, ott a szívünk is.

„A rég elvesztett Édenbe, az élet fájához visszavitt üdvözültek növekedni fognak... A bűn átkának utolsó maradványa is eltűnik, és Krisztus hű gyermekei »az Úrnak, a mi Istenünknek szépségét« viselik majd, testben-lélekben-értelemben Uruk tökéletes hasonmását tükrözve. Ó, sokat emlegetett, régóta remélt, türel-

metlenül várt, de igazán soha meg nem értett, csodálatos üdvösség! (...) Mióta a lángoló pallas az első emberpárt elzárta az Édentől, szent emberek várva várták ezt az időt, Isten tulajdon népének megváltását... Isten a megváltás terve útján visszaszerelte a Sátán kezére átjászott földet. Mindaz, ami elveszett a bűn miatt, »megtaláltatott«. »Így szól az Úr... aki alkotta a földet és teremtette azt, és megerősíti, nem hiába teremtette azt, hanem lakásul alkotta.« Ez volt Isten eredeti szándéka a föld megteremtésével. És ez a terv most valóra vált: a földet örökké a megváltottak lakják majd. »Az igazak öröklik a földet, és mindvégig rajta lakoznak.«” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 573., 598–599. o.)

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja. – Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

A pusztai vándorlás és a honfoglalás előzményei

Íl Hogyan próbálta Isten felkelteni és ébren tartani népe életében a szabadulás utáni vágyat? Milyen jelképes üzenete van az egyiptomi rabszolgaságnak számunkra?

2Móz 1,8–14; 2,23–25

„Új király támadt Egyiptomban, aki Józsefet nem ismerte. És azt mondta az ő népének: »Íme az Izrael fiainak népe több és hatalmasabb nálunk. Bánjunk okosan vele, hogy el ne sokasodjék, és az ne legyen, hogy ha háború támad, ő az ellenségünkhöz adja magát, és ellenünk harcoljon, és az országból kimenjen.« Rendeltek azért fölējük robotmestereket, hogy nehéz munkákkal sanyargassák őket... De minél inkább sanyargatják őt, annál inkább sokasodik, és annál inkább terjeszkedik, és félték az Izrael fiaitól. Pedig kegyetlenül dolgoztatták az egyiptomiak az Izrael fiait. És kemény munkával keserítették életüket, sárcsinálással, téglavetéssel és mindenféle mezei munkával, minden munkájukkal, melyeket kegyetlenül dolgoztattak velük.”

.....

.....

A fenti leírásban Istennek a bukás után kimondott szavai elevenednek meg, amikor ezt mondta az első emberpárnak:

„...*fáradtságos munkával élj belőle életed minden napján.*” Bár az emberi önzés és bűn kártékony következményei megjelentek a természet világában, Isten ezt is a javukra próbálta fordítani. Megengedte, hogy az emberre ránehezedjék hibás lépéseinek minden terhe, s ezzel is ébren és életben tartotta az elveszett Éden utáni vágyat, az elvagyódást erről a földről, ahol fájdalom, gyász, kiáltás, vergődés az ember osztályrésze. A Biblia tanítása szerint az egyiptomi rabszolgaság a bűn jelképe, az abból való szabadulás pedig a megváltás gondolatát hordozza. Amíg az ember a bűn ideig-óráig való gyönyörűségét „élvezi”, nem kívánczik az Isten nyújtotta javak után. Meg kell érlelődnie benne a felismerésnek: *„Az én atyámnak mily sok bérese bővelkedik kenyérben, én pedig éhen halok meg.”* (Lk 15, 17) De meg kell jelennie a szabadulás vágyának is: *„Óh, én nyomorult ember! Kicsoda szabadít meg engem e halálnak testéből?”* (Rm 7,14), sőt a bizonyosságnak is, hogy van szabadulás a „mi Urunk Jézus Krisztus által”.

Q Miért kellett megelőznie a pászkának a kivonulást? Milyen jelképes üzenete van ennek az eseménynek minden ember számára?

2Móz 12,3. 5–8. 11. 15. 17; 1Kor 5,7–8

„Szóljatok Izrael egész gyülekezetének, mondván: E hó tizedikén mindenki vegyen magának egy bárányt az atyák háza szerint, házanként egy bárányt... A bárány ép, hím, egyestendős legyen... Legyen nálatok őrizet alatt e hó tizennegyedik napjáig, és ölje meg Izrael községének egész gyülekezete este. És vegyenek a vérből, s azokban a házakban, ahol megeszik, hintsenek a két ajtóféltre és a szemöldökfára. A húst pedig egyék meg azon éjjel, tűzön sütve, kovásztalan kenyérrel és keserű füvekkel egyék meg azt... És ilyen módon egyék azt meg: Derekaitokat felövezve,

saruitok lábatokon és pálcáitok kezetekben, és nagy sietéssel egyétek azt, mert az Úr pászkája az... Hét napig egyetek kovásztalan kenyeret; még az első napon takarítátok el a kovászt házaitokból, mert ha valaki kovászt eszik az első naptól fogva a hetedik napig, az olyan lélek irtassék ki Izraelből... Megtartsátok a kovásztalan kenyér ünnepét; mert azon a napon hoztam ki seregeiteket Egyiptom földjéről...”

„Tisztítsátok el azért a régi kovászt, hogy legyetek új tésztává, aminthogy kovász nélkül valók vagytok; mert hiszen a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus megáldoztatott értünk. Azért ne régi kovással ünnepeljünk, hanem tisztaság és igazság kovásztalanságában.”

„A pászka emlékűnnep és előkép is volt egyszerre, ami nemcsak az Egyiptomból való szabadulásra emlékeztetett, hanem előre is mutatott arra a nagyobb szabadulásra, amelyet Krisztus visz végbe, megszabadítva népét a bűn fogságából. Az áldozati bárány »Isten Bárányját« jellemezi, aki a mi üdvösségünk egyedüli reménysége... Nem volt elég csupán megölni a bárányt, hanem vérének az ajtófélfára kellett hinteni; így kell Krisztus vérének érdemeit a lélekre alkalmazni. Nemcsak azt kell hinnünk, hogy Ő meghalt a világért, hanem hogy személyesen értünk áldozta fel magát. Magunkra kell vonatkoztatnunk az engesztelő áldozat érdemeit.

A bárány húsát meg kellett enni. Nem elég, ha hiszünk Krisztusban a bűnök bocsánatára, hanem hit által állandóan lelkierőt és táplálékot kell merítenünk az Ő ígéjéből... A húsvéti bárány mellé keserű füveket ettek, ami az egyiptomi szolgaság keserűségét jellemezte. A kovásztalan kenyér fogyasztásának ugyancsak jelentősége volt. A pászka ünnepének beiktatásakor az Úr kifeje-

zett rendelkezése volt..., hogy kovász az ünnep napjai alatt ne találtasson házaikban. Hasonlóképpen azoknak, akik Krisztustól életet és táplálékot fogadnak el, távol kell tartaniuk magukat a bűn kovászáától...

Mielőtt a rabszolgák elnyerték volna szabadságukat, bizonyosságát kellett adniuk a közelgő szabadulásba vetett hitüknek. Ezek: a vér hintése házaikra, maguk és hozzátartozóik elkülönítése az egyiptomiaktól, gyülekezés saját lakóhelyükön belül... A népnek engedelmességgel kellett bizonyítania hitét. Így mindazok, akik Krisztus vére által remélnek üdvösséget, ébredjenek rá, hogy üdvösségük érdekében nekik maguknak is tenniük kell valamit. Bár egyedül Krisztus szabadíthat meg a törvényszegés büntetésétől, de nekünk kell elfordulnunk a bűntől, és odafordulni az engedelmességhez. Az ember nem cselekedeteiből, hanem hit által igazul meg, mégis cselekedeteivel bizonyítja hitét...

Amikor Mózes a nép elé tárta a szabadításuk érdekében hozott isteni rendelkezéseket, »a nép meghajtotta magát és leborult«. A szabadság boldog reményét, az elnyomóikra váró ítélet tudatát, a gyors távozásukkal járó gondokat és teendőket – mindezt elhomályosította most a kegyelmes Szabadítójuk iránt érzett hála.» (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 286–287. o.)

Isten csak akkor léphet közbe, csak akkor segíthet rajtunk, ha a szeretete által életre keltett bizalom jegyében kérjük tőle, odafordulunk hozzá. A sorrend tehát kötött: Isten bizalmat, hitet ébresztő áldozatára válaszul jelenik meg az elfogadás, majd a szabadulás, s ennek nyomán a hála és az engedelmesség. A pászkának mindig meg kell előznie a kivonulást.

3 Milyen lelki tanulságokkal szolgált a kivonulás, az elszakadás Egyiptom földjétől?

2Móz 6,2–8; 3,15–18; 5,3

„Isten pedig így szólt Mózeshez: Ábrahámnak, Izsáknak és

Jákobnak úgy jelentem meg, mint mindenható Isten, de az én Jahve nevemen nem voltam előttük ismeretes. Szövetséget is kötöttem velük, hogy nekik adom Kánaán földjét, az ő tartózkodásuk földjét, amelyen tartózkodjanak. Fohászkodását is meghallottam az Izrael fiainak amiatt, hogy az egyiptomiak szolgálatra szorítják őket, és megemlékeztem az én szövetségemről. Annakokáért mondd meg Izrael fiainak: Én vagyok az Úr, aki kiviszlek titeket Egyiptom nehéz munkái alól, és megszabadítlak titeket az ő szolgálatuktól, és megmentlek titeket kinyújtott karral és nagy büntető ítéletek által. Népeimmé fogadlak titeket, és Istenetekké leszek néktek, s megtudjátok, hogy én vagyok a ti Uratok, Istenetek, aki kihoztalak titeket Egyiptom nehéz munkái alól. És beviszlek titeket a földre, amely felől esküre emeltem fel kezemet, hogy Ábrahám-nak, Izsáknak és Jákobnak adom azt, és néktek adom azt örökségül, én, az Úr.”

.....

.....

A történet világos egyértelműséggel beszél arról, hogy nem lehet Egyiptomban Istennek szolgálni. Ahogy Ábrahámnak el kellett hagynia Úr-Kaszdimot, majd Háránt, Lótnak Szodomát, úgy kellett Isten népének is elhagynia Egyiptom földjét. A pogány környezet befolyása, visszahúzó ereje nem lebecsülendő. Isten is csak úgy tud tenni népéért, ha hívására az övéi önként elhagyják mindazt, ami hátráltatja vagy gátolja Istennek végzett szolgálatukat. Pál apostol ellentétpárokba rendezve fogalmazza meg ennek igazságát: *„Ne legyetek hitetlenekkel felemás igában, mert mi szövetsége van igazságnak és hamisságnak? Vagy mi közössége a világosságnak a sötétséggel? És mi egyezsége Krisztusnak Béliállal? Vagy mi köze hívőnek hitetlenhez? Vagy mi egyezsége Isten templomának bálványokkal? Mert*

ti az élő Isten temploma vagytok, amint Isten mondotta: Lakozom bennük, és közöttük járok; leszek nékik Istenük, és ők népem lesznek. Annakokáért menjetek ki közülük, és szakadjatok el, azt mondja az Úr, és tisztátalant ne illessetek, s én magamhoz fogadlak titeket. És leszek néktek Atyátok, és ti lesztek fiaimmá és leányaimmá, azt mondja a mindenható Úr.”

Ugyanezt a gondolatot fejezi ki a keresztség is: meghalunk a bűnnek, a régi élet szerinti óembernek. Elutasítjuk vágyaival, értékrendjével, visszahúzó befolyásával együtt. És Krisztussal együtt, vele közösségben, szövetségét kívánva új életre támadunk. *„A régiék elmúltak, íme újjá lett minden.”* (2Kor 5,17)

A kivonulás a mi elhatározásunkon múlik, illetve Isten hazahívó szeretetének ránk gyakorolt hatásán. *„Ne uralkodjék tehát a bűn a ti halandó testetekben, hogy engedjétek néki az ő kívánságaiban, se ne szánjátok oda tagjaitokat hamisság fegyvereiül a bűnnek, hanem szánjátok oda magatokat Istennek...”* (Rm 6,12–13) Azon múlik a győzelem, hogy kinek szánjuk oda magunkat. A döntés a miénk. Pál apostol idejében is sokan sokféleképpen viszonyultak Isten szeretetének legnyilvánvalóbb jeléhez, Krisztus áldozatához. Egyesek bolondságnak tartották, mások megbotránkoztak a hallatán. A Szentírás beszámol olyan esetekről is, amikor egyesek számára a Krisztus áldozatában megnyilvánuló isteni szeretet hatástalanná válik, az egyetlen érdemi, emberi életüket átalakítani képes motiváció sem képes rábírní őket arra, hogy szeretetének hatására mellette döntsenek (Gal 5,4), mivel nem becsülik Krisztus testét (1Kor 11,29). Az erős fegyveresről szóló példázatban maga Krisztus is arról beszél, hogy amíg az első fegyveres, a Sátán befolyása alatt álló emberi természet uralkodik, teljhatalommal teszi. Amíg el nem jön a nálánál erősebb, a szívünkbe fogadott Krisztus, hogy mint erősebb fegyveres a kizárólagosság igényével célba vigye „a megkezdett jó dolgot”, hiszen *„nagyobb az, aki bennetek van, mint az, aki a világban van”* (1Jn 4,4).

4 Milyen ellenállásra számíthat a rabszolgaságból kitörni szándékozó sereg? Milyen esemény tette lehetővé és meghatározó erejűvé a kivonulást?

2Móz 14,5–10. 13–22

„Hírül vitték az egyiptomi királynak, hogy elfutott a nép, és megváltozott a fáraó és a szolgálai szíve a nép iránt, s azt mondták: »Mit cselekedtünk, hogy elbocsátottuk Izraelt a mi szolgálatunkból!« Befogatott tehát a szekérébe, és maga mellé vette a népét. Vett hatszáz válogatott szekeret, és Egyiptom minden egyéb szekerét, s hárman-hárman voltak mindegyikben... Amint közeledett a fáraó, Izrael fiai felemelték szemeiket, íme az egyiptomiak a nyomukban vannak. Nagyon megrémültek, és az Úrhoz kiáltottak az Izrael fiai.”

„Mózes pedig azt mondta a népnek: »Ne féljetek, megálljatok! És nézzétek az Úr szabadítását, amelyet ma cselekszik veletek... Az Úr hadakozik érettetek, ti pedig veszteg legyetek.« És mondta az Úr Mózesnek: »Mit kiáltasz hozzám? Szólj Izrael fiainak, hogy induljanak el. Te pedig emeld fel a pálcádat, nyújtsd ki kezedet a tengerre, és válaszd azt kétfelé, hogy Izrael fiai szárazon menjenek át a tenger közepén...« Elindult azért az Isten Angyala, aki az Izrael tábora előtt járt, és mögéjük ment, a felhőoszlop is elindult előttük, és mögéjük állt. És odament az egyiptomiak tábora és az Izrael tábora közé... És kinyújtotta Mózes a kezét a tengerre, az Úr pedig egész éjjel erős keleti széllel hajtotta a tengert, és szárazzá tette a tengert, s kétfelé váltak a vizek. És szárazon mentek Izrael fiai a tenger közepébe, a vizek pedig kőfal gyanánt voltak nekik jobb és bal kezük felől.”

.....

.....

A vörös-tengeri átkelésnek is vannak lelki tanulságai. Akik ilyen csodásan megszabadultak az egyiptomi szolgaságból, azok bizton számíthatnak az ellenség elszánt ellenállására, sőt támadására is. Amikor az ember szakít Sátán uralmával, az ellenség minden erejét mozgósítva a szökevény után indul.

„A fáraó összegyűjtötte seregét. Maga a király és a birodalom főemberei vezették az üldöző hadat. Hogy isteneik kegyét és így vállalkozásuk sikerét biztosítsák, papjaik is részt vettek a hadjáratban. A király úgy határozott, hogy megfélemlíti az izraelitákat hatalmas haderejének bemutatásával. Az egyiptomiak féltek, hogy gúny tárgyává válnak a többi nemzet előtt, mert a hébernek Istene megbódolásra kényszerítette őket, de ha most hatalmuk megmutatásával visszahozzák a menekülőket, nemcsak a nemzet becsületét mentik meg, hanem a rabszolgák munkáját is biztosítják az ország számára.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 292. o.)

Két lehetőség állt előttük: vagy hitben indulnak a felhőoszlop után s belelépnek a tengerbe, vagy megalázkodva behódolnak üldözőik előtt.

„Amikor feltűnt az egyiptomi sereg, félelem szállta meg Izrael szívét. Egyesek az Úrhoz kiáltottak, de legtöbbjük Mózes köré sereglett ilyen szemrehányásokkal: »Hát nincsenek-e sírok Egyiptomban, hogy idehoztál bennünket a pusztába meghalni? Mit cselekedtél velünk, hogy kihoztál bennünket Egyiptomból? Nem ez volt-e a szó, amit szóltunk hozzád Egyiptomban, mondván: Hagyj békét nekünk, hadd szolgáljunk az egyiptomiaknak, mert jobb lett volna szolgálni az egyiptomiaknak, mint a pusztában halnunk meg.«

Isten gondviselése vezette a hébereket a hegyek erősségei közé, a tenger mellé, hogy bemutassa hatalmát népének szabadításában, gögös elnyomóikat pedig megalázza. Bármilyen más úton is megszabadíthatta volna őket, de Ő ezt választotta azért, hogy kipróbálja és megerősítse Istenbe vetett hitüket. A nép fáradt és rémült volt, de ha vonakodtak volna, Isten nem nyitja meg az utat számukra. »Hit által keltek át a Vörös-tengeren, mint valami

szárazföldön.« (Zsid 11,29) Azzal, hogy lementek egészen a víz-
zig, bizonyították, hogy hittek Isten szavában, úgy, ahogy azt
Mózes által mondta. Mindent megtettek, ami hatalmukban állt,
és azután Izrael mindenható Istene kettéválasztotta a tengert,
hogy utat nyisson számukra. Az ebben rejlő tanulság örök időkre
szól. A Krisztust követők élete sokszor telve van veszedelmekkel,
és ilyenkor nehéznek tűnik a kötelesség teljesítése. A képzelet a fe-
nyegető pusztulás képét festi elénk, és szolgaságot vagy halált ma-
gunk mögé. Ám Isten szava világos: »Indulj előre!« Engedelmes-
kedjünk ennek a parancsnak még akkor is, ha szemünk áthatol-
hatatlannak látja a sötétséget, és ha lábaink körül hideg, szennyes
vizet érzünk. Mert a haladásunkat hátráltató akadályok sohasem
tűnnek el teljesen. Akik halogatják az engedelmességet, amíg a bi-
zonytalanság árnyéka el nem oszlik, és a kudarc vagy vereség ve-
szélye el nem hárul, azok sohasem fognak engedelmeskedni. A hi-
tetlenség állandóan azt suttozja: »Várjunk, amíg el nem tűnnek
az akadályok és utunk tisztán láthatóvá lesz.« A hit ellenben bát-
ran ösztönöz előre, »mindent hisz, mindent remél« (1Kor 13,7).

Ugyanaz a felhő, amely sötét falként magaslott az egyiptomiak
elé, a hébereket fényárral öntötte el, megvilágítva az egész tábor,
sőt az előttük lévő utat is. A gondviselés munkája ugyanígy sötét-
nek, kétségbeejtőnek tűnik a hitetlen számára, de az Istenben bí-
zó léleknek békét, világosságot és biztonságot ad. Az út, amelyen
Isten vezet, talán pusztaságon vagy tengeren keresztül visz, de
biztonságos ösvény.» (I. m., 297–298. o.)

5 Milyen módon kezdte Isten néppé formálni és Kánaán
D birtokbavételére alkalmassá tenni népét? Milyen szerepe
volt a törvényadásnak ebben a folyamatban?

2Móz 19,4–6. 10–12; 29,45–46. 43

„Ha figyelmesen hallgattok szavamra és megtartjátok
szövetségemet, úgy lesztek ti nékem valamennyi nép kö-

zött az enyéim, mert enyém az egész föld. És lesztek nékem papok birodalma és szent nép. Ezek azok az igék, amelyeket el kell mondanod Izrael fiainak.”

„Izrael fiai között lakozom, és nékik Istenük leszek. És megtudják, hogy én, az Úr vagyok az ő Istenük, aki kihoztam őket Egyiptom földjéről, hogy közöttük lakozhassam, én, az Úr, az ő Istenük.”

„Ott jelenek meg az Izrael fiainak, és megszenteltetik az én dicsőségem által.”

„Nem sokkal azután, hogy a nép a Sínai-hegynél letáborozott, az Úr felhívta Mózeset a hegyre... Izraelnek most közeli, különleges kapcsolatba kellett lépnie a Magassággal, hogy mint nemzetet és egyházat beiktassa uralma alá... »Valamit rendelt az Úr, mind megtesszük« – felelték. Így léptek ünnepélyesen szövetségre Istennel, kötelezve magukat, hogy elfogadják uralkodójuknak, és ezzel egy különleges értelemben alattvalóivá váltak... Isten félelmetes és lenyűgözővé akarta tenni törvénye kihirdetésének alkalmát, összhangban annak magasztos elveivel. A népnek meg kellett tanulnia, hogy mindent, ami Isten szolgálatával kapcsolatos, a legnagyobb tiszteletben kell tartani... Ezeket a napokat arra kellett felhasználniuk, hogy ünnepélyesen felkészüljenek az Isten előtti megjelenésre. Ruháikat és önmagukat meg kellett tisztítaniuk minden szennnytől. Amikor Mózes rámutatott bűneikre, meg kellett alázkodniuk, böjtölniük és imádkozniuk kellett, hogy szívük megtisztuljon minden romlottságtól...

A törvény ekkor nem kizárólag a héberek érdekében hangzott el. Isten megtisztelte őket azzal, hogy törvénye őreivé és megtartóivá tette őket, de a törvény az egész világ számára adott szent igazságnak tekintendő... Ekkortól a népet Királya állandó jelenléte tisztelte meg... Isten tekintélyének szimbólumaként és akara-

tának megtestesüléseként kapta Mózes a hegyen a Tízparancsolatot, amelyet Isten a saját ujjával írt két kőtáblára azzal a rendelkezéssel, hogy azokat az építendő szentélyben őrizték...

Isten az izraelitákat rabszolganépből a nemzetek fölé emelte, hogy a királyok Királyának különleges kincse legyenek. Isten elkülönítette őket a világtól, hogy rájuk bízhasson egy szent igazságot. Törvényének letéteményeseivé lettek, és Istennek az volt a célja, hogy általuk őrizze meg az istenismeretet az emberek között. Így a menny világossága szétáradhat a sötétségbe burkolt világra, és egy hangnak kellene megszólítania minden népet, hogy hagyják el bálványaikat és szolgáljanak az élő Istennek. Ha az izraeliták hűségesen eleget tesznek megbízatásuknak, akkor hatalommá lesznek a világban. Isten lesz az oltalmuk, és minden más nemzet fölé emeli őket. Világossága és igazsága megnyilatkozik majd általuk, a nemzet pedig, Isten bölcs és szent uralma alatt, annak példája lesz, hogy az Ő imádata mennyire felette áll minden bálványtiszteltetnek.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 314–317., 328. o.)

6 A szent sátor elrendelése és az áldozati törvények milyen lelki tanítást hordoznak a hazát kereső, honfoglalásra készülő nép számára?

2Móz 25,8. 10. 17–22

„Készítsenek nékem szent hajlékot, hogy közöttük lakozzam... Készítsenek egy ládát sittimfából... és a bizonyágot, amelyet néked adok, tedd a ládába... Készíts fedelet is tiszta aranyból... Készíts két kerubot is aranyból, vert aranyból, a fedél két végére... Ott jelenek meg néked, és szólok hozzád a fedél tetejéről, a két kerub közül...”

Igaz, hogy a bűn miatt Isten látható jelenlétét nem élvezheti az ember, ám Isten a számkivetettségében sem hagyta magára

teremtését. Isten a népe között akart lakozni, állandó jelenlétével bátorítást és eligazítást adva Izrael fiainak. Az áldozati rendszer bevezetésével megteremtette a módját annak, hogy a bűnök rendezésével Isten és ember közössége helyreállhasson. Isten tudta, hogy az embernek szüksége van rá, és hogy jelenléte nélkül célját és tartalmát veszti az emberi élet. A kerubok között trónoló Isten jelenléte azzal bátorít, hogy bejárásunk van a kegyelemhez. Az isteni szeretet által megteremtett bizalom alapján a kegyelem királyi székéhez járulhatunk, hogy irgalmat nyerjünk, kegyelmet találjunk, és alkalmas időben segítséget.

„A szentély építését nem sokkal a Sínai-hegyhez érkezésük után kezdték meg, és a szent építményt először a kivonulás utáni második év elején állították fel. Ezt a papok felszentelése, a pászka megünneplése, a nép megszámlálása, valamint a polgári és a vallási életükhöz szükséges rendelkezések kiegészítése követte, így közel egy évet töltöttek a Sínainál lévő táborhelyen. Itt nyert határozottabb formát az istentiszteletük, itt kapták meg a nemzet kormányzásához szükséges törvényeket, és tették meg az előkészületeket Kánaán földjének birtokbavételére.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 398. o.)

*Az e heti adomány a magnóosztályt támogatja.
– Hozzájárulás a közösség által terjesztett hanganyagok
készítéséhez és az osztály működtetéséhez.*

A papok és a lévíták szerepe és szolgálata

I Milyen üzenete van a tábor elrendezéséről szóló bibliai tanításnak?

4Móz 24,2. 5

„Felemelte Bálám a szemeit, és látta Izraelt, amint letelepedett az ő nemzetségei szerint, és Istennek Lelke volt rajta... Mily szépek a te sátraid, óh, Jákob! A te hajlékaid, óh, Izrael!”

„A héber tábor pontos rendben helyezkedett el. Három nagy csoportra osztották, amelyek mindegyikének megvolt a maga helye. A központban állt a szentély, a láthatatlan király székhelye. Körülötte foglaltak helyet a papok és a lévíták, mögöttük pedig a többi törzs táborozott... A szent sátor előtt, ahhoz legközelebb volt Mózes és Áron sátra... A többi törzs helye is pontosan ki volt jelölve. Mindenkinek a saját zászlaja alatt kellett mennie vagy táboroznia, amint az Úr parancsolta... Az Egyiptomból velük jött egyes népnek nem volt szabad a törzsek között laknia, hanem a tábor határain kívül kellett maradnia, és utódait is kizárták az izraeliták közösségéből, egészen harmadízig...” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 399. o.)

„A frigsátornak, amely Isten jelenlétét jelképezte, mindig »Izrael gyermekeinek közepette« kellett lennie. Figyelemre méltó a fegyelem szükségességének ismételt hangsúlyozása. Izrael, Isten hadserege a nagy létszáma ellenére értéktelen, ha hiányzik belőle a fegyelem és a rend. »A rend az ég első törvénye.«” (Joseph H. Hertz: *Mózes öt könyve és a haftárák*, 4. köt., 20. o.)

„Isten a rend Istene. Minden mennyyel kapcsolatos dolgot a legtökéletesebben elrendezett; az angyalok seregeinek mozdulatait is a legtökéletesebb szervezettség és fegyelmezetség jellemzi. Csak a rend és az összehangolt cselekvés vezethet eredményre. Isten ma is ugyanezt a rendet és rendszerességet kívánja meg művében, mint Izrael napjaiban. Mindazoknak, akik az Ő művében munkálkodnak, értelmesen kell dolgozniuk, nem hanyag, esetleges módon. Azt szeretné, hogy hittal és alaposan dolgozzanak művében, hogy jóváhagyása pecsétjét helyezhesse munkájukra.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 400. o.)

2 Miért a tábor központi helyén állt a „szövetség sátora”?
2 Milyen gondolatot kellett ennek tudatosítania az izraelitákban? Miért kap kiemelt szerepet a bibliai leírásban a lévíták kiválasztásáról és tevékenységéről beszámoló szakasz?

4Móz 1,47–53; 3,5–8. 12–13; 8,5–7

„Szólt az Úr Mózesnek, mondván: Hozd elő Lévi törzsét, és állítsd Áron pap elé, hogy szolgáljanak néki. És ügyeljenek az ő dolgára a gyülekezet sátora előtt, hogy végezhessék a hajlék körüli szolgálatot. Ügyeljenek pedig a gyülekezet sátorának minden eszközére is, és Izrael fiainak ügyeire is, hogy végezhessék a hajlék körüli szolgálatot.”

„Kiválasztottam a lévítákat Izrael fiai közül, minden elsőszülött helyett, amely anyjának méhét megnyitja Izrael fiai között: azért legyenek a lévíták az enyéim. Mert enyém minden elsőszülött... enyéim legyenek, én vagyok az Úr.”

„Szólt továbbá az Úr Mózesnek, mondván: Vedd a lévítákat Izrael fiai közül, és tisztítsd meg őket. Így cselekedj pedig velük, hogy megtisztítsd őket: hintsd rájuk a tisztulás vizét, és az egész testüket borotválják meg, és mossák meg ruháikat, hogy tiszták legyenek.”

Az embernek el kellett hagynia édeni otthonát, de Isten sohasem hagyta magára „pusztai vándorlása” során. Mindig vele ment. Itt a pusztában is nappal felhőoszlopban, éjjel pedig tűzoszlopban ott lakozott népe között. Isten maga „sátorozott” a néki készített szent hajlékban, hogy közel legyen az övéihez.

„Isten tehát az Ő népe, Izrael között lakott. Leszállt az égből, nemcsak azért, hogy megváltsa őket Egyiptomból, hanem azért is, hogy kísérőjük legyen sivatagi útjukon... A magasságos Isten a pusztta homokján, megszabadított népétől körülvéve üti fel sátorát... Gondoljuk el, hogy ez a hatalmas sereg útra indul a »nagy és rettenetes sivatagon keresztül«, ahol nincs gabona, fű, forrás. Hogyan maradjanak meg? Készletekkel nem rendelkeznek, szerződéseik sem voltak baráti népekkel... De Isten ott volt népe között. Kegyelmének és irgalmasságának teljes gazdagságában volt jelen. Jól ismerte az út nehézségeit és a nép szükségleteit, de a saját korlátlan hatalmát és kimeríthetetlen erőforrásait is. Minden nehézséget elintézett, minden szükségletet betöltött. A hosszú vándorlás végén joggal szólhatott Izrael fiaikhoz: »Az Úr, a te Istened megáldott téged kezed minden munkájában, tudja, hogy e nagy pusztaságon jársz; immár negyven esztendeje veled van az Úr, a te Istened; nem szűkölködsz semmiben... Ruházatotod le nem kopott rólad, sem a lábad meg nem dagadt immár negyven esztendő-től fogva.« (5Móz 2,7; 8,4) Mindezekben a dolgokban képmás volt Izrael tábora, Isten népének találó kiábrázolása, amint át-

megy ezen a világon. »Mindezek pedig példaképpen estek rajtuk, megíratlak pedig a mi tanulságunkra, akikhez az idők vége elérkezett.« (1Kor 10,11) Figyeljük meg a titokzatos sivatagi táborot, amely harcosokból, munkásokból és papokból állt. Mennyire elüt a föld többi népének képétől! Mennyire kiszolgáltatott hadsereg ez, mennyire függ Istentől. Mennyire ki voltak téve minden veszélynek és nehézségnek. Nem volt egy falat kenyerek, egy korty italuk, kivéve, amit naponta közvetlenül Isten kezéből kaptak. Amikor este lefeküdtek, a legkisebb készletük sem volt másnapra... De Isten velük volt, és másra nem volt szükség.» (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, GBV, Dillenburg, 2000, 20–21. o.)

*„A szentélyt és tartozékait a lévítákra bízták mind a vándorlás, mind a táborozás idején. Ha a tábor továbbindult, az ő kötelességük volt lebontani a szent sátrat, és az újabb táborozás helyére érve ismét felállítani. Más törzsből származónak halálbüntetés terhe mellett tilos volt közelebb jönnie. A lévíták Lévi három fiának leszármazottai szerint három osztályra oszlottak, melyek mindegyikének megvolt a maga külön helye és feladata. Mózes és Áron sátorától délre táboroztak a kébátíták, akiknek a szövetség ládájáról és a többi berendezési tárgyról kellett gondoskodniuk, északon a méráriták, akiknek gondjaira a szentély oszlopait, talpait és deszkáit bízták. A szentély mögött voltak a gerzsomiták, akikre a függönyök és kárpitok bíztak.» (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 399. o.)*

Lévi fiait nem születésbeli adottságaik vagy jellembeli kiválóságuk, hanem elvhűségük és Istenhez való feltétlen ragaszkodásuk miatt választotta ki Isten az elsőszülöttek helyett. A jákobi áldás nyilvánvalóvá teszi (1Móz 49,5–7), hogy Lévi természete szerint akaratos, erőszakos és kegyetlen volt. Milyen különös, hogy Isten éppen ezt a törzset választotta ki és bízta meg szent és kiváltságos feladattal. A kegyelem egyik jellemző vonása, hogy a legsúlyosabb esetekkel foglalkozik. Az idézett szakasz a megtisztítás isteni alapelvének kiábrázolása. Isten

Igénének eleven ráhatása szívünkre és lelkiismeretünkre... Így van ez minden esetben. Isten munkásai között nem juthat hely az ősi emberi természetnek. Nincs végzetesebb kísérlet, mint amikor az emberi természetet Isten szolgálatába akarják állítani. A természet szabályozása vagy megjavítása teljesen meddő kísérlet. A javítás semmit sem használ, csak a halál. A „kimosás” és „lenyírás” azt az igazságot ábrázolja, hogy a természet felett kimondatott a halálos ítélet. És az ítéletet végre kell hajtani mindenben, ami az eredeti természetből sarjadt ki. A keresztség újszövetségi üzenete tartalmilag ugyanez: óemberünket, bukott természetünket mint javíthatatlant halálra adjuk, és Krisztussal együtt új életre, az Isten iránti engedelmesség életére támadunk fel.

Isten minden munkására igaz ez. Ha az igazi szolgálat útján akarunk járni, akkor egyre jobban meg kell tanulnunk lemondani saját természetünkről. Az erőszakos Lévit meg kellett mosni és nyírni, csak azután lehetett alkalmas Isten szolgálatára. A valódi szolgálat ugyanis nem a nagy tettekből áll, hanem az Úr akarata iránti teljes engedelmességből. Ez tette képessé a pusztában a gerzsonitát, hogy egy borzbőrből készült takarót őrizzen, és a meránitát, hogy néhány jelentéktelennek látszó cölöp gondját viselje. Ma is ez képesíti a keresztyént arra a különleges szolgálatra, amelyre Ura elhívta. A hű szolgának elég az, hogy helyét az Úr jelölje ki, munkáját Ő szabta meg, és ez a munka közvetlenül Istennel függ össze.

☞ Hogyan tanítanak és készítik fel a népet a tisztaságról, tisztátalanságról, a szorosabb és tágabb értelemben vett emberi együttélés szabályairól szóló igék?

4Móz 5,1–8

„Szólt az Úr Mózesnek: Parancsold meg Izrael fiainak, hogy üzzenek ki a táborból minden poklost és minden

magfolyóst, és mindenkit, aki holttest mellett lett tisztátalanná. Űzzétek ki azt, akár férfi, akár asszony, a táboron kívülre Űzzétek őket, hogy tisztátalanná ne tegyék az ő táborukat, mivelhogy közöttük lakozom. És úgy cselekedtek Izrael fiai, és kiűzték azokat a táboron kívül; amiképpen meghagyta az Úr Mózesnek, úgy cselekedtek Izrael fiai.”

Isten jelenléte a táborban a szentség követelményét állította Izrael népe elé, „hogy tisztátalanná ne tegyék táborukat”. Szentnek kell lennie a helynek, ahol a Szentséges lakozik. Egyszerű igazság ez, amelyet nem lehet megkerülni.

Isten a megváltás alapján lakozott népe között. Ahhoz, hogy közöttük maradjon, fegyelemre volt szükség. Isten nem lakhatott olyan helyen, ahol a gonosznak nyíltan és szabadon kaput tártak. Az Úr elviseli a gyengeséget és a tudatlanságot, de „szemei túlságosan is tiszták”, hogy nézhesse a gonoszt és a romlottságot. A gonosz nem maradhat Isten jelenlétében, és Istennek nem lehet közössége a gonoszszággal. Jelenlétét annyira tudjuk elviselni, amennyire magunkban megítéljük a gonoszszágot.

Minden leprást (kiütéset) el kellett távolítani, vagyis azt, akiben nyilvánvaló a bűn munkája, „minden folyásban szenvedőt”, vagyis azt, akiből rontó hatás árad ki, és mindenkit, aki holttest miatt tisztátalan. Miért kellett a tisztátalant eltávolítani? Talán azért, hogy a nép jó híre kárt ne szenvedjen? Szó sincs róla. Hanem azért, hogy tisztátalanná ne tegyék a tábor, amelyben az Úr lakozik. Ma is így van. A rossz tanítást nem azért ítéljük meg és utasítjuk vissza, hogy igazhívő voltunkat megőrizzük. Az erkölcsi gonoszt sem azért ítéljük meg és távolítjuk el, hogy jó hírnevünk és tisztességünk csorbát ne szenvedjen. Az egyetlen ok: „A Te házadhoz szentség illik, Uram, mindörökké.” Isten az Ő népe között lakik.

Való igaz, a gyülekezetben is ott a gonosz, mert minden egyes tagjában benne lakik a bűn. Ámde a gonoszt nem szabad jóváhagyni, elnézni, hanem meg kell ítélni és ki kell küszöbölni. Nem a megítélt, hanem az elnézett gonosz szennyez be. Ha a gyülekezet elutasítja azt a komoly felelősséget, hogy a gonoszt mind a tanításban, mind az erkölcsökben megítélje, akkor nem áll többé Isten népének alapzatán.

Nyilvánvaló, hogy a fizikai egészséget is védték ezek a rendszabályok, hiszen ennek a „karanténnak” köszönhetően a kétmillió népi között, meleg éghajlaton, a pusztai körülmények ellenére sem terjedtek el az akkoriban is pusztító járványok.

„A tábor egész területén és környékén a leglelkiismeretesebb tisztaság, valamint szigorú rendtartás volt kötelező. Alapos egészségügyi rendszabályokat vezettek be. Ha valaki bármi okból tisztátalanná lett, nem mehetett be a táborba. Ezek a rendszabályok elengedhetetlenek az egészség megőrzéséhez ilyen nagy tömegben; de azért is fenn kellett tartani a tökéletes rendet és tisztaságot a táborban, hogy élvezhessék a szent Isten jelenlétét. »Mert az Úr, a te Istened a te táborodban jár, hogy megszabadítson téged, és elődbe vesse ellenségeidet: legyen azért a te táborod szent.«” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 399–400. o.)

4 Hogyan rendezték a nézeteltéréseiket, és mit fejezett ki a kártételről szóló rendelkezés?

4Móz 5,6–8

„Szólt azután az Úr Mózesnek: Szólj Izrael fiainak: Ha akár férfi, akár asszony akármi emberi bűnt követ el, amely által hűtlenné válik az Úrhoz, az a lélek vétkesté lesz. Vallja meg azért a bűnét, amelyet elkövetett, és fizesse meg a kárt, amit okozott, teljes értékében, azután toldja ahhoz annak ötödrészét, és adja annak, akinek kárt tett. Ha pedig nincs az embernek atyjafia, akinek megfizetné a kárt: a

megtéritett kár az Úré legyen a pap számára, az engesztelésre való koson kívül, amellyel engesztelés tétetik érte.”

Az idézett hely világosan mutatja, hogy Isten bűnvallást és jóvátételt igényel. Ha valaki vétkezett, a bűnvallás őszinteségét éppen a jóvátételnek kell nyilvánvalóvá tennie. Ha hűtlenséget követünk el valaki ellen, nem elég előtte és Isten előtt megvallani bűnünket, hanem jóvá is kell tennünk a kárt. A gyakorlatban is nyilvánvalóvá kell tennünk a tényt, hogy hűtlenség dolgában megítéltük magunkat. Gondoljuk át, mit jelenthet az elrendezés esetén az ötödrész hozzátoldása? Ha nem anyagi kárt okoztunk, csak megbántottuk a másikat, akkor ez az ötödrész hogyan fejeződhet ki a sértett fél irányában?

5 Milyen különleges tanítás rejlik a nazireusi fogadalomban? Mi a jelentősége az áldásnak a Bibliában?

4Móz 6,1–27

a) „Mondta az Úr Mózesnek: Szólj Izrael fiainak: Mikor férfi vagy asszony külön fogadást tesz, nazireusi fogadást, hogy így az Úrnak szentelje magát: bortól és részegítő italtól szakkassza el magát, borecetet és részegítő italból való ecetet ne igyon, és semmi szőlőből csinált italt ne igyon, se új, se aszúszőlőt ne egyen. Nazireussága egész idején át semmi affélét ne igyon, ami a szőlőtőről kerül, a szőlő magvától fogva a szőlő héjáig. Nazireusi fogadásának egész idején borotva a fejét ne járja, míg be nem teljesednek a napok, amelyekre az Úrnak szentelte magát, szent legyen, hagyja növekedni fejének hajfürtjeit. Az egész időn át, amelyre az Úrnak szentelte magát, megholtnak testéhez be ne menjen. (...)”

b) „Szólj Áronnak és a fiainak, mondván: Így áldjátok meg Izrael fiait: Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged! Világosítsa meg az Úr az Ő orcáját terajtad, és könnyörüljön rajtad! Fordítsa az Úr az Ő orcáját tereád, és adjon békességet néked! Így tegyék az én nevemet Izrael fiaira, hogy én megáldjam őket.”

A nazireusokról szóló rendelkezések sok érdekes és gyakorlati tanítást foglalnak magukba. Olyan emberekről van itt szó, akik egész különleges módon megtartóztatják magukat, mégpedig olyan dolgoktól, amelyek egyébként nem gonoszak, de meg tudják gátolni az igazi nazireus teljes, szívbeli odaadását. Ez a bizonyos fogadalom három kötelességgel járt: 1. A haját nem vágatja le a fogadalom tartama alatt, 2. tartózkodik a részegítő italoktól, 3. óvakodik a halottak megérintésétől. A fogadalom legrövidebb időtartama harminc nap volt. Nem számított sem érdemszerző, sem üdvösséget biztosító cselekedetnek. Fogadalmával a nazireus csupán azt fejezte ki, hogy teljesebb odaadással akar Istennek szolgálni.

Jézus Krisztus életpéldájából kitűnik, hogy a nazireus milyen hozzáállást tanúsít Isten dolgaihoz: „Nem tudjátok, hogy nekem Atyám dolgaival kell foglalkoznom?” Az igazi nazireus tartózkodik minden olyan dologtól, ami az általános értékrend alapján ugyan ártatlannak látszik, de mennyei szempontból nézve valamiképpen hátráltatja a szív őszinte Isten felé fordulását. Sámson példájából kitűnik, hogy ha valaki megtöri Istennek tett fogadalmát, magára marad és az ereje is elhagyja.

Isten nazireusainak meg kell őrizniük a tisztaságukat, vagy elveszítik erejüket. Erő, mennyei támogatás és tisztaság, Istennek való odaszentelődés elválaszthatatlanok egymástól. Nincs előrehaladás belső szentség nélkül. Állandóan résen kell len-

niük mindazzal szemben, ami a szívet elvonja, a figyelmet megsztja, és hátráltatja a megszentelődést. **„Nazireusságának egész idején az Úrnak legyen szentelve.”**

Mi történik akkor, ha valaki akaratlanul is tisztátalanná válik? Ámbár akaratán kívül lett tisztátalan, mégis engesztelésre van szüksége. Vétek- és égőáldozattal rendezhette ügyét. Nazireusi fogadalmát megújíthatta, de előlről kellett kezdenie. **„Szentelje magát újból az Úrnak nazireussága idejére... az előző napok pedig nem számítanak, mert megfertőztette magát.”** Nemcsak tisztátalanságának napjai veszték el és nem számítottak be, hanem a nazireusság megelőző napjai is.

Mire tanít ez? Arra, hogy vissza kell térnünk kiindulópon-tunkhoz, és újra előlről kell kezdenünk, ha egyszer az Istennel való közösség keskeny útjáról letértünk és eltávolodtunk az Úrtól. Ez a gondolat egybecseng Jelenések könyve jól ismert kijelentésével: **„De az a mondásom ellened, hogy az első szertetedet elhagytad. Emlékezzél meg azért, honnét estél ki, és térj meg, és az előbbi cselekedeteidet cselekedd...”** (Jel 2,4–5)

Isten áldással erősítette népét újra meg újra, amelyet „papi áldás”-nak is neveznek, és amely „bizonyos értelemben koronája és pecsétje egész szent megbízatásának. Izrael teljesen felkészült magasztos feladatára, hogy Isten népeként induljon a Szentföld felé.” (Joseph H. Hertz: *Mózes öt könyve és a haftarák*, 4. köt., 64. o.)

Isten biztosítja népét, hogy ha hűségesen hallgatnak szavára, az engedelmisség természetes következményei érvényesülnek életükben, szövetségestársi hűségével oltalmazza őket.

„**Áldjon meg téged az Örökkévaló.**» Élettel, egészséggel, jóléttel. **»És örködjék feletted.**» Nyújtson neked isteni védelmet baj, betegség, szegénység és szerencsétlenség ellen. Az Örökkévaló Izrael védője. **Ő szabadítja meg lelküket a haláltól, védi meg szemüket a könnyektől, és tartja vissza lábukat a botlástól.** **»Ragyogtassa az Örökkévaló az Ő arcát reád.**» A világosság a Szentírásban nemcsak a boldogságnak és tisztaságnak, hanem a barátságnak is a jelképe. Ragyogó arccal nézni valakire a Bib-

lia nyelvén azt jelenti: barátságosnak lenni valakihez. Ha azt mondjuk, hogy Isten fordítsa arcát az ember felé és ragyogtassa rá, az a feléje áradó isteni szeretetet és üdvösséget jelenti. A »*legyen hozzád kegyelmes*« kifejezés azt jelenti, legyen Ő jóságos hozzád, és teljesítse kegyesen kívánságaidat. A rabbik értelmezése szerint: Adjon Ő neked kegyet embertársaid szemében, azaz tegyen téged szeretetre érdemessé és kedveltté mások előtt (vö. Dn 1,9). »*Fordítsa arcát feléd és adjon békét neked*« azt jelenti, hogy fordítsa feléd figyelmét, jóindulatú gondoskodását. A béke a héber gondolkodás szerint magában foglalja az összes áldást. Nemcsak minden bajtól való menteséget jelent, hanem egyben egészséget, jólétet, biztonságot és nyugalmat is.» (Joseph H. Hertz: i. m., 64–65. o.)

6 Milyen üzenete van a fejedelmek áldozathozatalban megnyilvánuló példaadásának korunk számára?

4Móz 7,1–11

„Amely napon elvégezte Mózes a sátor felállítását, felkente és megszentelte azt, minden edényével, az oltárt és annak minden edényét, s felkente és megszentelte azokat, akkor eljöttek az Izrael fejedelmei, az ő atyjuk házának fejei, a törzsek fejedelmei, és a megszámláltattak felügyelői, s vitték az ő áldozatukat az Úr elé: hat borított szekeret és tizenkét ökröt; egy-egy szekeret két-két fejedelemért, és mindenikért egy-egy ökröt, s odavitték azokat a sátor elébe.”

.....

.....

A 3. és 4. fejezet bemutatta, hogy Kehát fiainak kiváltsága volt a szentély legdrágább eszközeinek és tárgyainak hordozása. Ezért semmit sem kaptak a fejedelmek által adományozott „hat

borított szekérből és tizenkét ökréből”. Szent szolgálatuk abból állt, hogy vállukon hordozták a rájuk bízott tárgyakat, ezért nem használtak sem kocsit, sem ökröt. A gersonitáknak és méraritáknak inkább a külső felszerelési tárgyakkal kellett foglalkozniuk. Az ő munkájuk fáradtságosabb és nehezebb volt. Ezért látták el őket a szükséges segédeszközökkel, amelyeket a fejedelmek bőkezűsége bocsátott rendelkezésükre.

E szokatlanul hosszú fejezet láttán megkérdezhetné valaki: miért foglal el ilyen sok helyet valami, amit pár sorban is elég lenne közölni? Isten nem így gondolkozik. Ő csak a legteljesebb és legrészletesebb beszámolást tarthatja megfelelőnek minden egyes fejedelem nevére, az általa képviselt törzsről és a szentély számára felajánlott ajándékaról. Mindegyikük nevét külön előhossa, minden ajándékot részletesen feljegyez és értékkel. Az ember futólag elmehet mások ajándékai és áldozatai mellett, Isten azonban sohasem tesz így. Örömeire szolgál, ha minden kis ajándékot, minden szeretetadományt megemlíthet. Nem felejt el a legcsekélyebb apróságot sem, sőt gondja van rá, hogy számtalan ember olvashasson róla. Isten szolgálói közül egynek a nevét sem hagyja ki, és szolgálatuk egyetlen részletét sem felejt el. Urunk szolgálatában nincs egyetlen cselekedet sem, amely be ne íratnék az Ő könyvébe, mégpedig nemcsak lényege, hanem kivitelének módja szerint is, mert Isten akként becsüli meg a tetteinket, amiként végrehajtjuk azokat. A fenti igeszakasz ugyanazt az isteni gyakorlatot mutatja be, amelyről Nehémiás könyvében, a templomépítés kapcsán olvashatunk. Isten jónak látta, hogy bekerüljön a Bibliába nevük és cselekedetük, legyen bármilyen csekély és a felületes szemlélő számára bármily értéktelen, amit az Ő művéért végeztek.

Az e heti adomány a Comenius Általános Iskolát támogatja.

– A közösség által alapított szekszárdi általános iskola működtetésére és támogatására szánt adomány.

Pászkaünnep a pusztában – Zúgolódás és pártütés a Kádes felé vezető úton

I Mikor kellett Izrael fiainak megáldozniuk a pászkabarányt, és mi volt ezeknek az alkalmaknak a különlegessége és üzenete? A nehezen átlátható és megoldható kérdések esetén mi az egyetlen helyes álláspont? Hogyan válaszolt Isten?

4Móz 9,6–11; 2Krón 30,13. 15

„Voltak pedig némelyek, akik tisztátalanok voltak holt ember [illetése] miatt, és nem készíthették meg a páskát azon a napon: járultak azért Mózes elé és Áron elé azon a napon. És mondta nékik Mózes: »Legyetek veszteg, mígnem megértem, mit parancsol az Úr felőletek.« Szólt pedig az Úr Mózesnek, mondván: »Szólj Izrael fiainak, mondván: Ha valaki holt ember illetese miatt tisztátalan, vagy messze úton lesz közületek vagy a ti utódaitok közül, mindazáltal készítsen páskát az Úrnak. A második hónap tizennegyedik napján, este, készítsék el azt, kovásztalan kenyérrel és keserű füvekkel egyék meg azt.»

„Sok nép gyűlt azért Jeruzsálembe, hogy a kovásztalan kenyerek ünnepét megtartsák a második hónapban, igen nagy gyülekezet volt. És megölték a pászkabarányt a második hónap tizennegyedik napján; s a papok és Léviták

megszégyenlék és megszentelték magukat, és égőáldozatokat vittek az Úr házába.”

A megváltásnak ezt a nagy ünnepét három különböző helyen figyelhetjük meg: Egyiptomban, a pusztában és Kánaánban. Isten népe a pászkával jelképezett szabadulás révén került ki az egyiptomi szolgaságból, Isten szabadító jelenléte kísérte végig a pusztá minden veszedelmén és nehézségén, s az Úr szövetséges hűsége haladt vele a honfoglalás és letelepedés útjain is.

„A pászka emlékűnnep és előkép is volt egyszerre, ami nemcsak az Egyiptomból való szabadulásra emlékeztetett, hanem előre is mutatott arra a nagyobb szabadításra, amelyet Krisztus visz végbe, megszabadítva népét a bűn fogságából. Az áldozati bárány »Isten Bárányát« jelképezi, aki üdvösségünk egyedüli reménysége. Az apostol ezt mondja: »Mert a mi húsvéti bárányunk, a Krisztus megáldoztatott értünk.« (1Kor 5,7) Nem volt elég csupán megölni a bárányt, hanem vérét az ajtófélfára kellett hinteni; így kell Krisztus vérének érdemeit a lélekre alkalmazni. Nemcsak azt kell hinnünk, hogy Ő meghalt a világért, hanem hogy személyesen értünk áldozta fel magát. Magunkra kell vonatkoztatnunk az engesztelő áldozat érdemeit...

Amikor Mózes a nép elé tárta a szabadításuk érdekében hozott isteni rendelkezéseket, »a nép meghajtotta magát és leborult«. A szabadság boldog reményét, az elnyomóikra váró ítélet tudatát, a gyors távozásukkal járó gondokat és teendőket – mindezt elhomályosította most a kegyelmes Szabadítójuk iránt érzett hála.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 284–287. o.)

„Néhány férfi azonban tisztátalan volt halott ember érintése miatt, így nem készíthették el a pászkát azon a napon. Ezért Mózes és Áron elé járultak... Csak a pusztai vándorlás gyakorlati nehézségei között merült fel a kérdés, ezért szerepel csak

Mózes 4. könyvében, a sivatag könyvében... Mózes nem tudott válaszolni, de tudta, kitől kell választ várnia. Nem volt olyan vakmerő, hogy maga feleljen. Nem szégyellte megmondani: »Nem tudom.« Minden bölcsessége és tudománya ellenére sem restellte bevallani tudatlanságát. Ez az igazi bölcsesség, ez az igazi tudomány! A Mózes helyzetében levő ember számára megalázónak látszhatott volna, hogy valamely kérdésben a gyülekezet előtt tudatlannak bizonyuljon...

Bár a kegyelem az első hónap helyett a másodikat engedélyezte, mégsem tűrt semmi könnyelműséget az ünnepi szokásokat és szertartásokat illetően... S ha valaki a kegyelem alapján tetszése szerint mert volna bánni a szentséggel, kiirtották volna a gyülekezetből...

A pászka és az úrvacsora között az az összefüggés áll fenn, hogy az előbbi jelképe volt, az utóbbi pedig emlékezete az Úr halálának. Ezért olvassuk az 1Kor 5-ben: »A mi húsvéti bárányunk, Krisztus, megáldoztatott értünk.« (5,7) Ez a kifejezés leszögezi az összefüggést. A pászka Izrael megváltásának emlékezete volt Egyiptom rabságából: az úrvacsora a gyülekezet megváltásának emlékezete a Sátán és a bűn sokkal súlyosabb és sötétebb rabságából.” (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, GBV, Dillenburg, 2000, 69–74. o.)

2 Milyen komoly üzenete van számunkra annak, hogy Isten felhő- és tűzoszlopban vezette népét?

4Móz 9,15–23, vö. Ésa 4,4–5

„A hajlék felállításának napján pedig befedezte a felhő a hajlékot, a bizonyosság sátorát; és este a hajlék felett volt, tűznek ábrázatában reggelig. Úgy volt szüntelen: a felhő borítja azt, és tűznek ábrázata éjjel. Mihelyt pedig felszáll a felhő a sátorról, azonnal elindulnak Izrael fiai; és azon a helyen, ahol a felhő megáll, ott ütnek tábort Izrael fiai.

Az Úr szava szerint mennek Izrael fiai, és az Úr szava szerint táboroznak; mindaddig, míg a felhő áll a hajlékon, táborban maradnak... Vagy két napig, vagy egy hónapig, vagy hosszabb ideig volt ott; ameddig késik a felhő a hajlékon, vesztegelvén azon, táborban maradnak Izrael fiai is, és nem indulnak tovább; mikor pedig az felszáll, ők is indulnak. Az Úr szava szerint járnak tábort, és az Úr szava szerint indulnak. Az Úr rendelését megtartják, az Úrnak Mózes által való szava szerint.”

„Teremteni fog az Úr Sion hegyének minden helye fölé nappal felhőt és ködöt, s lángoló tűz fényességét éjjel; mert ez egész dicsőségen oltalma lesz. És sátor árnyéku nappal a hőség ellen, oltalom és rejtek szélvész és eső elől.”

„Láthatatlan vezérük zászlaja alatt haladtak. Nappal a felhő vezette őket, mint mennyezet terjeszkedett a sereg felett. Védelemül szolgált a perzselő forráság ellen, árnyéka és csapadéka kellemes enyhét adott a tikkasztó, száraz pusztában. Éjjel tűzoszloppá változott, megvilágítva táborukat, és állandóan biztosítva őket Isten jelenlétéről. Izrael népe sívár, sívatagos területen vonult keresztül. Csodálkoztak, vajon hova vezet az útjuk; kezdtek elfáradni, és néhány szívben felébredt a félelem, hogy az egyiptomiak talán az üldözésükre indultak. Ám a felhő csak haladt előre, ők pedig követték...” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 290–291. o.)

„Sem lábnyom, sem határkő nem volt az egész »nagy és rettenetes sívatagban«. Hiába kerestek volna vezetőt azok közül, akik valaha már átvonultak rajta. Az út minden egyes lépésében Istenre voltak utalva. Állandóan Órá kellett várakozniuk. A meg nem tört akarat, a meg nem hajolt lélek számára elviselhetetlen volna ez a helyzet, de mindennél áldottabb az olyan lé-

lek számára, amely Istent ismeri, szereti, bízik és örvendezik benne! Ez a dolog lényege. Ha a szív ismeri és szereti Istent, akkor öröme lesz a tőle való teljes és tökéletes függésben. De ha nem, akkor ez a függés elviselhetetlen. Az újjá nem született ember szereti magát függetlennek tartani, s szabadnak képzei magát. De az ember nem szabad. A Sátán rabszolgája ő, aki borzalmas rabságban tartja a meg nem tért, bűnbánatra képtelen embert... Nincs szabadság azon kívül, amellyel Krisztus az Ő megváltottait megszabadítja. Ő elmondhatta: »Megismeritek az igazságot, és az igazság szabaddá tesz titeket.« Majd később: »Ha a Fiú megszabadít, valósággal szabadok lesztek.« (Jn 8. fejj.) Ezen a világon nincs áldottabb élet, mint az, amely állandó függésben van Istentől, mindenben Őrá várakozik és belé kapaszkodik.» (Charles H. Mackintosh: i. m., 76–78. o.)

3 Mi volt a szerepe a két ezüstitrombitának?

4Móz 10,1–10

„Ismét szólt az Úr Mózesnek, mondván: Csináltass magadnak két kürtöt, vert ezüsből csináltasd azokat, és legyenek azok neked a gyülekezet összegyűjtésére és a táborok megindítására. És amikor megfújják azokat, gyűljön hozzád az egész gyülekezet, a gyülekezet sátorának nyílása elé. Ha csak egyet fújnak meg, akkor gyűljenek hozzád a fejedelmek, Izrael ezreinek fejei. Ha pedig riadót fújtok, akkor induljon azok tábora, akik napkelet felől táboroznak. Ha pedig másodszor fújtok riadót, akkor induljon azok tábora, akik dél felől táboroznak. Riadót fújjanak azok indulására. Mikor pedig összegyűjtitek a gyülekezetet, egyszerűen kürtöljete, és ne fújjatok riadót. A kürtöket pedig Áron fiai, a papok fújják; és légyen ez néktek örökkévaló rendtartás a nemzetségeitek között. Amikor

viadalra mentek a földetekben, a titeket háborgató ellenség ellen, akkor is azokkal a kürtökkel fújjatok riadót, és emlékezetben lesztek az Úr előtt, a ti Istenetek előtt, és megszabadultok ellenségeitektől. Vigasságotok napján és ünnepeiteken, és hónapjaitok kezdetén is fújjátok meg a kürtöket, egészen égő áldozataitokra és hálaáldozataitokra: és lesznek néktek emlékeztetőül a ti Istenetek előtt. Én vagyok az Úr, a ti Istenetek.”

„A trombita egy darabból készült, és kettős célt szolgált. Akár ünnepi öröme és hálaadásra kellett egybehívni a gyülekezetet, akár csatarendbe szólítani a törzseket, mindig a trombita adta meg a jelet. Az ezüstrombitákkal hívták össze a gyülekezetet ünnepekkor, ezzel adtak jelt a hadba vonulásra, a zeneszerszámok megszólaltatására, a fegyverek kikészítésére. A sivatag vándorló serege éppúgy függött a trombitaszótól, mint a felhő mozgásától. Izrael tízezreinek minden mozdulatát Isten bizonyosságának kellett vezetnie és kormányoznia. Ezenfelül a trombitákat Áron fiainak kellett megszólaltatniuk. A papi család szent kiváltsága volt, hogy Isten szentélye közelében élhettek, ahol észrevehette a felhő legelső megmozdulását, és a tábor legtávolabbi részeinek is hírül adhatta. Kötelesek voltak határozott, egyértelmű hangot adni, a sereg minden tagja pedig köteles volt azonnal és feltétlenül engedelmeskedni... Nagyon időszerű ez. Világosan megmutatja, hogy Isten népének minden mozdulatában egyedül Isten bizonyosságától kell függenie, teljes engedelmisségben. Nem az volt a kérdés, hogy egyeseknek mi tetszik és mi nem, nem az egyesek gondolatai, véleményei és ítéletei számítottak, hanem teljesen és kizárólag Isten bizonyosságának engedelmeskedtek. (...) Isten ma is éppen olyan határozottan tudja elmondani gondolatait népének, mint

egykori táborának. Persze ma nem trombita és felhő által, hanem Igéje és Szent Lelke által közli parancsait. A mi Atyánk nem valami külső, érzékelhető módon vezet bennünket, hanem a szívünkre, lelkiismeretünkre és értelmünkre hat. Nem természeti, hanem lelki eszközökkel tudatja velünk gondolatait és akaratát...” (Charles H. Mackintosh: i. m., 82–83. o.)

4 Milyen nyilvánvaló tanújeleit adta Isten annak, hogy vezetni, gyámolítani akarja népét? Hitbeli megingás volt-e Mózes részéről, amikor a felhő- és tűzoszlop vezetése mellett a sógorát is meg akarta nyerni, hogy legyen a segítségükre?

4Móz 10,11–12. 29–34; 5Móz 32,1–12

„Mondta pedig Mózes Hórábnak, aki fia volt a Midiánból való Reuélnek, Mózes ipának: »Arra a helyre indulunk mi, amely felől azt mondta az Úr: néktek adom. Jer el velünk, és jól teszünk veled, mert az Úr jót ígért Izraelnek.« Az pedig felelt néki: »Nem megyek, hanem az én földemre és az én rokonaim közé megyek.« És mondta Mózes: »Kérlek, ne hagyj el minket: mert te tudod, hol kell megszállanunk e pusztában, és légy nekünk szemünk gyanánt. És ha eljössz velünk, ami jót cselekszik velünk az Úr, közöljük azt veled.« Elmentek azért az Úr hegyétől háromnapi járásnyira, és az Úr szövetségének ládája ment előttük háromnapi járásnyira, hogy kiszemelje nekik: hol kelljen megszállniuk. És az Úr felhője rajtuk volt nappal, amikor elindultak a táborból.”

„Az Úrnak része az ő népe, Jákob néki sorssal jutott öröksége. Pusztta földön találta őt, zordon, sivatag vadonban; körülvette őt, gondja volt reá, őrizte, mint a szeme fényét. Mint a fészken felrebbenő sas, fiai felett lebeg, kiterjeszti felettük szárnyait, felveszi őket, és tollain emeli őket: egy-maga vezette őt az Úr, idegen isten nem volt Ővele.”

A táborozás ideje alatt Isten sátora a tábor közepén állt, a vonulás idején pedig a frigyláda ment elöl, és a felhő- vagy tűzoszlop vezette a népet. Isten látható, emberi vezetőt is adott Izrael fiainak Mózes személyében, de Ő maga is láthatóan, a legszemélyesebb módon kívánta vezetni őket, és kíván vezetni bennünket is. Nekünk is fel kell ismernünk az életünkben az isteni vezetést, meg kell tapasztalnunk, hogyan járhatunk a szerint. Isten minden egyes hívő gyermekét ugyanolyan odaadással, figyelemmel kívánja végigvezetni az élet útvesztőjében, mint Izraelt a pusztában.

Hóbáb hívását, hogy kalauzolja őket, nem ítéli hitetlenségnek a Biblia. A kérés eredetileg a néphez való csatlakozásra, és ezzel Isten elfogadására, a megígért örökség elnyerésére vonatkozott. Ez éppenséggel azt bizonyítja, hogy Mózes mentes volt a szűkkeblűségtől, és sógorával is szeretete volna megosztani Izrael örökségét és Istenét. Amikor Hóbáb elzárkózott, Mózes talán érvként hozta fel, hogy feladata is lenne, hátha így mégis enged a hívásnak.

5 Mi indította ismét panaszkodásra a népet? Miért volt kirívó bűn az elégedetlenségük? Kik voltak a hangadók?

4Móz 11,1–6, vö. Zsolt 78,18–21

„Panaszkodott a nép az Úr hallására, hogy rosszul van dolga. Meghallotta az Úr, haragra gerjedt, s felgyulladt ellenük az Úr tüze és megemésztette a tábor szélét. Kiáltott azért a nép Mózeshez, és könyörgött Mózes az Úrnak, és megszűnt a tűz. És nevezte azt a helyet Taberának, mert felgyulladt ellenük az Úr tüze. De a gyülevész nép, amely

köztük volt, kívánságba esett, és Izrael fiai is újra siránkozni kezdtek és mondták: Kicsoda ad nekünk húst ennünk? Visszaemlékezünk a halakra, amelyeket ettünk Egyiptomban ingyen, az uborkákra és dinnyékre, a hagymákra, vöröshagymákra és a fokhagymákra. Most pedig a mi lelkünk eleped, mindennek híjával lévén; szemünk előtt nincs egyéb, mint manna.”

„Háromnapi út után panaszkodás hallatszott mindenfelől. Ez az izraeliták közé keveredett néptől indult ki, akik közül sokan minduntalan valami kifogásolnivalót kerestek. A zúgolódók nem voltak meglegedve a menetelés irányával, és folyton hibát találtak az úton, amelyen Mózes vezette őket, bár jól tudták, hogy ő is a vezető felhőoszlopot követte. Az elégedetlenség ragályos: hamarosan elterjedt a táborban.

Ismét húsételért kezdtek zajongani. Bár bőségesen el voltak látva mannával, mégsem voltak elégedettek. Az izraeliták az egyiptomi fogságban kénytelenek voltak meglegedni a legegyszerűbb, legközhörségesebb ételekkel, ám az ínség és a kemény munka miatti éhség ízletessé tette az egyszerű ételeket is. De a velük levő egyiptomiak között sokan voltak, akik fényűző étrendhez szoktak, és ők voltak az elsők a zúgolódásban. Amikor közvetlenül a Sínai-hegy alá érkezésük előtt mannát kaptak, panaszkodásukra az Úr húst is adott nekik, de csak egy napra.

Isten ugyanolyan könnyen elláthatta volna őket hússal is, ahogy mannát adott, de saját érdekükben adott nekik másféle ételt. Az volt a szándéka, hogy táplálékuk jobban megfeleljen a szükségleteiknek, mint amihez Egyiptomban sokan hozzászoktak. Megromlott szokásaikat meg kellett változtatni, hogy élvezni tudják az eredetileg az ember számára rendelt táplálékot – a föld gyümölcseit, amelyeket Isten adott Ádámnak és Évának az Édenben.

Ezért csökkentette Isten nagymértékben az izraeliták húsfogyasztását. De Sátán kísértette őket, hogy ezt a korlátozást igazságtalannak és kegyetlennek tekintsék. (...)

Isten azért hozta ki Izraelt Egyiptomból, hogy mint tiszta, szent és boldog népet telepítse le őket Kánaán földjén. E célból nevelnie kellett őket saját maguk és utódaik érdekében. Ha Isten bölcs korlátozásainak engedelmeskedve hajlandók lettek volna megtagadni étvágyukat, a gyengeség és a betegség ismeretlen lett volna közöttük, s utódaik is megfelelő testi-lelki erővel élhetik az életüket. Az igazságot és kötelességet tisztán látó, élesen különbséget tenni tudó és határozott ítélőképességű emberekké lettek volna. Azonban az Isten korlátozásaival és követelményeivel szembeni vonakodásuk megakadályozta, hogy elérjék azt a magas szintet, amelyre Isten szerette volna eljuttatni őket, és megfosztotta őket az áldásokról, amelyeket az Úr kész volt rájuk árasztani.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 402–403. o.)

6 Milyen nevelési eszközöket alkalmazott a türelmes, könyörületes Isten ebben a helyzetben? Miért engedi meg, hogy a magunk választotta út következményei érvényesüljenek az életünkben? Mire tanít a fürjek esete?

4Móz 11,18–20. 31–34; Zsolt 106,15

„A népnek pedig mondd meg: Készítsétek el magatokat holnapra, és húst esztek, mert sírtatok az Úr hallására, mondván: Kicsoda ad nekünk húst ennünk?, mert jobb dolgunk volt nekünk Egyiptomban. Azért az Úr ad nektek húst, és enni fogtok. Nemcsak egy napon esztek, sem két napon, sem öt napon, sem tíz napon, sem húsz napon, hanem egy egész hónapig, míglén kijön az orrotokon, és utálatossá lesz elöttetek; mivelhogy megvetettétek az Urat, aki közöttetek van, és sírtatok őelőtte, mondván: Miért jöttünk ide ki Egyiptomból? (...) Szél jött ki az Úr-

tól, és fürjeket hozott a tengertől, és bocsátotta a táborra egynapi járásnyira egyfelől, és egynapi járásnyira másfelől a tábor körül, és mintegy két sing magasságyra a föld színén. Akkor felkelt a nép, és azon az egész napon és egész éjjel, és az egész következő napon gyűjtöttek maguknak fürjeket, aki keveset gyűjtött is, gyűjtött tíz hómert, és kitergették azokat maguknak a tábor körül. A hús még foguk között volt, és meg sem emésztették, amikor az Úr haragja felgerjedt a népre, és megverte az Úr a népet igen nagy csapással. És elnevezték azt a helyet Kibrot-thaavának: mert ott temették el a mohó népet.”
„És megadta nekik, amit kívántak; és ösztövérséget bocsátott a lelkükbe.”

„Isten azt adta a népnek, ami nem szolgálta a javukat, mivel kitarítottak a kívánásban, és nem voltak elégedettek azokkal a dolgokkal, amelyek áldásnak bizonyultak számukra. Lázadozó kívánságuk teljesült, de el kellett szenvedniük a következményeit. Féktelenül tobzódtak, és túlkapásaikat hamar utolérte a büntetés. »Megverte az Úr a népet igen nagy csapással.« Nagyon sokan emésztő láznak estek áldozatul, míg a legbűnösebbek elpusztultak, mihelyt az áhított ételt megérintették.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 407–408. o.)

*Az e heti adomány a gyermekosztályt támogatja.
– Gyermektanítási kiadványok készítésére és a nyári táborok
gyermekfoglalkoztatására szánt adomány.*

Hogyan vezet Isten?

I Miért és milyen mértékben kerítette hatalmába Mózes is a csüggedés?

4Móz 11,10–15

„Meghallotta Mózes, hogy sír a nép az ő nemzetsége szerint, ki-ki az ő sátorának nyílása előtt, és igen felgerjedt az Úr haragja, és nem tetszett az Mózesnek. És mondta Mózes az Úrnak: Miért nyomorítod meg a te szolgádat? És miért nem talált kegyelmet a te szemeid előtt, hogy ez egész népnek terhét reám vetted? Avagy tőlem fogantatott-e mind ez egész nép? Avagy én szültem-e őt, hogy azt mondd nekem: Hordozd őt a te kebleden, amiképpen hordozza a dajka a csecsemőt, arra a földre, amely felől megesküdtél az ő atyáinak? Hol vegyek én húst, hogy adjam azt mind ez egész népnek? Mert reám sírnak, mondván: Adj nekünk húst, hadd együnk! Nem viselhetem én magam mind ez egész népet, mert erőm felett van. Ha így cselekszel velem, kérek, ölj meg engemet, ölj meg, ha kedves vagyok előtted, hogy ne lássam az én nyomorúságomat.”

„Mózes szíve elcsüggedt. Azért könyörgött, hogy Izrael ne pusztuljon el, bár ezáltal saját utódai lehetnek volna nagy nemzetté. Népe iránt érzett szeretetében azért imádkozott, hogy inkább az ő ne-

vét töröljék ki az élet könyvéből, mint hogy Izrael elvessen. Mindezt kész lett volna feláldozni értük, és ez volt a köszönet. Minden nehézségért, sőt még képzelt szenvedéseikért is őt tették felelősé, és gonosz zúgolódásaik megkettőzték a gondoskodás és felelőség terhét, amely alatt Mózes roskadozott. Szorongatott helyzetében már a hitetlenség is megkísértette. Imádsága csaknem szemrehányás volt: »Miért nyomorítottad meg szolgálodat? Miért nem találtam kegyelmet orcád előtt, hogy az egész nép terhét énreám vetted?... Hol vegyek én húst, hogy adjam azt az egész népnek? Mert reám sírnak, mondván: Adj nekünk húst, hadd együnk! Nem viselhetem én magam ez egész népet, mert erőm felett van.«”
(Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 404. o.)

2 Milyen elvek érvényesüljenek Isten népe vezetésében? Mennyiben indokolták a körülmények, hogy Isten is megerősítse Jethró korábbi tanácsát, és mennyiben Mózes csüggedése?

4Móz 11,16–17. 24–25

„Mondta azért az Úr Mózesnek: »Gyűjts egybe hetven férfiút Izrael vénjei közül, akikről tudod, hogy vénjei a népnek és annak elöljárói, vidd őket a gyülekezet sátorához... Akkor alászálllok, és szólok ott veled, s elszakasztok abból a lélekből, amely benned van, és teszem öbeléjük, hogy viseljék veled a nép terhét, és ne viseld te magad.« Kiment Mózes... összegyűjtött hetven férfit a nép vénei közül, s állította őket a sátor körül. Akkor leszállt az Úr felhőben, és szólt néki, s elszakított abból a lélekből, amely volt őbenne, és adta a hetven vén férfiúba. Mihelyt pedig megnyugodott őrajtuk a lélek, menten prófétáltak, de nem többé.»

„Isten meghallgatta Mózes imáját, és utasította, hogy gyűjtsön össze hetven férfit Izrael vénjei közül, akik arra érdemesek, igazán

ítélők és tapasztaltak. Az Úr azt is megengedte Mózesnek, hogy saját belátása szerint válassza ki a leghűségesebbeket és legrátermettebbeket, akik majd megosztják vele a felelősséget. Úgy tűnt, befolyásuk segít majd féken tartani a nép erőszakosságát, és elhallgattatni a lázadást. Ennek a választásnak végül mégis meglettek a rossz következményei. Sohasem kellett volna megválasztani őket, ha Mózes annak megfelelő hitről tett volna bizonyosságot, amilyen mértékben Isten hatalmát és jóságát megnyilatkozni látta. De ő felnagyította saját terheit és szolgálatát, csaknem szem elől tévesztve azt a tényt, hogy ő csupán eszköz, akin keresztül Isten munkálkodik. Mózes a legkisebb mértékben sem engedett a lázadó szellemnek, amelyet Izrael követett, ezért ha teljesen Istenre hagyatkozuk, az Úr folyamatosan erőt adott volna neki minden veszélyhelyzetben.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 405–406. o.)

3 Hogyan mutatkozott meg az Isten iránt elkötelezett, ám mégis kirekesztésre hajlamos emberi szív túlbuzgósága Józsué megnyilvánulásában? Milyen újszövetségi párhuzamát ismerjük az esetnek?

4Móz 11,26–29; Mk 9,38–40

„Két férfiú azonban elmaradt a táborban, egyiknek neve Eldád, a másik neve Médád, és ezeken is megnyugodott a lélek, mert az összeírottak közül valók, de nem mentek el a sátorhoz, és mégis prófétáltak a táborban. Elfutamodott azért egy ifjú, és megjelentette Mózesnek: »Eldád és Médád prófétálnak a táborban.« Akkor felelt Józsué, Nún fia, Mózes szolgája, az ő választottai közül való, és mondta: »Uram, Mózes, tiltsd meg őket!« És felelt néki Mózes: »Avagy érettem buzgólkodsz-e? Vajha az Úr minden népe próféta volna, hogy adná az Úr az Ő lelkét beléjük!«”

„János pedig így felelt néki: »Mester, láttunk valakit, aki a te neveddel ördögöket űz, és aki nem követ minket, és el-

tiltottuk őt, mivelhogy nem követ minket.« Jézus pedig mondta: »Ne tiltsátok el őt, mert senki sincs, aki csodát tesz az én nevemben és mindjárt gonoszul szólhatna felőlem. Mert aki nincs ellenünk, mellettünk van.«»

Mózesről valóban idegen volt az irigység szelleme. Nem zavarta, ha Isten Lelke mások által is szól. A kegyelem felkészítette arra, hogy minden valódi lelki megnyilatkozásnak örülni tudjon, bárhol és bárki által történt is az. Jól tudta, hogy a két vén csak Isten Lelkének hatalma által prófétálhatott, és ha valahol ez a hatalom megjelent, hogyan akarhatta volna ő azt elfojtani vagy megfékezni?

„A hetven közül kettő, érdemtelennek tartva magát ilyen felelősségteljes tisztség betöltésére, nem csatlakozott a szent sátornál összegyűltekhöz, de Isten Lelke rájuk szállt ott, ahol voltak, és ők is prófétálni kezdtek. Józsué, tudomást szerezve erről, a szakadástól való félelemében meg akarta akadályozni a szerinte helytelen jelenséget. De Mózes így felelt neki: »Avagy érettem buzgókodsz-e? Vajha az Úr minden népe próféta volna, hogy adná az Úr az Ő lelkét beléjük!«»

„Jakab és János azt hitték, hogy Uruk tisztességéért akadályozták ezt az embert, de most kezdtek rájönni: a magukét féltették. Belátták tévedésüket, és elfogadták Jézus dorgálását. Senkit sem szabad elutasítani, aki bármilyen módon barátságos Krisztus iránt. Sokakat mélyen megindított Krisztus jelleme és munkája, szívük hittel megnyílt felé. A tanítványoknak, akik nem ismerik az indítékokat, vigyázniuk kell, nehogy elcsüggessék ezeket az embereket. Amikor Jézus már nem lesz személyesen köztük, és a munkát rájuk hagyja, nem lehetnek szűk látókörűek, nem szabad kirekesztő lelkületet ápolgatniuk, hanem ugyanazt a messzemenő rokonszenvet kell kinyilvánítaniuk, amit Mesterükénél láttak.

Ha valaki nem egyezik meg mindenben az elképzeléseinkkel, ez nem jogosít fel minket arra, hogy eltiltsuk az Istenért végzett munkától. Krisztus a nagy Tanító – mi nem ítélhetünk, nem parancsolhatunk, hanem mindnyájan üljünk alázatosan Jézus lábához, és tanuljunk Tőle. Minden lélek, akit Isten készségessé tett, olyan csatorna, amelyen át Krisztus kinyilatkoztatja megbocsátó szeretetét. Milyen körültekintőnek kell lennünk tehát, nehogy kedvét szegjük valakinek, aki Isten világosságát hordozza, s ezzel elfogjuk a sugarakat, amelyeknek a világra kellene ragyogniuk!

Ha egy tanítvány nyers, hűvös valakivel, akit Krisztus vonz, ezzel az ellenség útjára térítheti azt az embert, és az elvesztését okozhatja... A tanítványok kevésbé törődjenek embertársaik lelkével, mint a menny fejedelme? Minden lélekért végtelen nagy volt az ár. Milyen szörnyű az a bűn, amely egyetlen lelket is elfordít Krisztustól, így érette a Megváltó szeretete, megaláztatása, kínszenvedése hiábavaló volt.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 407. o.; Jézus élete, 371–372. o.)

4 Milyen újabb teher nehezedett Mózes lelkére a hozzá közel állók viselkedése miatt? Milyen tanulságokkal szolgál Miriám esete?

4Móz 12,1–3. 6–10; Péld 27,4

„Miriám pedig és Áron szóltak Mózes ellen a kúsita asszony miatt, akit feleségül vett, mert kúsita asszonyt vett feleségül. És mondták: »Avagy csak Mózes által szólott-e az Úr? Avagy nem szólott-e általunk is?« És meghallotta az Úr. (Az az ember pedig, Mózes, igen szelíd volt, minden embernél inkább, akik e föld színén vannak.) (...) És mondta: »Halljátok meg most az én beszédeimet: Ha valaki az Úr prófétája közöttetek, én megjelenek annak látásban, vagy álomban szólok azzal. Nem így az én szolgálommal, Mózesrel, aki az én egész házamban hív. Szemtől

szembe szólok övele, és nyilvánvaló látásban, nem homályos beszédek által, hanem az Úr hasonlatosságát látja. Miért nem féltetek hát szólni az én szolgám ellen, Mózes ellen?« És felgyulladt az Úr haragja őreájuk, és elment. És a felhő is eltávozott a sátor fölülr, és íme Miriám poklos volt, fehér, mint a hó; és rátekintett Áron Miriámra, és íme poklos volt.”

„A búsulásban kegyetlenség van, és a haragban áradás, de ki állhatna meg az irigység előtt?”

„Haserótnál, a Tabera utáni első táborhelyen még keserűbb megpróbáltatás várt Mózesre. Áron és Mirjám nagy tiszteletben állt a nép előtt. Mindketten megkapták a prófétaság ajándékát, és az Egyiptomból való szabadulásakor Isten mindkettőjüket Mózes mellé rendelte. »Előtted küldtem Mózeszt, Áront és Mirjámot« – mondja az Úr Mikeás próféta által (Mik 6,4). Mirjám rátermettsége már akkor kitűnt, amikor gyermekként a Nílus partján a gyékénykosárákat őrizte, amelyben a csecsemő Mózes volt elrejtve. Önfegyelmét és leleményességét használta fel Isten a nép szabadítójának megmentésére. A költészet és a zene ajándékával gazdagon megáldva Mirjám vezette Izrael asszonyait énekekben és táncban a Vörös-tenger partján. A nép szeretetében és a menny megbecsülésében csak Mózes és Áron előzte meg. De ugyanaz a gonoszság, ami a mennyben is meghasonlást okozott, ennek az asszonynak a szívében is felébredt, és nem maradt magára elégedetlenségében.

A hetven vén megválasztásakor nem kérték ki Mirjám és Áron tanácsát, és féltékenység ébredt bennük Mózes iránt. Jethró látogatásakor, amikor az izraeliták útban voltak a Sínai felé, Mózes készsége, amellyel apósa tanácsát fogadta, félelmet ébresztett Áronban és Mirjámiban, hogy Jethró befolyása meghaladja majd

az övékét. A vének tanácsának megszervezésénél úgy érezték, hogy tisztüket és tekintélyüket figyelmen kívül hagyták. Mirjám és Áron sohasem ismerték a Mózes vállaira nehezedő gond és felelősség súlyát, mégis, mivel Isten által választottak Mózes mellé segítőknek, úgy tekintették magukat, mint akik egyenlő mértékben osztoznak vele a vezetés terhein, és további segéderők bevonását teljesen főlélegesnek tartották.

Mózes úgy átérezte a rábízott nagy feladat fontosságát, mint soha senki. Felismerte saját erőtlenségét, és Istent választotta tanácsosává. Áron többre becsülte önmagát, és kevésbé bízott Istenben. Felelősségteljes feladatokban nem állta meg a helyét. Bizonyosságát adta jelleme gyengeségének, amikor beleegyezett a bálványimádásba a Sínai-hegynél. De Mirjám és Áron a féltékenységtől és becsvágytól elvakulva ezt szem elől tévesztette. Áront Isten nagyon megtisztelte azzal, hogy családjára bízta a papság szent tisztét, de most még ez is csak az önfelmagasztalás vágyát erősítette. »És mondták: Avagy csak Mózes által szólott-e az Úr? Vagy nem szólott-e általuk is?« Mivel úgy tekintették magukat, mint akiket Isten egyformán kedvel, úgy érezték, hogy ugyanolyan tisztségre és tekintélyre jogosultak, mint Mózes.

Mirjám, az elégedetlenség lelkiületének engedve, olyan dolgokat is kifogásolni kezdett, amelyeket Isten maga rendelt el. Nem tetstett neki Mózes házassága. Az, hogy öccse más nemzetségbeli nőt választott feleségül, bántotta családi és nemzeti büszkeségét. Cippórárt rosszul leplezett megvetéssel kezelték.

Amikor Cippóra a kivonulás után a pusztában újra csatlakozott férjéhez, látta, hogyan apasztják Mózes erejét a terhek, és aggodalmát tudatta Jethróval, aki intézkedéseket javasolt a terhek enyhítésére. Ez lett a fő oka annak, hogy Mirjám ellenszenvvel viseltetett Cippóra iránt. Saját maga és Áron feltételezett mellőzéstől szenvedve arra a következtetésre jutott, hogy Cippóra befolyása az oka, hogy Mózes nem kéri ki a tanácsukat úgy, mint azelőtt. Ha Áron szilárdan kiáll az igazság mellett, féken tarthatta volna a gonoszsgot, de ahelyett, hogy rámutatott volna Mirjám viselke-

désének bűnös voltára, igazat adott neki, panaszát meghallgatta, így maga is osztozott féltékenységében. (...)

Nem szabad csekély dolognak tekinteni, ha másokról rosszat mondunk, vagy ha mások indítékait és cselekedeteit megítéljük. »Aki kárhoztatja atyjafiát, az a törvény ellen szól, és a törvényt kárhoztatja. Ha pedig a törvényt kárhoztatod, nem megtartója, hanem bírója vagy a törvénynek.« (Jak 4,11) Csak egy bíró van – Ő, »aki egyrészt világra hozza a sötétség titkait, másrészt megjelenti a szívek tanácsait« (1Kor 4,5). Aki embertársait bírálni és kárhoztatni meri, isteni jogokat bitorol. A Biblia hangsúlyozottan tanít minket erre: őrizkedjünk attól, hogy könnyelműen megvádoljuk azokat, akiket Isten hívott el, hogy a követői legyenek... A Mirjámot sújtó ítélet legyen figyelmeztetés mindazoknak, akik engednek a féltékenységnek és zúgolódnak azok ellen, akikre Isten művének terhét helyezte.» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 407–408., 412. o.)

5 Hogyan nyilatkozott meg Mózes hite és alázata akkor is, amikor saját családtagjai bántak vele méltánytalanul?

4Móz 12,11–15

„Mondta azért Áron Mózesnek: »Kérlek, Uram, ne tulajdonítsd nekünk e bűnt, mert bolondul cselekedtünk és vétkeztünk! Kérlek, ne legyen olyan Miriám, mint a holt, amelynek húsa félig megemésztetik, mikor kijött az ő anyjának méhéből.« Kiáltott azért Mózes az Úrhoz, mondván: »Isten, kérlek, gyógyítsd meg őt!« Az Úr pedig mondta Mózesnek: »Ha csak az atya pökött volna is az ő orcájára, avagy nem kellene-e szégyenkeznie hetednapig? Rekesztessék ki hét napig a táboron kívül, és azután hívják vissza.« Kirekesztetett azért Miriám a táboron kívül hét napig. És a nép nem indult tovább, míg vissza nem hívatott Miriám.»

„Rendkívüli szépség nyilatkozik meg itt Mózes viselkedésében. Valóban szelíd embernek bizonyul, nemcsak Eldád és Medád irányában, hanem Mirjám és Áron nehéz esetében is, akik alaposan próbára tették a szívét. Az előbbieket irányában nemcsak hogy nem féltékenykedett azokra, akik méltóságát és felelősségét megosztották, hanem örült munkájuknak, és kívánta, hogy bár az egész nép birtokába jutna a prófétálás szent kiváltságának. A második esetben pedig (...) azonnal készen állt testvérei érdekében a közbenjáró szerepére. Itt Mózes a Mester lelkületéről tesz bizonyosságot, és azokért könyörög, akik olyan keserűen megbántották. (...) Az az ember, aki ismeri valódi helyét Isten közelségében, felül tud emelkedni minden gonosz beszéden. Nem bánkódik, legfeljebb azokat sajnálja, akik szidalmazták. Képes megbocsátani. Nem érzékeny, és nem elfogult önmagával szemben, nem is makacs. Tudja, hogy senki sem helyezheti őt alacsonyabb polcra, mint amilyent megérdemelt; ha tehát szidalmazza valaki, szelíden elfordíthatja a fejét és folytathatja útját, arra bízva ügyét, aki igazságosan ítél, és bizonyára megfizet mindenkinek a cselekedetei szerint.

Ez az igazi méltóság. Bár adná az Úr, hogy jobban megértessük! Akkor nem jönnénk olyan könnyen tűzbe, ha valaki megvetéssel beszél rólunk vagy munkánkról. Sőt képesek volnánk rá, hogy szívünket komoly imában felemeljük érte, áldást nyerve az ő lelkére és a magunkéra is.” (Charles H. Mackintosh: *Elméltedések Mózes negyedik könyvéről*, GBV, Dillenburg, 2000, 98. o.)

*Az e heti adomány az ingatlanalapot támogatja.
– Gyülekezeti ingatlanok vásárlására és felújítására
szánt pénzüsszeg.*

A tizenkét kém

„Tizenegy nappal a Hóreb hegyétől való távozás után a héber sereg Kádesben ütött táborn, Párán pusztájában, az ígélet földje határának közelében.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 415. o.) Egyes tudósok szerint ezen a helyen, Kánaán legdélibb részén győzték le az izraeliták Arád királyát. Az izraeliták megsemmisítő győzelmet arattak ellenségük felett, és az esemény helyszínét „pusztulás”-nak nevezték el. Sikerük talán lelkileg is felkészítette őket arra, hogy hitben továbblépve birtokba vegyék az ígélet földjét.

A kémekről szóló történet teljes megértéséhez át kell gondolnunk azt az igeszakaszt, amelyben Mózes Izrael pusztai történetének egyik fontos szakaszát idézi fel, és érdekes körülményekre emlékezteti a népet:

„Azután elindultunk a Hórebtől, és bejártuk a nagy és rettentő pusztát, amelyet láttatok az emoreusok hegye irányába vonulva, ahogy megparancsolta nekünk az Úr, a mi Istenünk. Eljutottunk Kádes-Barneába, ahol ezt mondtam nekik: Eljutottatok az emoreusok hegyéhez, amelyet nekünk ad az Úr, a mi Istenünk. Íme eléd adta az Úr, a te Istened ezt a földet: menj be, foglald el, ahogy megmondta az Úr, a te atyáid Istene neked, ne félj, és ne rettegj! Ti pedig mindnyájan hozzám jöttetek, és azt mondtátok: Küldjünk embereket előre, hogy kémleljék ki nekünk azt a földet, és hozzanak hírt az út felől, amelyen felmegyünk, és a városok felől, amelyekbe bevonulunk.” (5Móz 1,19–22)

.....

I Miért számított hitetlenségnek a kémek kiküldése, noha a parancsot Isten adta? Mi oldja fel ezt a látszólagos ellentmondást? Vannak-e hasonló tanulságot hordozó példák a Bibliában?

4Móz 13,2–3; vö. 5Móz 8,7–9; lásd még: 1Sám 8,22; Mt 5,41
„Szólt az Úr Mózesnek: Küldj férfiakat, hogy kémleljék meg Kánaán földjét, amelyet én adok Izrael fiainak; az ő atyáinknak mindegyik törzséből egy-egy férfiút küldjete, mind olyat, aki főember közöttük.”

„Az Úr, a te Istened jó földre visz be téged, bővizű patakoknak, forrásoknak és mély vizeknek földjére, amelyek a völgyekben és a hegyeken fakadnak. Búza-, árpa-, szőlőtő-, füge- és gránátalmatermő földre, faolaj- és méztermő földre. Olyan földre, amelyen nem nyomorogva eszed kenyeredet, és ahol semmiben sem szűkölködsz; oly földre, amelynek kövei vas, és amelynek hegyeiből rezet vágatsz.”

.....

.....

A kémek kiküldésére vonatkozó parancsot az Úr a nép erkölcsi állapotára tekintettel adta ki. Ő már nyilatkozott az Ígéret földjéről, a kémek elküldése csak a nép igénye volt, aminek Isten engedett (lásd 5Móz 1,19–22), de végül csapdának bizonyult az izraeliták számára. Jobb lett volna, ha az Istennel szerzett tapasztalataikra és az ígéretre támaszkodva hitben bevonulnak Kánaánba. Így azonban az első hitetlenség és bizonytalanság a második, még nagyobb hitetlenség útkészítője lett.

Mindenképpen hiba és hitetlenség volt kémeket küldeni, hiszen az országgal kapcsolatban Isten rendkívüli körülményeket ígért, ami pedig a feladat nagyságát illeti, nem saját erőből kellett volna megoldaniuk, ahogyan az egyiptomi kivonulást és a pusztai vándorlás nehézségeit sem. De hitetlenek voltak,

előbb látni szerették volna, kémeik által... Sámuel 1. könyvében ehhez hasonlót találunk a királyválasztással kapcsolatban. Isten megparancsolta Sámuelnek, hogy hallgasson a nép szavára, és adjon királyt Izraelnek (1Sám 8,22). Isten világossá tette, hogy a nép azért kíván királyt, mert Teremtőjétől akar függetlenné válni, és a környező népek mintájára látható vezetőt igényel. Isten megadta nekik, amit kívántak, de igen hamar tapasztalniuk kellett, milyen balgaság Isten vezetését emberi irányításra cserélni.

2 Milyen hírekkel tértek vissza a kémek? Milyen különbség volt a kétféle beszámoló között?

4Móz 13,28–33

„Így beszéltek: »Elmentünk arra a földre, és bizonyára tejjel-mézzel folyó az, és ez annak gyümölcse. Csakhogy erős az a nép, amely lakja azt a földet, a városok erősítve vannak és felette nagyok; sőt még Anák fiait is láttuk ott. Amálek lakik a dél felől való földön, és khitteus, jebuzeus és emoreus lakik a hegyeken; a tenger mellett, és a Jordán partján pedig kananeus lakik.« És jöllehet Káleb csendesítette a Mózes ellen háborgó népet, és azt mondta: »Bátran felmehetünk, és elfoglalhatjuk azt a földet, mert kétség nélkül megbírunk azzal«, mindazonáltal a férfiak, akik felmentek vele, azt mondták: »Nem mehetünk fel az ellen a nép ellen, mert erősebb nálunk.« És rossz hírért vitték annak a földnek, amelyet megkémleltek, Izrael fiaihoz, mondván: »Az a föld, amelyen általmentünk, hogy megkémleljük, olyan föld, amely megemészti a lakóit; az egész nép is, amelyet láttunk azon, szálas emberekből állt.«”

.....

.....

A tizenkét kém egybehangzóan megerősítette azt, amit Isten az ország kívánatos voltáról mondott. Bizonyítékként rendkívüli méretű terméseket is hoztak magukkal. A beszámoló azonban ezen a ponton elvált. Mindannyian látták az erősített városokat és a „szálas embereket”, de ezt már nem egyformán értékelték. A tizenkettőből tíz nem a hit szemével látott, hanem a „realitásokról” kezdett beszélni. És a nép erre fogékony volt – inkább, mint a beszámoló hitbeli változatára, amit a másik két kém osztott meg velük. Megjijedtek, és elkezdték magukat sajnálni. Süketek maradtak a hívő kémekek érvei iránt, sőt el akarták őket hallgattatni. Gondoljuk csak meg, hogy nem egy pogány tömeg akarta elhallgattatni Isten szolgáit, hanem Isten népe, amely átélte a vörös-tengeri átkelést, ott volt a Sínainál, és sok-sok csodálatos tapasztalaton ment át, amíg ide ért.

Hitetlenek voltak. A tíz is, a nép is. Amikor pedig a hitetlenség megjelenik, megjelenik a véleményformálás, és vele együtt a „csakhogya” és a „de”. A hitetlen ember észreveszi, látja a falakat, a nehézségeket, az erődített városokat és az óriásokat, csak az Urat nem látja, aki „nagyobb, mint az, aki a világban van” (1Jn 4,4). A látható dolgokat észrevették, de a láthatatlanok rejtve maradtak a tekintetük elől. A hit mindig Istennel kezdi a számvetést. A hitetlenség pedig a nehézségekből indul ki, és Istent számításon kívül hagyja. A hit szembenéz a nehézségekkel. Látja és érzi a dolgok durvább, rosszabb oldalát. Nem tudatlan, nem közönyös, nem gondatlan. Az élő Istenre néz, Őrá támaszkodik és tőle fogad el mindent, amire szüksége van. Az a szilárd meggyőződés élteti, hogy a mindenható Isten számára még soha egyetlen fal sem volt túl magas, egyetlen város sem túl nagy, egyetlen óriás sem túl erős. Káleb szava (30. vers) az Istent megdicsőítő hit megnyilatkozása, mert számára a körülmények semmit sem számítanak.

Érdeemes megvizsgálunk magunkat, hogy mi is a nehézségek felismerésére vagyunk-e fogékonyabbak?

„A kémek hitetlensége sötét árnyat borított a gyülekezetre, és Isten hatalmas erejét, mely oly sokszor nyilatkozott meg választott népe érdekében, elfelejtették. Nem mérlegelték a helyzetet, nem érveltek azzal, hogy aki idáig elhozta, be is vihethi őket e földre; nem idézték fel, milyen csodálatosan szabadította meg őket elnyomóiktól, utat vágva a tengerben és megsemmisítve a fáraó seregét. Istent számításán kívül hagyták, és úgy tettek, mintha csupán fegyvereik hatalmától függnének... Ezek a férfiak, miután egyszer a helytelen útra tértek, makacsul szembehelyezkedtek Kálebbel, Józsuéval, Mózzel és Istennel. Minden további lépés csak még eltökéltebbé tette őket. Elhatározták, hogy a Kánaán elfoglalására irányuló minden kísérletet elbátortalanítanak. Hogy átkos befolyásukat alátámasszák, elferdítették az igazságot: »Olyan föld ez, ami megemészti lakóit.« Ez nemcsak rosszakaratú kijelentés volt, de valótlan is.» (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 417. o.)

7 Mi jellemzi a hívők és hitetlenek egymás iránti magatartását? Milyen kísértéssel kellett megbirkóznia Mózesnek? Kinek az előképe volt Mózes ebben a helyzetben?

4Móz 14,1. 6–19, vö. 2Móz 15,13–16

„Felemelte szavát az egész gyülekezet, és sírt a nép azon az éjszakán. Józsué pedig, Nún fia, és Kaleb, Jefuné fia... meghasogatták ruháikat. És szóltak Izrael egész gyülekezetének, mondván: »A föld, amelyen általmentünk, hogy megkémléljük azt, igen-igen jó föld. Ha az Úrnak kedve telik bennünk, akkor bevisz minket arra a földre, és nekünk adja azt, mely tejjel és mézzel folyó föld. Csakhogy ne lázongjatok az Úr ellen, se ne féljenek annak a földnek népétől, mert ők nekünk csak olyanok, mint a kenyér, eltávozott tőlük az oltalmuk, de az Úr velünk van: ne féljete tőlük!« Mikor pedig az egész gyülekezet azon tanakodott, hogy megkövezzék őket, megjelent az Úr dicsősége a

gyülekezet sátorában Izrael minden fiának. És mondta az Úr Mózesnek: »Meddig gyaláz engem ez a nép? Meddig nem hisznek nekem, mind ama csodatételeim mellett sem, amelyeket cselekedtem közöttük? Megverem őket döghalállal, és elvesztem őket; téged pedig nagy néppé teszek, és nálánál erősebbé.« És mondta Mózes az Úrnak: »...Kérlek, kegyelmezz meg e nép hamisságának a te irtalmasságod nagy volta szerint, amiképpen megbocsátottál e népnek Egyiptomtól fogva mindedig!«»

Csodálkozhatunk-e a törtéteken? Mit várhatunk egy olyan néptől, amely előtt csak óriások, magas falak és nagy városok vannak? Könnyeken és sóhajtasokon kívül mi is lehetne egy olyan közösségben, amely az ilyen elháríthatatlan akadályok láttán „sáskának” tekinti önmagát, és semmit sem érez abból az isteni hatalomból, amely már eddig is átvezette mindenben?

Mennyire más Mózes hálaéneke! „...*Meghallják ezt a népek és megrendülnek. Filisztea lakóit reszketés fogja el. Akkor megháborodnak Edom fejedelmei, Moáb hatalmasait rettegés szállja meg, elcsügged Kánaán egész lakossága, félelem és aggodalom lepi meg őket...*” (2Móz 15,13–16) Ehelyett most Izraelt lepte meg a félelem és aggodalom. Akkor a hit vezette őket, most pedig a hitetlenség.

Isten Igéje kijelenti Izrael fiairól: „*Nem mehettek be hitetlenség miatt.*” (Zsid 3,19) Izrael pusztai történetében két szomorú szakaszt jellemez a hitetlenség: a Hórebnél borjút öntöttek, és ott a babona, míg Kádesnél a hitetlenség vett erőt rajtuk. Ez a hitetlenség el akarja hallgattatni a lelkiismeretet ébresztgető, hívó, bátorító szavakat. Az akkori ember sem szerette jobban az igazságot, mint a mai. Az igazság sohasem népszerű. Nincs hely számára sem a világban, sem az emberi szívben. A hazug-

ságot és a tévedést minden formában és változatban elfogadják, az igazságot nem.

Káleb és Józsué is bejárták az országot, és a hit szemével nézték. Sajnos mindig vannak olyanok, akik nem tudnak felemelkedni Isten ígéreteinek magaslatára. Mindig telve vannak kétségekkel és aggodalmakkal. Mindig a dolgok sötét oldalát látják. Önmagukra néznek, a körülményekre és a nehézségekre. Elfordítják tekintetüket Istenről, és magukra irányítják, körülményeikre, gondjaikra, nehézségeikre, pedig ezek után csak békétlenség, zúgolódás és panasz következhet. Ez nem igazi kereszténység (2Tim 1,7).

Milyen rendkívüli volt az Isten által ajánlott lehetőség! Mózes nagy és hatalmas nemzetség fejévé és megalapítójává lehetne, és ezt maga Isten kínálja fel. Mózes azonban nem volt önző. Sokkal többet értett meg Krisztus lelkiségéből, hogysen önmagára tekintett volna. Az önfeláldozó isteni szeretet példaadása tette őt is a lobbanékony emberből a föld legszelídebbjévé. Csak Isten dicsőségét és népe javát kereste, s e célok elérése érdekében a kegyelem képessé tette őt saját érdekei feláldozására. Nem kapott az ajánlaton, hogy nagyobb és erősebb nép atyjává legyen, megalapozza személyes hírnevét, hanem teljesen félreállt, és a legnemesebb önzetlenséggel válaszolt (4Móz 14,13–16).

Mózes kizárólag az Úr dicsőségével foglalkozott. Nem akarta, hogy ez a dicsőség más népek szemében csorbát szenvedjen. Hasonlóképpen szólt az aranyborjú-készítés napjaiban, s most kész volt ezt megismételni. Népe sorsa sem hagyta hidegen (17–19. vers). Érdemes megfigyelni a kérések sorrendjét, hangnemét és lelkiségét: elsősorban Isten dicsőségét tartja szem előtt, s e dicsőség megóvására támaszkodva bocsánatért könyörög népe számára is. Mózes látta az Urat színről színre, és emlékezett arra a lelki élményre, amit az Úr szemlélése váltott ki belőle. Isten jelleme lenyűgözte. Ismét Krisztus jelleme nyilatkozott meg benne, aki a kínzóíért is imádkozott. Isten szívesen hallotta ezeket a szavakat, mert örömét leli a megbocsátásban.

4 Milyen törvényszerű következményei vannak a hitből és a hitetlenségből táplálkozó döntéseknek?

4Móz 14,22–33; Zsid 3,19; Mt 9,29

„Mindazok az emberek, akik látták az én dicsőségemet és csodáimat, amelyeket cselekedtem Egyiptomban és e pusztában, és megkísértettek engem immár tízszer, s nem engedtek az én szómnak: nem látják meg azt a földet, amely felől megesküdtem atyáiknak; senki nem látja azok közül, akik gyaláztak engem. De az én szolgálómat, Kálebet, mivel más lélek volt vele, és tökéletességgel követett engem, beviszem arra a földre, amelyre bement, és örökségül bírja azt az ő magva. (...) Mondd meg nékik: Élek én, azt mondja az Úr, hogy éppen úgy cselekszem veletek, ahogyan szóltatok fülem hallására! E pusztában hullnak el holttesteitek, és pedig mindazok, akik megszámláltattak a ti teljes számatok szerint, húszesztendőstől fogva és azon felül, akik zúgolódtak ellenem. És nem mentek be arra a földre, amelyre nézve felemeltem kezemet, hogy lakosokká teszlek abban titeket; Kálebet, Jefuné fiát, és Józsuet, Nún fiát kivéve. De kicsinyeiteket, akik felől azt mondtátok, hogy prédára lesznek, őket beviszem, és megismerik azt a földet, amelyet megutáltatok.”

„Látjuk is, hogy nem mehettek be hitetlenség miatt.”

„Legyen néktek a ti hitetek szerint.”

Az előzőekben azt olvastuk, hogy az Úr megbocsátott, és dicsősége betölti az egész földet, de nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy a hitetlen viselkedésnek megvannak a természetes következményei. Aki nem képes Istenben bízva nekivágni az ígéret földjének, és hitetlenségével, bizalmatlanságával kiváltja

a döntésével együtt járó természetes következményeket, elutasítva a kívánatos földet, visszakényszerül a sivatagba.

Nagyon fontos tudnunk, hogy a hitetlenség tartotta távol Izraelt Kánaántól, ezt az ige kétségtelenné teszi (Zsid 3,19). Felmerülhet a kérdés, hogy még nem tölt be az emoreusok gonoszsága, ezért nem mehettek be. Az ihletett minősítés csak a hitetlenségről szól. A hit világosan és határozottan beszél: *„Bátran felmehetünk és elfoglalhatjuk, mert biztosan nekünk adja azt az Úr.”* Elhullottak a pusztában, mert nem volt hitük az ország elfoglalásához. Igen komoly igazságot fogalmaz meg a 28. vers: *„Éppen úgy cselekszem veletek, amint szóltatok.”* Isten az ítéletben a mi döntéseinket emeli törvényerőre. Azt mondták: *„Bárcsak meghaltunk volna a pusztában”* – ez be is teljeseedett (36–38. vers).

Megdöbbenő, hogy abban az óriási közösségben, amely hat-százezer férfit számlált, Mózesen és Áronon kívül csak két emberben volt élő hit! Az egész közösségen úrrá lett a hitetlenség szelleme. Nem bíztak abban, hogy Isten bevezeti őket az országba, inkább elhitték, hogy vesztükre hozta ki őket a pusztába. És le kellett aratniuk elszomorító hitetlenségük gyümölcsét. A tíz hamis tanú csapás által halt meg, a sok ezer embernek pedig, akik elfogadták a hamis bizonyosságot, vissza kellett térnie a pusztába, hogy negyvenévi bolyongás után ott haljanak meg, és ott temessék el őket. Az említett törvényszerűség nyilvánul meg Jézus szavaiban is: *„Legyen a ti hitetek szerint.”* (Mt 9,29)

5 Milyen újabb tanulságokat kínálnak a további események, amikor a nép Istennel nem akart, azután Isten nélkül mégis kész volt elindulni?

4Móz 14,39–45

„Amint pedig elmondta Mózes e beszédek Izrael fiainak, a nép felette igen kesergett. Felkeltek reggel, és fel-

mentek a hegy tetejére, mondván: »Íme készek vagyunk elmenni a helyre, amelyről szólott az Úr, mert vétkezünk.« És mondta Mózes: »Miért hágyátok át ilyen módon az Úr akaratát, holott nem sikerülhet az néktek? Fel ne menjetek, mert nem lesz közöttetek az Úr, hogy el ne hulljatok ellenségeitek előtt. Mert az amálek és a kananeus van ott előttetek, és fegyver által hulltok el, mivelhogy elfordultatok az Úrtól, nem is lesz az Úr veletek.« Mindazonáltal merészkedtek felmenni a hegy tetejére, de az Úr szövetségének ládája és Mózes meg sem mozdultak a táborban. Alászállt azért az amálek és a kananeus, aki azon a hegyen lakik, és megverték őket, és vágták őket mind Hormáig.”

Keseregtek, de nem a hitetlenségük miatt, hanem csak annak következményei láttán. *„Amikor Mózes elmondta a népnek Isten végzését, dühödtté lázadásuk gyászba fordult... Úgy látszott, most őszintén megbánják bűnös viselkedésüket. De valójában inkább bűnük következményei miatt bánkódtak... Amikor meghallották az Úr végzését, ismét a saját akaratuk kerekedett felül, és kijelentették, nem térnek vissza a pusztába... Elhatározták, hogy jóváteszik előbbi gyávaságukat. Amikor Isten megparancsolta, hogy menjenek és foglalják el az országot, megtagadták az engedelmességet – és most, hogy visszavonulást rendelt el, ugyanolyan lázadóknak bizonyultak...”* (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 421. o.)

Emlékezhetünk más példákra is, így a mindenáron való királykérésre Sámuel idején: nem félték Istent megsérteni, de amikor nem tetszett a kijelölt uralkodó, rögtön lemondtak a terveikről. De a saját életünk is tele van olyan döntésekkel, amelyek Izráelt utánozzák: Isten vissza akar tartani egy úttól,

de mi elindulunk, majd amikor a végigvitelét várja tőlünk, akkor visszakoználunk. Mi is hajlamosak vagyunk mindig az ellenkezőjét akarni, mint amit Isten mond, mert ilyen a természetünk.

Útjuk során megtanulhatták volna, hogy csak akkor szabad elindulni, ha fölemelkedik a felhőoszlop, s egyetlen biztonságuk és reménységük a sikeres célba érkezésre, ha haladéktalanul vele indulnak. De akkor indulni, amikor a felhő vesztegel, csupán balga magabízás, és biztos kudarcc. Isten nélkül semmit sem cselekedhetünk.

Isten jelenléte biztosította a győzelmet Izrael minden ellensége felett. De ha Ő nincs velük, olyanok, mint a földre kiöntött víz. Mózes szavukon fogja őket, és egyúttal rámutat, hogy sáskák nem vehetik fel a harcot óriásokkal. Ha igaz, hogy legyen a ti hitetek szerint, akkor az is megállja a helyét, hogy legyen a ti hitetlenségetek szerint. Nem akartak Istennel hitben elindulni, most viszont Isten nem mehetett velük a hitetlenségük miatt. „Az Úr szövetségládája és Mózes ki sem mozdultak a táborból.” Isten nélkül mentek, ezért ellenségeik megfutamították őket.

Szívet melengető igazság, hogy ha nincs is meg az ígéret földjének birtokbavételéhez szükséges hit, és nem marad más hátra, mint alázatosan és szelíden végigvándorolni a pusztán, az Úr mégis elkíséri hitetlen népét e pusztai úton. Nem bűneink és hitetlenségünk szerint bánik velünk, és nem fizet nekünk a gonoszágunk mértéke szerint. Az izraeliták minden hitetlensége, hálátlansága, ellenszegülése ellenére az Úr mégis népével maradt, hogy negyven hosszú és keserves esztendőn át útitársa legyen a pusztában.

Ez a történet jó példa a hit mibenlétére és hiányára is. Ha eleve tudták volna, hogy az újabb pusztai vándorlás vagy a félelmetes őslakók közé való bemenetel között választhatnak, akkor már elsőre is jól döntöttek volna. Csakhogy ez nem hitből, Isten akarata iránti engedelmességből, a belé vetett bizalomból

táplálkozott volna, hanem csupán praktikumból. Próbára tétettek, és elbuktak. Vizsgáljuk meg a saját életünket, mikor kerülünk hasonló helyzetbe, és okuljunk belőle!

Szintén elgondolkodtató, hogy a hűségesek (Józsué, Káleb, Mózes, Áron) sem mehettek be Kánaánba, pedig nem voltak részesek a lázadásban. Igaz, nem sok értelme lett volna „bevonulniuk”, de még nagyobb kérdés, hogy mi lett volna a néppel az elkövetkezendő évtizedekben, ha még ők sincsenek közöttük, hogy erősítsék a hitüket? Isten úgy látta jónak, hogy az igazak is osztozzanak népük büntetésében, és segítsék őket. A hűségesek pedig nem lázongtak, hanem népükkel tartottak. Ez segít megérteni, mi a feladatunk, ha úgy érezzük, hogy Isten népe romos állapotban van, és mi előrébb tartunk, vagy előrébb szeretnénk tartani.

6 Milyen összefüggés van a hit és Isten ígéreteinek teljessége között? Vannak-e teljesületlenül maradt isteni ígéretetek? Hogyan jut kifejezésre Isten megbánhatatlan kegyelme 4Móz 15. fejezetében?

4Móz 15,2. 14–16; Rm 11,29–32

„Szólj Izrael fiainak: Amikor bementek a ti lakóföldetekre, amelyet én adok néktek... néktek és a köztetek lakozó jövevénynek egy rendtartásotok legyen; örökkévaló törvény legyen a ti nemzetségeiteknek, hogy az Úr előtt olyan legyen a jövevény, mint ti. Egy törvényetek legyen, és egy szabályotok néktek és a jövevénynek, amely köztetek lakik.”

„Megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az Ő elhívása. Mert miképpen ti egykor engedetlenkedtetek az Istennek, most pedig irgalmasságot nyertetek az ő engedetlenségük miatt: azonképpen ők is most engedetlenkedtek, hogy a ti irgalmasságba jutásotok folytán ők is irgalmas-

ságot nyerjenek. Mert Isten mindeneket engedetlenség alá rekesztett, hogy mindeneken könyörüljön.”

Hallottuk az ünnepélyes ítélethirdetést: „*Nem mentek be arra a földre.*” Ez a fejezet pedig így kezdődik: „*Amikor bementek arra a földre...*” Az ember mindent összezavar, de Isten mindent jóvátesz. Isten valamennyi ígérete Krisztusban igenné és ámen-né lett Isten dicsőségére (2Kor 1,19–22). Isten egyetlen ígérete sem marad teljesületlen.

Ebben a fejezetben új gondolat jelenik meg, amelyet Krisztus kijelentése aktualizált, amikor a hitetlen izraelitáknak azt mondta: „*Elvétetik tőletek az Isten országa, és oly népnek adatik...*” A jövővénynek új státusza lesz: „*Olyan legyen a jövővény az Úr előtt, mint ti...*” Lázadásuk, ellenállásuk, hitetlenségük nyomán Isten meg akarta értetni velük, hogy ők is ugyanúgy rászorulnak az isteni kegyelemre, mint bárki más.

Az Isten kegyelmes, szabadító tetteire emlékeztető áldozatok felsorolásánál figyeljük meg a sorrendet. Az Isten áldozatára adott hiteles viszontáldozat az ember egész lényének odaszánását kifejező, önkéntes, egészen égő áldozat. Az égőáldozat fejezi ki legteljesebben azt a gondolatot, hogy a hívő aláveti magát Isten akaratának, mert ennél az egész állatot elégették az oltáron. Ezt az áldozatot bárki bemutathatta, kifejezve Istenhez közeledését. Az ételáldozatok azt fejezték ki, hogy a megváltásért, az isteni gondoskodásért hálás ember az anyagi javaiból is örömet áldoz Istennek. A hála- vagy békeáldozat pedig azt a gondolatot hangsúlyozta, hogy Istenre vagyunk utalva, tőle nyerünk védelmet és tőle származik az élet minden áldása.

A 22–31. vers fontos tanítást ad a tévedésből és a szándékosan elkövetett bűnök megkülönböztetéséről. A tévedésből, akaratlanul elkövetett bűnöket is el kellett rendezni. Az effé-

le vétkekben is megvan az egyén személyes felelőssége a mulasztás miatt. Az őszintén hívő ember irtózik a gondolattól is, hogy tudatosan vagy akár szándékosan sértse meg Isten törvényét.

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja. – Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

Az ember hűtlensége és Isten hűsége

Il Hogyan nyilvánult meg Isten magatartásában a bűnnel szembeni engesztelhetetlenség és a lázadók iránti kegyelem?

4Móz 15,1–2; 5Móz 2,14; 2Kor 1,19–22; Rm 11,29

„Szólt az Úr Mózesnek: Szólj Izrael fiainak, és mondd nékik: Amikor bementek a ti lakóföldetekre, amelyet én adok néktek...”

„Az idő pedig, amelyet eljártunk Kádes-Barneától, míg általmentünk a Záred patakán, harmincnyolc esztendő, amely alatt kiveszett a hadra való férfiak egész nemzetsége a táborból, amint megesküdött az Úr nékik.”

„Az Isten Fia, Jézus Krisztus, akit köztetek mi hirdettünk, én és Silvánus és Timótheus, nem volt igen és nem, hanem az igen lett őbenne. Mert Isten valamennyi ígérete őbenne lett igenné és őbenne lett ámenné, az Isten dicsőségére, miáltalunk.”

„Megbánhatatlanok az Isten ajándékai és az Ő elhívása.”

.....
.....
Isten rendkívüli jóakarata és kegyelme mutatkozott meg abban, hogy a büntetésül kirótt negyvenéves pusztai vándorlásba

beleszámította azt az időszakot is, amelyet mindenképpen utazással töltöttek volna Egyiptomtól Kádesig.

„E fejezet kezdő szavai különösen érdekesek, ha a 14. fejezet tartalmával hasonlítjuk össze. Ott minden sötétnek és reménytelennek látszott. Mózesnek így kellett szólnia a néphez: »Ne menjetek, mert nem lesz köztetek az Úr! Vereséget szenvedtek ellenségeitektől!« Az Úr pedig így szólt hozzájuk: »Élek én, hogy úgy fogok veletek bánni, ahogyan ti beszéltetek ellenem. E pusztában haltok meg... nem mentek be arra a földre, amelyről esküvel ígértem, hogy ott laktok majd...« De ha a 15. fejezetre tekintünk, úgy látszik, mintha nem történt volna semmi, és minden olyan nyugodt és biztos, amilyenné csak Isten teheti: „Az Úr így beszélt Mózeshez: Szólj Izrael fiaihoz, és mondd meg nekik: Amikor bementek arra a földre, amelyet lakóhelyül adok nektek...” Könyvünknek ez a legfurcsább helye. Az egész Szentírásban alig van ennél jellemzőbb hely. A fejezet első sorait tehát Isten egész könyvének világosságában kell olvasnunk. Teljesen egybevágunk Isten útjainak az emberrel kapcsolatos történelmével e világban. Izrael minden jussát eljátszotta az országra nézve. Nem érdemelt jobbat, mint hogy a pusztában hulljon el. Isten kegyelme viszont oly nagy, hogy az országba való bemeneteléről és ottani magatartásáról beszélt vele.

Isten egyetlen ígérete sem maradhat teljesületlen. Lehetetlen, hogy Ábrahám magvának sivatagi viselkedése megghiúsítsa Isten örök végzéseit, vagy megakadályozza az atyáknak adott határozott és feltétlen ígéreteket. Ez segít fejezetünk első versének megértéséhez, amely olyan különös erővel és szépséggel következik a 14. fejezet megalázó jelenetére. Előbb fenyegető, sötét felhők között leáldozni látszott Izrael napja, de utána teljes ragyogásában kel fel újra, kinyilatkoztatva a nagy ígéretet: »Mebánhatatlanok Isten ajándékai és az Ő elhívása.« (Rm 11,29) Ha ezerszer zúgolódik és lázong is a hitetlen nemzedék, Isten mégis beteljesíti ígéreteit.” (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, GBV, Dillenburg, 2000, 117–119. o.)

2 Milyen rendelkezéssel irányította Isten az ember figyelmét az áldozathoz való helyes viszonyulásra? Mi volt a különböző áldozatok jelképes tanítása?

4Móz 15,3–28

„És tűzáldozatot akartok készíteni az Úrnak, egészen égő vagy véres áldozatot, vagy fogadás teljesítése végett, vagy szabad akarat szerint, vagy a ti ünnepeiteken, hogy tulok- vagy juhféléből kedves illatot készítsetek az Úrnak: akkor, aki áldozza az ő áldozatát, vigyen az Úrnak ételáldozatul egy tizedrészt efa lisztlángot, egy negyedrészt hín olajjal elegyítve. Italáldozatul pedig egy negyedrészt hín bort adj az egészen égő vagy véres áldozathoz egy-egy bárány mellé...”

.....

.....

Az áldozat gondolata nem volt új Izrael számára. A bűneset után Isten adta az embernek a megváltás ígérését hordozó jelképes cselekedetet, Ő tanította meg rá az első emberpárt. Mózes III. könyve csak megtisztította a pogányok körében mindenütt és részben Izrael őseinél is olyannyira elterjedt torzulásoktól, s kibővítette az áldozat Isten által eredetileg adott rendelkezését: az egyszerű alapáldozatot sokrétű áldozat-, illetve jelképrendszerré fejlesztette Isten a sínai-hegyi törvényadáskor, tehát a pusztai szent sátor és a későbbi jeruzsálemi templom szolgálatában. A jelképes áldozatoknak ez a precíz rendelése sokoldalú és részletes tanítást nyújtott a megváltás titkáról. „...az önkéntes magánáldozatokkal foglalkozik, amelyek az egyén háláját, imáját, Isten utáni vágyódását, engesztelés utáni sóvárgását juttatják kifejezésre... A Tóra [a mózesi törvény] feltételezi, hogy az áldozat fogalma és különböző fajtái ismeretesek a nép előtt. Különbözik az olyan kifejezéseket, mint

»égőáldozat« (3. v.) és »lisztáldozat« közelebbről kellett volna meghatározni és céljukat is megállapítani... A Szentírás »sehol sem magyarázza meg formailag az áldozati szertartást; úgy kezeli, mint ami magától értetődő és közismert mindenki előtt...; mivel természetes és mint az ima, általánosan elterjedt kifejezése volt a vallási hódolatnak« (Wellhausen). Az áldozás tehát ősi szokás volt Izraelben, és úgy vélték, hogy egykorú az emberiséggel: 1Móz 4,2.» (Joseph H. Hertz: *Mózes öt könyve és a haftárák*, 4. köt., 5. o.)

Az egészen égő áldozat mindenekelőtt azt fejezte ki, hogy az igazi áldozat – Krisztus – teljesen, egészen odaadta magát értünk, önkéntes áldozatként. Zsid 9,14-ben helyesebb lenne kisbetűvel írni a *lélek* szót, mivel az „örökkévaló lélek által” kifejezés arra utal, hogy Jézusnak „élete volt önmagában” (Jn 5,26; 10,17–18), ezért áldozata teljesen önkéntes volt. Mivel örökkévaló élete volt önmagában, senki sem vette el tőle az életét, hanem önként áldozta oda önmagát.

Másrészt viszont azt fejezte ki az egészen égő áldozat, hogy az ember Isten áldozatára adott méltó, hitbeli válasza a viszontáldozat, amelynek szintén teljesnek és önkéntesnek kell lennie. Az égőáldozat tehát nemcsak Krisztus áldozatát ábrázolta, hanem az ember hálás, teljes odaszentelődését is Istennek. „Az égőáldozat fejezi ki a legteljesebben azt a gondolatot, hogy a hívő aláveti magát Isten akaratának, mert ennél az egész állatot elégették az oltáron. Az égőáldozat a héber »óla«, szó szerint »az, ami felmegy«, ez jelképezi a lélek felemelkedését az ima szárnyain. A bemutatott áldozattal a hívő azt a vágyát és óhaját fejezte ki, hogy maga is felszálljon az égbe; azaz önmagát teljesen Istennek szentelje, és életét Isten szolgálatába állítsa.» (Joseph H. Hertz: i. m., 6–7. o.)

Az égőáldozatoknál tehát különösképpen előtérbe kerül az a gondolat, hogy az ember viszontáldozata teljes, tiszta, tökéletes és önkéntes legyen, amiképpen Krisztus áldozata is ilyen volt. Az égőáldozatok az egyén saját személyének viszontál-

dozatként való odaszentelését fejezték ki, azt, hogy az ember „először önmagát adja Istennek” (2Kor 8,5).

Az *ételáldozatok* azt fejezték ki, hogy a megváltásért hálás ember anyagi javaiból is örömet áldoz Istennek. Az ételáldozat egy részét az oltáron füstölögtették el, jelezve ezzel, hogy személyesen Istennek kívánja kifejezni az ember háláját és szeretetét. Az erre a célra kivett egy markon vagy darabokon kívül az áldozat többi része a papoké lett. Igen hatásosan tanította tehát ez a szertartás, hogy a megváltásért érzett hála egyik kifejezése az is, ha anyagi javainkkal hozzájárulunk a papi szolgálat, illetve Isten földi műve fenntartásához. A papoknak viszont tudniuk kellett, hogy „szentséges” ez az áldozat, és szentül kell bánni vele.

Annak a gyakorlatnak tehát, hogy Istennek szánt önkéntes anyagi áldozatok tartsák fenn az Úr földi művét, és a megváltás miatti hálnkat ezen a módon is kifejezzük, szilárd alapja van Isten tervében, elgondolásában. Az ószövetségi áldozati rendszerbe is bele volt építve az erre vonatkozó jelképes tanítás.

A *béke- és hálaáldozat* abban tért el az égőáldozattól, hogy csak egy részt – a kövérjét és bizonyos belső részeket – füstölögtettek el az oltáron, a többit együtt fogyasztotta el a család vagy a tágabb közösség tagjai. A békeáldozat nagyon szépen fejezte ki, hogy Krisztus áldozata által tanuljuk meg egymást szeretni, és az Ő halála nemcsak Istennel, de egymással is közösségbe von bennünket.

Ez az áldozat kifejezésre juttatta a béke- és szeretetközösség örömét, amelyben Istennel és egymással részesedhetünk, és az ezért érzett hálát. Arra tanít minket is, hogy ez a legnagyobb érték számunkra az életben, s hogy ezért mindig van okunk örülni és hálát mondani, még a nehéz körülmények között is. Soha nem szabad elfelejtenünk, hogy ezt a legfőbb jót Krisztus áldozata szerezte meg nekünk, ezért örökké okunk van teljes szívből hálát mondani Istennek, és dicsérni Őt.

3 Hogyan próbált gátat vetni Isten annak, hogy Izrael ön-
hittlen elkülönüljön a többi néptől? Milyen rendelkezéssel
formálta népe szemléletét, hogy az üdvösség szempontjából
nincs különbség zsidó és nem zsidó között?

4Móz 15,14–16; vö. Rm 11,29–32

„Ha jövevény tartózkodik nálatok, vagy lesz köztetek a ti
nemzetségeitek szerint, és kedves illatú tűzáldozatot készít
az Úrnak: amiképpen ti cselekszettek, akképpen cselekedjék
ő is. Óh, község! Néktek és a köztetek lakozó jövevénynek
egy rendtartásotok legyen; örökkévaló törvény legyen a ti
nemzetségeiteknel, hogy az Úr előtt olyan legyen a jöve-
vény, mint ti. Egy törvényetek legyen, és egy szabályotok
néktek és a jövevénynek, aki közöttetek lakik.”

„A jövevényt Izraellel azonos helyre állítja, mégpedig »az Úr
előtt«. 2Móz 12,48-ban olvassuk: »Ha jövevény tartózkodik köz-
tetek és pászkát akar készíteni az Úrnak, metéltessék körül min-
den férfi.« A 4Móz 15. fejezet azonban már meg sem említi a kö-
rülmetélést. Miért? (...) A korlátlan kegyelem alapján. És teljesen
azonos alapon »a jövevény« is közeledhet, sőt még tovább men-
ve: »olyan legyen a jövevény az Úr előtt, mint ti«. (...) ...nézze
meg jól a 4Móz 13. és 14. fejezeteit, és ha befogadta lelkébe a ben-
nük kifejtett tanítást, akkor olvassa el figyelmesen a 15. fejezetet.
Meg vagyunk győződve, hogy akkor majd nem próbálja vissza-
lökni a »jövevényt«, hanem készségesen beismeri, hogy ő maga is
csak a kegyelem adója. Belátja, hogy ugyanaz a kegyelem, amely
őt elérte, osztályrészévé lehet a jövevénynek is, és örvendezni
fog, hogy a jövevényvel együtt ihat az üdvösség forrásából, ame-
lyet Jákob Istenének korlátlan kegyelme megnyitott.” (Charles H.
Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, 121. o.)

4 Mi a különbség a gyarlóságból és a szándékosan elkövetett bűnök között? Milyen különbség van a közösség és az egyén vétke között? Mit jelent felemelt kézzel vétkezni?

4Móz 15,22–31

„Ha megtévelyedtek, és nem cselekszitek meg mind e parancsolatokat, amelyeket szólott az Úr Mózesnek... akkor, ha a gyülekezet tudtán kívül esik a tévedés, az egész gyülekezet áldozzék egy fiatal tulkot egészen égő áldozatul, kedves illatul az Úrnak, és étel- és italáldozatot is hozzá szokás szerint, és egy kecskebakot bűnért való áldozatul... És megbocsáttatik Izrael fiai egész gyülekezetének, és a közöttük tartózkodó jövevénynek, mert az egész nép tévedésben volt. Ha csak egy ember vétkezik tévedésből: áldozzék egy esztendő kecskét bűnért való áldozatul. De amely ember felemelt kézzel cselekszik, akár bennszülött, akár jövevény, az Urat illeti az szidalommal, vágják ki azért azt az ő népe közül; mivelhogy az Úr szavát megvetette, és parancsolatát megszegte, kiirtatván kiirtassék az az ember, az ő hamissága legyen őrajta.”

Milyen fontos tanítás ez, hogy a tévedésből, akaratlanul elkövetett bűnököt is el kellett rendezni! Talán azt kérdezzük magunkban, hogy miért? Hiszen ezekben az esetekben nem tudatosan hágjuk át Isten törvényét. Nem az történik, hogy vívó-dunk egy ideig a kísértésben, és végül csak megadjuk magunkat a bűnnek, vagy eleve könnyen engednénk a kísértésnek, visszautasítva a Szentlélek belső intését. Hanem ilyenkor egyszerűen csak nem látjuk át a dolgot, szinte észrevétlenül sodródunk bele a vétkes, hibás cselekedetbe.

Ha kicsit elgondolkodunk, rájövünk, hogy az ilyen bűnök-

ben is megvan a nyilvánvaló, személyes felelősségünk. Mert ha az adott helyzet úgy talált volna minket, hogy teljesen Isten Lelkének a vezetése alatt állunk, akkor lehetetlen, hogy akár csak tévedésből is bünt kövessünk el, mivel éberek lettünk volna – Isten Lelkének jelenléte által az emberi képességünket meghaladó értelem és erkölcsi ítélőképesség nyilatkozott volna meg bennünk.

A valóban hívő ember ritkán hágja át Isten törvényét tudatosan vagy a Szentlélek belső intelmének való ellenállás árán. A legtöbb bűn „tévedésből” esett, mégis ténylegesen kárt okozó és felelős bűn. Vajon komolyan vesszük-e tévedésből elkövetett bűneinket? Mentegetjük magunkat és lerázzuk a felelősséget, mondván, hogy „hiába, gyarlók vagyunk”, nem tehetünk erről, és már nem is tudunk ezen segíteni? Vagy pedig mélyen fáj nekünk, hogy Jézus tanítványaiként visszás, bűnös dolgot cselekedtünk, hanyagság, könnyelműség miatt, noha nem kellett volna ennek így lenni? Elrendezzük-e ezeket a bűnöket komolyan Istennel? Mennyit kell még tanulnunk e mély értelmű jelképes áldozati rendelkezések által!

Ezek a bűnök nem a gonosszal való megegyezésből születnek ugyan, de nem is abszolút tévedésből, hanem gyengeségből, gondatlanságból, felületességből. Elsőnek azt az esetet említi, amikor valaki elhallgat valamit, amikor pedig tanúskodnia kellene az igazság mellett. Talán mentegeti magát önmaga előtt, hogy ő végül is semmi konkrét rosszat nem vett – mégis bűn terheli, amint az ige mondja (1. v.), és ezt utólag a lelkiismeretében érzi is. „Mivel megakadályozta az igazság érvényesülését, engesztelésre volt szüksége...” (Joseph H. Hertz: i. m., 32. o.)

„Azoknak, akik nem merik kárhozatni a gonoszt, felelniük kell majd mindazért a rosszért, ami a kötelességmulasztásukból származott. Az olyan bűnökért, amelyeket tekintélyük latba vetésével megakadályozhattak volna, éppúgy felelősek az emberek, mintha azokat maguk követték volna el.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 609. o.)

Másodikként azt említi, amikor tisztátalanná lesz valaki, tisztátalan dologgal érintkezve, és a tisztátalanságával megfertőz valakit vagy valamely szent dolgot, de ezt akkor nem veszi észre, hanem csak később jön rá, hogy vétkezett. Bizonyára a gondatlanság esete ez, amely nem szó szerint, hanem alapvetően érvényes tanítást tartalmaz számunkra, mivel a rituális tisztasági szabályok érvényüket veszítették az újszövetségi időben (Zsid 9,10). Például sokszor tisztátalan, balga beszélgetésbe elegyedünk, gondatlanságból. Azután egyszer csak észreveszünk, hogy ezzel megbotránkoztatunk valakit, vagy leromboltuk az erkölcsi tekintélyünket azok előtt, akiknek a körében ezt tettük. Ezáltal pedig lehetetlenné tettük és elmulasztottuk a bizonyágtevést a keresztény magatartásról és Isten örözüzenetéről. Sokszor csak utólag döbben rá az ember, hogy nemcsak magának ártott a gondatlanságával, hanem másokat is megfertőzött.

A harmadik eset a hirtelenkedő esküvés vagy bizonygatás a saját javunkra vagy kárunkra. A nyelv bűnéről van tehát szó. Lehet ez meggondolatlan ígéret, vagy az ítélkezés bűne, amikor hamisan tanúskodunk felebarátunk ellen, a kilencedik parancsolat megszegésével. Ellen G. White így ír erről: *„A nyelvet az emberek közül senki meg nem szelídítheti, de Isten elvégzi ezt azért az emberért, aki bűnbánó, hívő szívvel és alázatos kéréssel fordul hozzá. Isten segítségével zabolázd meg nyelvedet, beszélj kevesebbet és imádkozz többet!”* (Review and Herald, 1895. március 12.)

Az 5. vers különösen hangsúlyosan mutat rá arra, hogy az ilyen bűneinket fel kell ismernünk, el kell ismernünk vétkecségünket és felelősségünket értük, és meg kell vallanunk ezeket Istennek, hogy bocsánatáért folyamodhassunk. Mennyivel érzékenyebb lelkiismeretre van szükségünk! Isten törvénye a szent Isten erkölcsi mértéke szerinti igazságosságára nevel bennünket. Világosan rávezet arra, hogy az úgynevezett kis bűnök is valóságos vétkek, amelyeket el kell rendeznünk Istennel.

Az Istennek szentelt dolgokkal kapcsolatos vétetekre külön is felhívja figyelmünket az Úr. A gondatlanság és figyelmetlenség itt még súlyosabb vétetek. Egyrészt azt mutatja, hogy nem tiszteljük és szeretjük eléggé Istent. Másrészt pedig azt, hogy a feddhetetlenség és lelkiismeretesség hiánya, illetve a hanyagság olyannyira jellemez bennünket, hogy nemcsak a felebarátaink iránti eljárásainkban nyilatkozik meg, hanem még Isten szentségének tudata sem tudja legyőzni bennünk ezt a hajlandóságot. Nincs-e mulasztásunk vagy tartozásunk az Istennek szentelt adományok vagy a neki tett fogadalmak tekintetében? Abszolút lelkiismeretesség jellemzi-e minden Isten művével kapcsolatos munkánkat vagy egyéb anyagi érdekeltségünket? Ha rájövünk, hogy vétkeztünk figyelmetlenségből, vagy valamilyen megbúvó, félig tudatos önzésből, elrendezzük-e azt Istennek, igaz bűnbánattal és szent félelemmel?

Van olyan gondatlanság, amelyet „elnéz az Isten”, mivel egyáltalán nem tehet róla az ember, aki maga is áldozata egy bizonyos helyzetnek (Ap csel 17,30). Azonban van olyan gondatlanság is, amely a saját vétkes mulasztásunk következménye. Ez az az eset, amikor az ember nem keresi, nem kutatja az igazságot és Isten akaratát, valamint a saját cselekedeteit sem vizsgálja, noha lehetősége, sőt készítése volna ezekre. Ilyenkor kényelemszerető, önző hanyagság van a gondatlanság mögött, és az bűnnek számít Isten előtt.

A „felemelt kéz” az elbizakodottság jele, tüntető ellenszegülés Isten törvényével szemben. Ha valaki gyakorta elhallgattatta lelkiismerete szavát, s így érzéketlenné vált Isten szerető kérésével szemben, azon Isten nem tud segíteni, hiszen azt a hatalmat rekesztette ki életéből, amely egyedül képes a bűnrévezetni. Az ilyen embert – mint gyógyíthatatlant – ki kellett irtani Izrael népe közül. Az említett esetben, amikor valaki szombaton fát szedegetett, az Isten szavának semmibevétele és a lelkiismeret érzéketlenné válása együtt járt. „Amit vet az ember, azt aratja.”

„Ha valami módon kárt okoztunk a testvérünknek, igyekezzünk jóvátenni. Ha – akaratlanul is – hamis bizonyosságot tettünk valakiről, vagy szavait helytelenül értelmeztük, ha befolyását bármely módon megingattuk, menjünk el azokhoz, akikkel erről a testvérről beszéltünk, és minden ártalmas kijelentésünket vonjuk vissza.” (Ellen G. White: *Gondolatok a hegyi beszédről*, 62. o.)

5 Milyen gyakorlati példát említ a könyv arra nézve, amikor valaki teljesen közömbössé válik a lelkében Isten rendelkezései iránt?

4Móz 15,32–36

„Amikor pedig Izrael fiai a pusztában voltak, találtak egy férfit, aki fát szedegetett szombatnapon. És elvitték azt, akit találtak fát szedegetni, Mózeshez, Áronhoz és az egész gyülekezethez. Őrizet alá adták azt, mert nem volt kijelentve, mit kelljen vele cselekedni. És mondta az Úr Mózesnek: »Halállal lakoljon az a férfi, köveze őt agyon az egész gyülekezet a táboron kívül.« Kivitte azért őt az egész gyülekezet a táboron kívül, és agyonkövezték őt, és meghalt, amiképpen parancsolta az Úr Mózesnek.”

.....

.....

„Ez bizonyára szándékosan elkövetett bűn volt, dac a világos és határozott isteni parancsolat ellen. A szándékos bűnöket elsősorban ez a dac jellemzi és teszi menthetetlenné. (...) Kévéssel a pusztába való visszatérés után szombatrontás történt, olyan körülmények között, ami az ügyet különösen súlyossá tette. Az Úr kijelentése, hogy megfosztja Izraelt örökségétől, a lázadás szellemét szította bennük. Egy ember afeletti haragjában, hogy kizárták Kánaánból, az Isten törvénye iránti meg-

vetését akarta kimutatni. A negyedik parancsolatot semmibe véve kiment fát szedni szombatnapon. A pusztai tartózkodás idején tilos volt tüzet gyújtani a hetedik napon. Ez a tilalom Kánaánra nem vonatkozott, mert az ottani éghajlat gyakran szükségessé tehetette a tűzrakást, de a pusztában nem volt szükség a tűz melegére. Ennek az embernek a tette a negyedik parancsolat szándékos és megfontolt áthágása volt – olyan bűn, amelyet nem gondatlanságból vagy tudatlanságból, hanem vakmerőségből követtek el. Az elkövetőt tetten érték, és Mózes elé vitték. Addigra már kihirdették, hogy a szombatrontást halállal büntetik, de még nem volt kinyilatkoztatás a végrehajtás módjára nézve. Mózes az Úr elé vitte az esetet, aki a következő utasítást adta: »Halállal lakoljon az a férfi, kövezze őt agyon az egész gyülekezet a táboron kívül.« (4Móz 15,35) Az istenkáromlás és a szombatrontás bűne ugyanazt a büntetést vonta maga után, mert mindkettő Isten tekintélyének megvetését fejezi ki.” (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, 123. o.)

„Sokan vannak napjainkban, akik a teremtés emlékezetére rendelt szombatiünneplést mint zsidó intézményt elvetik, és azt mondják, ha érvényben van a szombat, akkor megszegését most is halállal kellene büntetni; de látjuk, hogy az istenkáromlást ugyanúgy büntették, mint a szombatrontást. Az következik ebből, hogy a harmadik parancsolatot is félre kell tenni, mint amely csak a zsidókra nézve kötelező? A halálbüntetésből levonható következtetés ugyanúgy vonatkozik a harmadik, az ötödik, sőt majdnem mind a tíz parancsolatra, mint a negyedekre. Bár lehetséges, hogy Isten nem bünteti azonnal törvénye megszegését, de ígéje kimondja, hogy a bűn zsoldja a halál, és amikor az ítéletet végül majd végrehajtják, nyilvánvaló lesz, hogy halál az osztályrésze azoknak, akik szent előírásait megszegik.

A pusztában töltött negyven esztendő alatt a mannahullás csodája hetente figyelmeztette a népet a szombatnap szentségére. De még ez sem vezette őket engedelmességre. Bár nem merték olyan

nyíltan és vakmerően megszegni, hogy az példás büntetést vonjon maga után, mégis sok mulasztás terhelte őket a hetedik nap megszentelése tekintetében. Isten kijelenti prófétája által: »Szombatjaimat megfertőztették.« (Ezék 20,13–24) Ezt is ott találjuk a Kánaánból való kizáratás okainak felsorolásában.» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 442. o.)

6 Milyen céljuk volt a ruhára varrt bojtoknak? Hogyan lett az Isten parancsolataira emlékeztető jel a dicsekedés eszközévé?

4Móz 15,37–41; Mt 23,5

„Szólt az Úr Mózesnek: Szólj Izrael fiainak, hogy készítsenek maguknak bojtokat a ruháik szegleteire nemzetségeik szerint, és tegyenek a szeglet bojtjára kék zsinórt. És arra való legyen néktek a bojt, hogy amikor látjátok azt, megemlékezzetek az Úr minden parancsolatáról, hogy megcselekedjétek azokat; és ne nézzetek a ti szívetek után, és a ti szemeitek után, amelyek után ti paráználkodtok. Hogy megemlegessétek és megcselekedjétek minden parancsolatomat, és legyetek szentek a ti Istenetek előtt.”
„Minden dolgaikat pedig csak azért cselekszik, hogy lássák őket az emberek, mert megszélesítik a homlokszíjjaikat, és megnagyobbítják köntöseik peremét...”

.....

.....

„Izrael Istene azt akarta, hogy népe állandóan emlékezzék a szent parancsolatokra. Ezért rendelte el a kék zsinórt. Ez a szép rendelkezés arra volt hivatva, hogy elménk és szívünk emlékezzék Isten Igéjének mennyei természetére. Valahányszor egy izraelita a kék zsinórra tekintett, az Úrra gondolva emlé-

kezhett arra, hogy Istene minden rendelkezésének szívből engedelmeskedni tartozik.” (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, 124. o.)

Ez volt a kék zsinór gyakorlati célja. De Jézus szavai megmutatják, hogy az ember milyen elszomorító módon használta ezt az isteni emlékjelet. „*Minden dolgaikat csak azért cselekszik, hogy lássák őket az emberek.*” (Mt 23,5) Egyáltalán nem gondoltak Istenre! A rendelkezés eredeti célja teljesen veszendőbe ment, míg a külső formát önző célokra megtartották.

*Az e heti adomány a szociális osztályt támogatja.
– A közösség szociális osztálya a rászorulókat anyagi
vagy természetbeni támogatásban részesíti
a szükségleteknek megfelelően és a lehetőségekhez mérten.*

Az Isten szolgálatában álló lévita lázadása

I Mózés közeli családtagjai közül kiben támadt fel ismét a féltékenység? Milyen módszereket alkalmaz a becsvágyó emberi szív?

4Móz 16,1–3

„Kóré pedig, Ichár fia, aki Lévi fiának, Kéhátnak fia volt, és Dáthán és Abirám, Eliábnak fia; és On, Peleth fia, akik Rúben fiai voltak, fogták magukat és Mózés ellen támadtak, s velük Izrael fiai közül kétszáz és ötven ember, akik a gyülekezet fejedelmei voltak, tanácsbeli híres, neves emberek. Mózés ellen gyülekeztek és Áron ellen, és mondták nekik: Sokat tulajdonítotok magatoknak, holt az egész gyülekezet, ezek mindnyájan szentek, és közöttük volt az Úr: miért emelitek azért fel magatokat az Úr gyülekezete fölé?”

„Ennek a megmozdulásnak a vezetője Kóré, Kéhát családjából származó lévita, Mózés unokatestvére volt, tehetséges és befolyásos ember. Bár a szentély szolgálatára rendeltetett, nem elégedett meg ezzel, hanem a papi méltóságra tört. Irigységet és elégedetlenséget ébresztett benne az, hogy a papi hivatal, amely régebben minden

család elsőszülött fiának jutott, Áronra és családjára hagyományozódott. Kóré egy ideje már titokban Mózes és Áron tekintélye ellen dolgozott, bár eddig nem mert nyíltan fellázadni ellenük... Nem mulasztott el támogatókat keresni.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 425. o.)

Mindig válságos időszak következnek, amikor egy gyülekezetben az elégedetlenség szelleme nyilvánul meg; s ha nem teszik meg a helyes lépéseket, elkerülhetetlenek a legsúlyosabb következmények. Minden gyülekezetben vannak olyanok, akik könnyen engednek a külső befolyásnak, s csak egy nyugtalan és uralomra vágyó embernek kell akadnia, hogy a rejtve izzó parázs lángra lobbanjon. Ha sikerül meggyőzni az embereket, hogy szabadságuk és jogaik veszélyben vannak, akkor sok nyugtalan lelket tudnak maguk köré gyűjteni az elégedetlenkedők, és nagy bajt idéznek elő. Így volt ez Kóré és társai esetében is. El akarták hitetni a néppel, hogy Mózes és Áron uralkodni akar a testvérei felett, meggátolva őket abban, hogy a szent gyülekezet tagjainak kijáró jogokkal és kiváltságokkal éljenek.

2 Milyen magatartást tanúsított a föld legszelídebb embere, és milyen megoldást kínált a helyzet rendezésére? Hogyan tett tanúságot Isten Mózes mellett?

4Móz 16,4–11; 12,1–13

„Amikor ezt hallotta Mózes, arcra borult, és szólt Kórénak és az ő egész gyülekezetének, mondván: »Reggel megmutatja az Úr, ki az övé és ki a szent, és kit fogadott magához, mert akit magának választott, magához fogadja azt. Ezt cselekedjétek azért: Vegyetek magatoknak tömjénezőket, Kóré és egész gyülekezetek! Tegyetek azokba tüzet, rakjatok rá füstölőszert az Úr előtt holnap, és az a férfiú legyen szent, akit kiválaszt az Úr. Sokat tulajdonítok magatoknak, Lévi fiai.« És mondta Mózes Kórénak:

»Halljátok meg, kérlek, Lévi fiai! Avagy keveslitek-e azt, hogy titeket Izrael Istene különválasztott Izrael gyülekezetétől, hogy magához fogadjon titeket, és szolgáljatok az Úr sátorának szolgálatában, álljatok e gyülekezet előtt, és szolgáljatok neki? És hogy magának fogadott téged és minden atyádfiát, a Lévi fiait teveled, hanem még a pap-ságot is kívánjátok? Azért hát te és egész gyülekezeted az Úr ellen gyülekeztetek össze, mert Aron micsoda, hogy öellene zúgóldtok?«»

„A föld legszelídebb emberének minden fáradozása sem tudta lecsendesíteni a nép elégedetlenségét. Ismét engedtek a kísértésnek.

A szívek titkaiban olvasó Isten felismerte Kóré és társai szándékát, s olyan figyelmeztetést és utasítást adott népének, amelyet megfogadva megmenekülhetnek e nagyra törő emberek csalásától. Látták Isten ítéletét a féltékenykedő, Mózes ellen lázító Mirjámon. Az Úr kijelentette, hogy Mózes nagyobb a prófétáknál. »Szemtől szembe szólok vele. Miért nem féltetek szólni az én szolgálóm ellen, Mózes ellen?« Ezt a leckét az Úr nemcsak Mirjámnak és Áronnak, hanem egész Izraelnek szánta.» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 426–427. o.)

„Elég legyen! Túl sokat tulajdonítottok magatoknak!” – ez volt a vád a világ legszelídebb emberével szemben. De ugyan mi mindent tulajdonított magának Mózes? Elég egyetlen elfogulatlan tekintet Mózes életére, és bárki meggyőződhet, hogy nem kereste a méltóságot és felelősséget; ha felkínálták neki, visszariadt, s ha mégis rá helyezték, roskadozott alatta. Az a valaki, aki Józsuéhoz így szólt: „Miért vagy ilyen féltékeny? Bárcsak az Úr egész népe próféta volna, és nekik is adná lelkét az Úr”, igazán nem volt becsvágyó. Ha Isten kitüntet valakit, elhívja valamilyen munkára, képességekkel ruházza fel és kü-

lönleges helyet jelöl ki számára, ugyan kik vagyunk mi, hogy harcba szálljunk az isteni adománnyal és rendeléssel?

Kóré és csoportja tehát Isten ellen lázadt fel, nem Mózes és Áron ellen. A lázadás, békétlenség szítóinak igazi célja mindig az, hogy önmagukat emeljék magasba. Igazságról, egyenjogúságról, Isten népének kiváltságairól szólnak, de valójában olyan tisztségre törekszenek, amelynek betöltésére nincs képességük. Kórének megvolt a maga feladata, és Mózesnek is. Miért kellene egyiknek irigyelni a másikat? Értelmetlenség megvádolni a Krisztus által képesített szolgát, amiért eleget akar tenni a képességei szerint ráruházott megbízatásnak. Rendkívül fontos ez az alapelv minden gyülekezetben és minden körülmények között, ahol a keresztyének együttes munkára hivatottak.

Amikor Mózes meghallotta a lázadó szavakat, arcra borult. A lázadókkal szemben ez a leghatásosabb módszer, békétlen emberekkel nem érdemes vitatkozni. Sokkal okosabb az Úr kezébe adni őket, hiszen valójában ellene lázadnak. Velük szemben az egyetlen helyes eljárás az, ha az ember aláztatosan, a maga semmisségének tudatában porig hajol, és tűri, hogy az elégedetlenség áradata átcsapjon felette. Mit sem használt volna, ha Mózes és Áron maguk akarnak ítélni, hiszen ők voltak a vádlottak. De Mózes kész volt mindkét felet Isten elé állítani, hogy így dőljön el a vitás ügy.

„A próbát másnapra halasztották, hogy mindenkinek legyen ideje gondolkozni. Mindazoknak, akik a papi tisztségre tartottak igényt, el kellett jönniük a tömjénezőkkel, füstölögtetni a szent sá-tornál az egész gyülekezet jelenlétében. A törvény nagyon világosan kimondta, hogy a szentélyben csak a szent tisztségre felszenteltek szolgálhatnak. Sőt, még a papok, Nádáb és Abihu is megégték, amikor az isteni parancsot semmibe véve, vakmerően idegen tü-zet hoztak az oltárra. Mózes mégis arra szólította fel a vádlóit, hogy ha merik, hozzák ügyüket Isten elé.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 429. o.)

3 Milyen értékrendbeli és erkölcsi torzulások jelennek meg, ha a becsvágyó, önző ember átértékeli Istennel szerzett tapasztalatait?

4Móz16,12–14

„Elküldött azért Mózes, hogy hívják elő Dáthánt és Abirámot, Eliáb fiait. Azok pedig így feleltek: Nem megyünk fel. Avagy kevesled-e azt, hogy felhoztál minket a tejjel, mézzel folyó földről, hogy megölj minket a pusztában, hanem még uralkodni is akarsz rajtunk? Éppen nem tejjel és mézzel folyó földre hoztál be minket, sem szántóföldet és szőlőt nem adtál nekünk örökségül! Avagy ki akarod-e szűrni az emberek szemeit? Nem megyünk fel!”

„Kórét és összeesküvő társait Isten kitüntette nagyságának és hatalmának bemutatásával. Azok közé tartoztak, akik felmentek a hegyre Mózesrel, és látták az isteni dicsőséget. De azóta nagy változás történt. Helyt adtak az első könnyű kísértésnek, ami annál erősebb lett, minél tovább megtűrték, végül teljesen Sátán uralta gondolataikat, és kifejezést merészelték adni elégedetlenségüknek. Látszólag a nép érdekében fáradozva előbb egymásnak, majd Izrael vezetőinek sugdosták el békétlen gondolataikat. Gyanúsításaikat olyan készségesen fogadták, hogy felbátorodtak, és tovább merészkedtek; végül maguk is elhitték, hogy Istenért buzgólkodnak. Ugyanazokat a szavakat használták szolgálásuk földjének leírására, amelyekkel az Úr ecsetelte előttük az ígért földjét. Ismét azzal vádolták Mózeszt, hogy az isteni vezetés látogatását kelti azért, hogy saját tekintélyét megalapozza, és kijelentették: nem engedik többé, hogy mint vakokat vezesse őket, hol Kánaán, hol pedig a pusztá felé, ahogy nagyravágyó terveinek megfelel.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 430. o.)

A bűn így el tudja homályosítani az értékítéletet, a gondolkodást: úgy hánytorgatják fel jelenlegi állapotukat, mintha nem hallották volna a kémek beszámolóját, hogy ígéret földje csakugyan létezik, és pontosan olyan, amilyennek Isten leírta, s csakis rajtuk múlt, hogy még nem lehetnek Kánaán határain belül.

4 Milyen jelképes üzenete van annak, hogy Isten népének el kellett határolnia magát a lázadóktól? Mi a következménye, ha az ember nem hallgat Isten kérlelő szavára?

4Móz 16,20–26. 31–35

„Szólt az Úr Mózesnek és Áronnak: »Váljatok külön e gyülekezetől, hogy megemésszem őket egy szempillantásban.« Ők pedig arcukra borultak, és mondták: »Isten, minden test lelkének Istene, nem egy férfiú vétkezett-e, és az egész gyülekezetre haragszol-e?« Akkor szólt az Úr Mózesnek, mondván: »Szólj a gyülekezetnek, mondván: Menjetek el Kóré, Dáthán és Abirám hajléka mellől köröskörül.« Felkelt azért Mózes, és elment Dáthán és Abirám felé, és követték őt Izrael vénjei. És szólt a gyülekezetnek, mondván: Kérlek, távozzatok el ez istentelen emberek sátorai mellől, és semmit ne illessetek abból, ami az övék, hogy el ne vesszetek az ő bűneik miatt.”

„Amikor elvégezte mind e beszédeket, meghasadt a föld alattuk. Megnyitotta a föld a száját, és elnyelte őket és háznépüket; s minden embert, akik Kóréi voltak, és minden jószágukat... És tűz jött ki az Úrtól, és megemésszette azt a kétszáz és ötven férfiút, akik füstölőszegekkel áldoztak.”

„Ha Kóré és társai bűnüket megbánva keresték volna a bocsánatot, az ítélet még akkor is megváltoztatható lett volna, amikor Mózes a népet a közelgő csapás előli menekülésre szólította fel. De makacs kitartásuk megpecsételte sorsukat. A lázadásban az egész gyülekezet bűnrészes volt, mert többé-kevésbé mindnyájan rokonszenveztek velük. Isten azonban nagy kegyelmében különbséget tett az összeesküvés vezetői és a félrevezetettek között. A népnek, amely engedte, hogy megcsalják, még alkalma volt a megbánásra...

Ez alkalommal a menny különleges beavatkozása tartóztatta fel Kóré és társai lázadását. Most, ha engedtek volna a gondviselés szavának, megmenekülhettek volna. De csak a pusztulástól való rettegés miatt hátráltak meg, a lázadásból nem gyógyultak ki. Rémműlten, de bűnbánat nélkül vonultak vissza a sátraikba. A próbának ezt az éjszakáját nem megbánással és bűnvallomással töltötték el, hanem azzal, hogy ellenálltak a bizonyágnak, hogy ők a legnagyobb bűnösök. Még mindig gyűlöletet tápláltak magukban Isten választott emberei iránt, és eltökélték, hogy szembeszegülnek tekintélyükkel.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 432–433. o.)

5 Mi tette nyilvánvalóvá, hogy Mózes és Áron Krisztus közbenjáró, küzdő, mentő szeretetével osztozik népe sorsában?

4Móz 16,41. 44–50

„Másnap felzúdult Izráel fiainak egész gyülekezete Mózes és Áron ellen, mondván: Ti öltétek meg az Úr népét!... És szólt az Úr Mózesnek, mondván: »Menjetek ki e gyülekezet közül, hogy megemésszem őket egy szempillantásban.« Ők pedig orcájukra borultak. És mondta Mózes Áronnak: »Fogd a tömjénezőt, tegyél abba tüzet az oltárról, rakj rá füstölőszert, és vidd hamar a gyülekezethez, és végezz engesztelést értük, mert kijött az Úrtól a nagy ha-

rag, elkezdődött a csapás.« Vette azért Áron a tömjénezőt, amint Mózes mondta, és futott a község közé, és íme elkezdődött a csapás a nép között. És füstölő áldozatot tett, és engesztelést szerzett a népnek. És megállt a megholtak és az élők között, és megszűnt a csapás.»

„Bűn nem terhelte Mózeset, ezért nem félt, nem menekült el, sorsára hagyva a gyülekezetet. A helyén maradt, és ebben a félelmetes válságban az igazi pásztnak a rábízott nyáj iránti gondoskodásáról tett bizonyosságot. Könyörgött, hogy Isten ne semmisítse meg választott népét... Testvére utasítására Áron megragadta a tömjénezőjét, és a nép közé futott, »engesztelést szerzett a népnek«. A tömjén füstjével Mózes buzgó könyörgése is felszállt a szentélybe Istenhez, és a csapás megszűnt... A nép további bizonyosságát kapta, hogy a papi méltóság Áron családját illeti meg.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 433–434. o.)

6 Milyen örök érvényű tanulságai vannak Kóré esetének? Milyen jellegzetességei vannak a Szentlélek elleni bűnnek? Miért megbocsáthatatlan?

Mt 12,32; Hós 4,17; Zsid 10,26–27

„Még aki az Emberfia ellen szól, annak is megbocsáttatik, de aki a Szentlélek ellen szól, annak sem ezen, sem a más világon meg nem bocsáttatik.”

„Bálványokkal szövetkezett Efraim, hagyd hát magára!”

„Mert ha szándékosan vétkezünk, az igazság megismerésére való eljutás után, akkor többé nincs bűnökért való áldozat, hanem az ítéletnek valami rettenetes várása és a tűznek lángja, amely megemészti az ellenszegülőket.”

Ebben az utolsó szakaszban döntő módon megmutatkozik az emberi szív javíthatatlan gonoszsága. Azt hittük volna, hogy a közösségre mély és maradandó hatással lesznek a szemek előtt lezajlott, megrázó jelenetek. Látták, hogyan nyílt meg a föld. Hallották a lázadók jajveszékelését. Látták, amint tűz jött ki az Úrtól, és egy szempillantás alatt megemésztette a lázadókat. Méltán gondolhatnánk arra, hogy többé sohasem üti fel a fejét elégedetlenség és lázadás. De *másnap reggel* – gondoljuk csak meg, nem egy hónap vagy egy év múlva a rettenetes események után, hanem *másnap reggel* – „*felzúdult Izrael fiainak egész közössége Mózes és Áron ellen*” (16,41–50).

„*A héberek nem voltak hajlandók alávetni magukat az isteni utasításoknak és korlátozásoknak. Nem tűrték el, ha korlátozták őket, a feddést pedig nem szívelelték. Ez volt az alapja Mózes elleni zúgolódásuknak. Ha azt teheték volna, ami nekik tetszik, kevesebbet panaszkodtak volna vezetőikre. Mindig ezzel a lelkiülettel kellett szembesülniük Isten szolgálóinak, az egész egyháztörténelem folyamán.*

A világoosság elutasítása elhomályosítja az értelmet, megkeményíti a szívet, és így könnyebb megtenni a következő bűnös lépést, s elvetni a nagyobb világoosságot, míg végül a gonosz cselekvése szokássá rögzül. A bűn megszűnik bűn lenni az ilyen ember számára. Aki hűségesen hirdeti Isten Igéjét és a bűnt kárhoztatja, gyakran vonja magára az emberek gyűlöletét. (...)

»*Még aki az Emberfia ellen szól, annak is megbocsáttatik, de aki a Szentlélek ellen szól, annak sem ezen, sem a más világon meg nem bocsáttatik.*« Ezeket a szavakat akkor mondta Krisztus, amikor az Isten hatalmával végzett kegyelmes cselekedeteit a zsidók Belzebub művének tulajdonították. Isten a Szentlélek által érintkezik az emberrel, és aki a Lelket szándékosan, mint valami

sátánit elutasítja, elvágja a menny és az emberi lélek közötti érintkezés csatornáját.

Isten a Szentlélek által feddi és győzi meg a bűnöst, és ha a Szentlélek működését végleg elutasítják, Isten sem tehet többé semmit az emberért. Az isteni kegyelem utolsó forrása is kimerült. A bűnös elvágta magát Istentől, a bűn pedig önmagában nem gyógyítható. Az ilyen lélek felett nincs többé hatalma Istennek, hogy meggyőzze és megtérésre készítse. »Hagyd hát magára!« – szól az isteni parancs.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 436–437. o.)

*Az e heti adomány az irodalmi alapot támogatja.
– Hozzájárulás a Bibliaiskolák Közössége Könyvkiadónál
megjelentetett kiadványok és a kiadó működési költségeihez.*

Áron és a papság

I Hogyan vetett véget Isten a versengésnek, és tette nyilvánvalóvá, hogy kit választott a papi tiszt betöltésére?

4Móz 17,1–10 (Zsid 9,1; 1Kir 8,9)

„Szólt az Úr Mózesnek, mondván: »Szólj Izráel fiainak, és végy tőlük egy-egy vesszőt atyáik háza szerint, atyáik házának valamennyi fejedelmétől tizenkét vesszőt, és kinek-kinek a nevét írd fel a vesszejére. Áron nevét pedig írd a Lévi vesszejére: mert egy vessző esik az ő atyjuk házának fejéért. És tedd le azokat a gyülekezet sátorában a bizonyág ládája elé, ahol megjelenek néktek. És lesz, hogy annak a férfiúnak vesszeje, akit elválasztok, kihajt; így háritom el magamról Izráel fiainak zúgolódásait, amelyekkel zúgolódnak ellenetek...« Másnap, amikor bement Mózes a bizonyág sátorába, íme kihajtott a Lévi házából való Áron vesszeje, hajtást hajtott, virágot növelt, és mandulát érlelt. És kihozta Mózes mind a vesszőket az Úr színe előtt Izráel fiai elé, és miután megnézték, vette ki-ki az ő vesszejét. És mondta az Úr Mózesnek: »Vidd vissza Áron vesszejét a bizonyág ládája elé, hogy őriztessék ott a lázadó fiaknak jegyül, hogy megszűnjék az ellenem való zúgolódásuk, hogy meg ne haljanak.«”

.....

.....

„Milyen páratlan bölcsesség sugárzik a fejezet első hat versének rendelkezéséből! Milyen tökéletesen kiveszi az ügyet az ember kezéből, és oda helyezi, ahová egyedül való, az élő Isten kezébe! Ne legyen senki, aki önmagát hívja el, vagy akit más, hozzá hasonló ember hív el! Isten hívta el maga választotta emberét. Egyszóval Istennek kellett véglegesen megoldania a kérdést, hogy így minden zúgolódást mindörökre elnémítson, és senki ne vádolhassa az Úr főpapját önkényeskedéssel. Az emberi akarat számára semmi tér sem jutott ebben a komoly ügyben. A tizenkét vesszőt ugyanabban az állapotban az Úr elé helyezték. Ezzel az ember visszavonult, és Istenre hagyta a cselekvést. Sem hely, sem alkalom nem volt az emberi beavatkozásra. A szentély mély magánosságában, távol az ember gondolataitól, isteni döntés oldotta meg a papság nagy kérdését, hogy azt ne lehessen többé elővenni. (...)

A tizenkét bot egyformán élettelen volt, de Isten, az élő Isten megjelent, és tulajdon hatalmával megelevenítette Áron botját... A száraz, halott fa Izráel természeti állapotát jelképezte, a rügyek, virágok és gyümölcsök ellenben Isten élő és életető kegyelmét és hatalmát, amelyen a papi szolgálat alapult. Egyedül ez vezethette át a gyülekezetet a sivatagon.” (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, GBV, Dillenburg, 2000, 135–138. o.)

2 Milyen üzenet és figyelmeztetés rejlik a jelképes cselekedetben?

Gal 1,1; 1Kor 12,18 (Eféz 4,7–13)

„Pál, apostol (nem emberektől, sem nem ember által, hanem Jézus Krisztus által és az Atya Isten által, aki feltámasztotta őt a halálból)...”

„Most pedig Isten elhelyezte a tagokat a testben, egyenként mindeniket, amint akarta.”

„A szolgálat gyakorlásához lényegesnek tekintik az emberi elhívást, vagy valamiféle tekintélyt. De sehol nem találunk az Újszövetségben egyetlen sort sem, amely szerint emberi elhívásnak, emberi beiktatásnak, emberi tekintélynek valami köze volna a szolgálat gyakorlásához. Isten gyülekezetében a szolgálat »nem emberektől van, nem is emberek által, hanem Jézus Krisztus és az Atya Isten által, aki Őt feltámasztotta a halottak közül«. »Most pedig Isten elhelyezte a tagokat a testben, egyenként mindegyiket, ahogy akarta.« (1Kor 12,18) (...)

Áron elmondhatta: »Isten adta nekem a papságot«, és ha bizonyítékot kértek tőle, rámutathatott a gyümölcsökkel teljes botra. Pál elmondhatta: »Isten iktatott be engem a szolgálatba«, és bizonyosságul munkájának ezernyi élő pecsétjére hivatkozhatott. Elvileg mindig így kell ennek lennie, habár a mérték különböző. A szolgálatnak nemcsak beszédben, hanem ténylegben és igazságban kell állania. Isten nem ismeri el a szavakat, csak az erőt.

Kóré bűne az volt, hogy nem elégedett meg a szolgálattal, hanem pap akart lenni. A kereszténység bűne is hasonló ehhez. Ahelyett, hogy a szolgálatot Isten gyülekezetében meghagyta volna az Újszövetségben elrendelt alapon, papságot csinált belőle, papi kasztot alkotott, amelynek tagjai különleges ruhák, címek és előjogok által megkülönböztetik magukat a testvéereiktől. Az Újszövetség világos tanítása szerint azonban minden hívő ember: pap. »Ti (nemcsak az apostolok, hanem minden hívő) magatok is épüljétek fel szellemi házzá, szent papsággá, hogy szellemi áldozatokkal áldozatok stb.« (1Pt 2,5) És a 9. versben: »Ti pedig választott nemzetiség, királyi papság vagytok.« Éppen így a Jelenések 1,5–6: »Aki minket szeretett és megmosott minket a bűneinkből az Ő vére által, és tett minket

királyokká és papokká az Ő Istenének és Atyjának.« (Vö. még Zsid 10,19–22; 13,15–16.)” (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, 139–140. o.)

3 Milyen végletek nyilatkoznak meg a megromlott emberi természetben?

4Móz 17,12–13

„Szóltak Izráel fiai Mózesnek, mondván: Íme pusztulunk, veszünk, mindnyájan elveszünk! Valaki közel járul az Úr sátorához, meghal. Avagy mindenestől elpusztulunk-e?!”

.....

.....

Nem küzdünk-e néha mi is ezekkel a gondolatokkal, amikor a gyülekezet egy-egy válságos időszakot él át? Sátán arra törekszik, hogy ilyenkor ne lássuk meg Isten kegyelmét, szeretetét, csak a veszteségeket és a kudarccokat vegyük észre. Gondoljuk át, mennyire vagyunk lelkileg felkészülve a rostálás kemény próbáira, és mit tudunk tenni egymás megerősítésére.

„Az előző fejezetben vakmerőséggel találkozunk, még az Úr felséges jelenlétében is, ahol pedig mély alázat lett volna helyénvaló. Itt, Isten kegyelmének és gondoskodásának helyén, törvényeskedő féltékenységgel és bizalmatlansággal állunk szemben. Mindig így van ez. Az emberi természet sem a szentséget, sem a kegyelmet nem érti. Az egyik pillanatban így kiáltanak: »Az egész közösség a maga egészében szent!«, a másik pillanatban pedig: »Lásd, elpusztulunk, elveszünk, mindnyájan elveszünk!« Az emberi lélek ágaskodik, amikor meg kellene alázkodnia, és bizalmatlan, amikor bíznia kellene.

Közben pedig Isten jósága számára mindez alkalmul szolgál arra, hogy tökéletesen és áldásosan kifejtse előttünk a papság

szent felelősségét és kiváltságát. Milyen kegyelmes az Úr, mennyire kedves az Ő szívének, hogy népe hibáit alkalmul használja fel az Ő útjainak mélyebb tanítására! Isten kiváltsága, hogy a rosszból jót hozzon elő.” (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, 141. o.)

4 Hogyan épült fel a papi és a lévítai szolgálat, és milyen tanulságai vannak számunkra?

4Móz 18,1–7

„Mondta az Úr Áronnak: Te és a te fiaid, és a te atyád háza teveled, hordozzátok a szent hajlék körüli hamisság büntetését. Te és a te fiaid veled, hordozzátok a ti papságotok hamisságának büntetését... Ügyeljetez azért a szent hajlék ügyére, és az oltár ügyére, hogy ne legyen ezután harag Izráel fiai ellen. Mert íme én választottam a ti atyátokfiat, a lévítákat Izráel fiai közül, mint az Úrnak adottakat, néktek ajándékol, hogy szolgáljanak a gyülekezet sátorának szolgálatában. Te pedig és a te fiaid veled, ügyeljetez a ti papságotokra mindenben, amik az oltárhoz tartoznak, és a függönyön belül vannak, hogy azokban szolgáljatok; a ti papságotok tisztét adtam néktek ajándékol, azért az idegen, aki oda járul, haljon meg.”

.....

.....

.....

„Ti viseljetez a felelősséget a szentélyért. Azaz viseljetez annak a véteknék a következményeit, amit laikusok követnek el, akik a papság hanyagsága következtében a szentélyben valamilyen szolgálatot végeznének, ami a papok vagy levíták kötelessége.

Ha megengeditek, hogy valamely közönséges lévita végezze azokat a funkciókat, amelyeknek elvégzése csak Áronnak és fiainak joga, az is a ti felelősségetek.” (Joseph H. Hertz: *Mózes öt könyve és a haftárák*, 4. köt., Akadémiai Kiadó, Budapest, 1984, 183. o.)

„A munkások egész törzse egybe volt kötve a főpappal, és neki volt alávetve. Mindenre ő felügyelt személyesen. Isten munkásait illetően is így kell lennie. Minden keresztény szolgálatot a mi nagy Főpapunkkal való közösségben, az Ő tekintélye alatti szent alávetettségben kell végeznünk, másképp nem lesz semmi értéke. (...) Másfelől a legkisebb szolgálat is értékes Isten szemében, és bizonyára elnyeri jutalmát, ha Krisztus orcája előtt megy végbe. A serény munkás számára nagy vigasztalás és bátorítás ez! A lévítáknak Áron irányításával kellett dolgozniuk. A keresztény ember osztályrésze az, hogy Krisztus irányítása alatt szolgálhat. Neki tartozunk felelősséggel. Szép és jó dolog kedves munkatársainkkal együtt haladni és az Úr félelmében egymásnak engedni. Minden lévítának »Áron mellett« kellett lennie a szolgálatában, és így egymással is össze voltak kapcsolva. Együtt kellett működniük. Ha egy lévita hátat fordított volna testvéreinek, akkor Árontól is elszakadt volna. Gondoljuk el, hogy ha valamelyik lévita sértve érezte volna magát társai viselkedése miatt, és így beszél: »Én nem tudok ezekkel a testvéreimmel együtt dolgozni. Egyedül kell tevékenykednem. Istennek tudok szolgálni és Áron alatt munkálkodni, de testvéreimtől távol kell magamat tartanom, mert nem tudok velük megegyezni a munkamódszerekben.« Könnyű belátni az ilyen elhatározás helytelenségét és balgatagságát. Ha egy lévita így akart volna eljárni, abból csak zűrzavar származott volna. Mindnyájan együttműködésre voltak hivatva, akármilyen különböző volt is a munkájuk. Állandóan tart-suk szem előtt, hogy a lévíták munkája nagyon különböző volt, de mindegyiküknek Áron irányítása alatt kellett azt végeznie. Megvolt a személyes felelősség, s ez egybe volt kötve a közös munkában való legteljesebb megegyezéssel. (...) Íme a

nagy titok: egymással, Krisztus alatt. Szívleljük ezt meg. Akkor képesek leszünk elismerni és értékelni a másik ember munkáját, bármennyire különbözzék is a miénktől; másfelől mentesek maradunk a saját hatáskörünkre vonatkozólag minden gőgös gondolattól.” (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, 141–143. o.)

5 Hogyan gondoskodott Isten a szolgálóról?

4Móz 18,8–10; Gal 6,1–2

„Szólt azután az Úr Áronnak: Íme, én néked adtam az én felemelt áldozataimra való ügyelést is, valamit Izráel fiai nékem szentelnek, néked és a te fiaidnak adtam azokat felkenetési díjul, örökkévaló rendelés szerint. Ez legyen tiéd a legszentségesebbekből, amelyek tűzzel meg nem égettettek: Minden áldozatuk, akár ételáldozatuk, akár bűnért való áldozatuk, akár pedig vétekért való áldozatuk, amiket nékem adnak, mint legszentségesebbek, teid legyenek és a te fiaidé. A legszentségesebb helyen egyed meg azt, csak a férfiak egyék azt, szentség legyen tenéked.”

„Atyámfiai, még ha előfogja is az embert valami bűn, ti lelkiek, igazítsátok útba az olyat szelídség lelkével, ügyelvén magadra, hogy meg ne kísértessél te magad is. Egy-más terhét hordozzátok, úgy töltsétek be a Krisztus törvényét.”

.....

.....

„A 18. fejezet teljes leírást tartalmaz az Áronnak és családjának rendelt osztályrészről, és benne megtaláljuk a keresztyén papság jussának előképét. Ez a híradás mindnyájunknak bemutat-

ja a nekünk juttatott királyi örökrészt. Legszentségebb ki-
váltságunk: a bűnázdozatból való evés (9–10). A bűnázdozatból
vagy békeázdozatból enni jelképesen annyit jelent, mint másva-
lakinek a bűnét a magaménak tekinteni. Nagyon szent művelet
ez. Nem mindenki képes arra, hogy lélekben eggyé váljon fele-
barátja bűnével. A kiengesztelés értelmében erre természetete-
sen nincs is semmi lehetőségünk. Ez csak Egyvalaki tehet-
te meg, és Ő meg is tette, áldassék érte az Ő szent neve! De vala-
mit én is megtehetek: magamra vehetem testvérem bűnét, és
lélekben úgy vihetem Isten elé, mint a magamét. Ezt jelképezi
az a tény, hogy Áron fiai a szent helyen a bűnázdozatból ettek.
(...) Nagyon közel kell lennünk Krisztushoz, hogy mindennek
jelentőségét és alkalmazását felfoghassuk. Csodálatosan áldott
és szent gyakorlat ez, és csak Isten jelenlétében lehet végezni.
Hogy valójában milyen keveset értünk hozzá, tulajdon szívünk
tanúsítja. Ha testvérünk vétkezett, mi ítéletre hajlunk vele
szemben, a szigorú bíró székét szeretjük elfoglalni, mint akik-
nek semmi közünk sincs az ő bűnéhez. Eközben pedig súlyo-
san vétünk papi kötelességünk ellen. Nem akarjuk a szent he-
lyen megenni a bűnázdozatot. A kegyelem roppant drága gyü-
mölcse az, ha annyira eggyé tudunk válni megtévedt testvé-
rünkkel, hogy vétkét a magunkénak tekintjük, s így visszük lé-
lekben Isten elé. Valóban fenséges papi szolgálat ez, Krisztus
szellemének és érzületének magas mértéke szükséges hozzá.
Csak a lelki életet élő keresztény érti valóban ezeket a dolgo-
kat, és fájdalom, ilyen kevés akad. »*Testvéreim, még ha előfogja
is az embert valami bűn, ti lelkiek, igazítsátok útba az olyat sze-
lidségnek lelkével, ügyelvén magadra, hogy meg ne kísértessél te
magad is.*« (Gal 6,1–2)

A 11. versből azonban egy dolog világosan kitűnik: »tisztá-
nak« kell lennünk ahhoz, hogy valamely papi kiváltságot élvez-
hessünk, vagy valamely papi eledelt ehessünk; tisztának Krisz-
tus Urunknak a mi lelkiismeretünkre alkalmazott vére által, és
tisztának az ige által, amelyet a Szent Lélek Isten szokásainkra,

kapcsolatainkra és útjainkra alkalmaz. Ha tehát tiszták vagyunk, Isten kegyelme által a leggazdagabb gondoskodás történik lelkünkéről, akár kicsinyek a képességeink, akár nagyok. Figyeljünk csak ezekre a szavakra: »Neked adom az olaj színe-javát, a must és a gabona színe-javát, mindannak a zsengeit, amit az Úrnak adtak. Tied legyen a földjükon mindennek az első termése, amelyet bevisznek az Úrnak. Mindenki ehét belőle, aki tiszta a te házában.« (18,12)” (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, 144–145. o.)

6 Kitől függnek Isten szolgálói? Milyen közvetett utalás szól arról, hogy a lévitákat Isten ezzel a rendelkezéssel felszabadította az Úrnak végzett szolgálatra?

4Móz 18,20-tól; 2Tim 2,3–5

„Mondta az Úr Áronnak: Az ő földjükből örökséged nem lesz, sem osztályrészed nem lesz néked közöttük: én vagyok a te osztályrészed és a te örökséged Izráel fiai között.”

„A munkának terhét hordozzad, mint Jézus Krisztus jó vitéze. Egy harcos sem elegendik bele az élet dolgaiba; hogy tessék annak, aki őt harcossá avatta. Ha pedig küzd is valaki, nem koronáztatik meg, ha nem szabályszerűen küzd.”

.....
.....

„Én vagyok a te osztályrészed. Miként a laikusoknak az ország terméséből kellett megélniük, éppúgy a papoknak abból kell megélniük, amit Isten juttat nekik osztályrészül; azaz az áldozatokból, amelyeket az oltárhoz vittek, és a felajánlott adományokból. (...) Ezt a mezőgazdasági terményekből és baromból

fizették. A Talmudban ezt »első tized«-nek nevezik, megkülönböztetésül a »második tized«-től és a »szegénytized«-től (5Móz 14,22–29). A levitáknak abból a jövedelemből, amit a néptől kaptak, egy tizedet le kellett adniuk a papok számára. (...) Ha a leviták leadták a papoknak mint tizedet a legjavát annak a tizednek, amit ők maguk kaptak a laikusoktól, akkor e megmaradt részt úgy kellett tekinteni, mintha azt ők maguk termelték és aratták volna.” (Joseph H. Hertz: *Mózes öt könyve és a haftárák*, 4. köt., 189–192. o.)

„Isten gondoskodott népe minden szükségletéről. A nép kiváltsága volt, hogy Isten jóságának gazdag gyümölcseit megossa a papokkal és lévítákkal; az utóbbiak drága kiváltsága volt, hogy Istennek visszaadhattak abból a jóból, amit Ő árasztott Izraelre. (...) Talán az emberekhez vagy a világhoz forduljunk támaszért vagy erőforrásért? Ne tegyük! Inkább arra törekedjünk, hogy egész életünk és szolgálatunk számára mindenkor elég legyen az Úr kegyelme, aki ez időben és az örökkévalóságban minden szükségletünkről gondoskodott!” (Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, 147–148. o.)

Az e heti adomány az internetes osztályt támogatja.

Bálám történetének tanulságai

A 22–24. fejezet a pénzsóvár prófétát állítja elénk. Szerette a pénzt. Bálák király aranya és ezüstje olyan csalétek volt számára, hogy nem tudott ellenállni a kísértésnek. Sátán ismerte a maga emberét, és az árat is, amelyért megvásárolható. Nagy tanulsága ennek a történetnek, hogy az önző emberi természet miként alkudozik, és ha nem áll erősen a hitben, hogyan alkuszik meg lelkiismeretével.

I Ki volt Bálám próféta, és milyen küldetés teljesítésére próbálta rávenni Bálák, Moáb királya? Mi ébresztett féltelmet a Kánaán földjén lakó népekben?

4Móz 22,1–7

„Amikor látta Bálák, Czippór fia mindazokat, amelyeket cselekedett Izrael az emoreussal, igen megrémült Moáb a néptől, mivelhogy sok volt az, és búsult Moáb Izrael fiai miatt. Mondta azért Moáb Midián vénjeinek: »Most elnyalja e sokaság minden környékünket, amiképpen elnyalja az ökör a mező pázsitját.« (Bálák pedig, Czippórnak fia, Moáb királya volt abban az időben.) Küldött azért követeket Bálámhoz, Beór fiához Péthorba, ami a folyóvíz mellett volt, az ő népe fiainak földjére, hogy hívják őt, mondván: »Íme nép jött ki Egyiptomból, és íme ellepte e

föld színét, és meglepszik ellenemben. Most azért kérek, jöjj el, átkozd meg érettem e népet, mert erősebb nálam. Talán erőt vehetek rajta, megverjük őt, és kiűzhetem e földről, mert jól tudom, hogy akit te megáldasz, meg lesz áldva, és akit megátkozol, átkozott lesz.» Elmentek azért Moáb vénei és Midián vénei, a jövendőmondás jutalma kezükben volt, s eljutottak Bálámhoz, és megmondták neki Bálák üzenetét.”

„Az izraeliták Básán elfoglalása után visszatértek a Jordánhoz, és Kánaán azonnali előzönlésére készültek. A folyam holt-tengeri torkolata fölött, Jerikó síkjával átellenben táboroztak le. Közvetlenül Moáb határán álltak, és a moábitákat rémülettel töltötte el a beözönlők közvetlen közelsége.

A moábitákat Izrael eddig még nem fenyegette, mégis baljós előérzettel figyelték mindazt, ami a környező országokban történt. Az emoreusokat, akik elől nekik meg kellett hátrálniuk, a héberek legyőzték, és a terület, amit Moábtól elvettek, most Izrael tulajdona volt. Básán seregei megbátráltak a felhőbe takart titokzatos hatalom előtt, és a héberek elfoglalták az óriási erődöket. A moábiták nem merték megkockáztatni, hogy megtámadják őket. Fegyverrel reménytelen volt küzdeni az Izraelt támogató természetfeletti hatalommal szemben. De a fáraóhoz hasonlóan elhatározták, hogy varázslattal próbálják megbiúsítani Isten terveit. Átkot akartak hozni Izraelre.

A moábitákat és midiánitákat nemzeti és vallási kötelek fűzték egymáshoz. Bálák, a moábiták királya felébresztette a testvérnép félelmét, és a következő üzenettel akarta biztosítani Izrael elleni együttműködésüket: »Elnyalja ez a sokaság minden környékünket, amiképpen elnyalja az ökör a mező pázsitját.« (4Móz 22,4) A Mezopotámiában lakó Bálámról az a hír járta minde-

nütt, hogy természetfeletti erővel rendelkezik, és erről a moábiták is tudomást szereztek. Elhatározták, hogy segítségül hívják, és követeket küldtek hozzá Mezopotámiába, hogy megnyerjék a varázslás és jóslás erejét Izrael ellen.

A követek azonnal elindultak a hegyeken és sívtagokon át vezető hosszú útukon Mezopotámia felé, és amikor megtalálták Bálámot, átadták neki királyuk üzenetét: »Íme, nép jött ki Egyiptomból, és íme, ellepte a föld színét, s megtelepszik ellenemben. Most azért kérlek, jöjj el és átkozd meg érettem a népet, mert erősebb nálam. Talán erőt vehetek rajta, megverjük őt, és kiűzhetem e földről; mert jól tudom, hogy akit megáldasz, meg lesz áldva, és akit megátkozol, átkozott lesz.«» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 474. o.)

2 Milyen kettősség nyilvánult meg a próféta magatartásában, és ez mire bátorította a követeket? Hogyan próbálta Isten jobb belátásra bírni Bálámot?

4Móz 22,8–21

„Ő pedig mondta nékik: »Háljatok itt az éjjel, és feleletet adok néktek, miképpen szól nekem az Úr.« És Moáb fejedelmei ott maradtak Bálámnál... És mondta Isten Bálámnak: »Ne menj el velük, ne átkozd meg azt a népet, mert áldott az.« Felkelt azért Bálám reggel, és mondta Bálák fejedelmeinek: »Menjetek el a ti földetekre, mert nem akarja az Úr megengedni nekem, hogy elmenjek veletek.« ...Elküldött azért ismét Bálák több fejedelmet, amazoknál előkelőbbeket. És eljutottak Bálámhoz, és mondták neki: »Ezt mondja Bálák, Czippórnak fia. Kérlek, ne vonakodj eljönni hozzám! Mert igen-igen megtisztellek téged, és akármit mondasz nékem, megcselekszem. Jöjj el azért, kérlek, és átkozd meg értem e népet!« Bálám pedig felelt, és mondta Bálák szolgálainak: »Ha Bá-

lák az ő házát arannyal és ezüsttel tele adná is nékem, nem hághatom át az Úrnak, az én Istenemnek szavát, hogy valamit műveljek, kicsit vagy nagyot. Most mindazonáltal maradjatok itt, kérlek, ti is ez éjjel, hadd tudjam meg, mit szól ismét az Úr nékem.« És eljött Isten Bálámhoz éjjel és mondta néki: »Ha azért jöttek e férfiak, hogy elhívjanak téged: kelj fel, menj el velük; de mindazáltal azt cselekedd, amit mondok majd néked.« Felkelt azért Bálám reggel, megnyergelte a szamarát, és elment a Moáb fejedelmeivel.»

.....

.....

.....

„Bálám egykor jó ember és Isten prófétája volt, de hitehagyóvá vált, és a kapzsiság bűnének adta át életét, mégis még mindig a Magasságos szolgájának vallotta magát. Tudomása volt arról, mit tett Isten Izraelért. Amikor a követek elé tárták küldetésüket, jól tudta, hogy kötelessége Bálák ajánlatát visszautasítani és a követeket elbocsátani. De vakmerően játszott a kísértéssel, és a követeket ott marasztalta éjjelre, mert – úgymond – nem adhat határozott választ, míg az Úr tanácsát ki nem kérte. Bálám tudta, hogy az ő átka nem árthat Izraelnek. Isten az ő oldalukon áll, és amíg hűek maradnak Őhöz, sem földi ellenség, sem a pokol hatalma nem árthat nekik. De a követek szavai hízelegtek hiúságának: »Akit te megáldasz, áldott lesz, akit pedig megátkozol, az átkozott lesz.« A megvesztegető drága ajándékok és a kilátásba helyezett gazdag ígéretek felcsigázták kapzsiságát. Mohón elfogadta a felajánlott kincseket, majd miközben vallotta, hogy szigorúan Isten akaratának engedelmeskedik, megkísérelt eleget tenni Bálák kívánságának. (...) Bálám kedvelte a gonoszság díját (2Pt 2,15). A kapzsiság bűne – amely Isten szerint bálványimádás – köpö-

nyegforgatóvá tette, és ez az egy bűne teljesen kiszolgáltatta Sátán hatalmának. Ez okozta a vesztét. A kísértő mindig világi javakat és méltóságot ígér, hogy az embereket elcsábítsa Isten szolgálatából. Azt mondja nekik, hogy a túlzott lelkiismeretesség fosztja meg őket a boldogulástól. Így sokakat rábír, hogy elhagyják a becsületesség útját. Egy ballépés után könnyebb elkövetni a másodikat, és egyre merészebbekké válnak, ha egyszer átadták magukat a hatalomvágy és fősვნénység bűnének. Sokan azzal áltatják magukat, hogy ha valamely világi előny kedvéért egy időre le is térnek az igazság útjáról, miután céljukat elérték, tetszés szerint változtathatnak majd az életmódjukon. Ezek az emberek magukat taszítják Sátán csapdájába, és ritkán fordul elő, hogy megszabadulnak belőle.

Bálám másodszor is próbára tétetett. A követek nyomatékos kérésére adott válasza lelkiismeretességről és becsületességről tanúskodott, biztosítva őket, hogy nincs annyi arany és ezüst, amennyiért hajlandó volna Isten akarata ellen cselekedni. De vágyott eleget tenni a király kívánságának, és bár Isten határozott akaratát egyszer már megtudta, tartóztatta a követeket, hogy még egyszer megkérdézhesse az Urat. Mintha a Mindenható ember volna, akit rá lehet beszélni valamire.

Éjszaka újból megjelent az Úr Bálámnak, és így szólt hozzá: »Ha azért jöttek e férfiak, hogy elhívjanak téged, kelj fel, menj el velük; de mindazonáltal azt cselekedd, amit mondok majd néked.« Az Úr megengedte Bálámnak, hogy bizonyos pontig saját akaratát kövesse, mivel olyan kitaróan ragaszkodott hozzá. Nem törekedett arra, hogy Isten akaratát cselekedje, hanem saját útját akarta követni, és ehhez az Úr szentesítését megszerezni.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 475–477. o.)

Milyen hüen jelenik meg ebben a történetben az emberi természet önzésének és Isten Lelke munkájának a küzdelme! Látjuk-e annak a magatartásnak a veszélyét és következményeit, amikor vonakodunk engedelmeskedni, vagy alkudozunk Istennel?

3 Milyen természetfeletti eszközökkel próbálta Isten eltéríteni a megalkuvásra kész prófétát attól, hogy szembe-
szegüljön akaratával? Hogyan tekint Isten az állatokkal szembeni kegyetlen bánásmódra?

4Móz 22,22–35

„De megharagudott Isten, hogy elment, és megállt az Úr angyala az útban, hogy ellenkezzék vele, ő pedig ügetett a szamarán, és szolgálja vele volt. És meglátta a szamár az Úr angyalát, amint ott áll az úton és mezítelen fegyvere a kezében; letért azért a szamár az útról, és ment a mezőre; Bálám pedig megverte a szamarát, hogy visszatérítse az útra. Azután megállt az Úr angyala a szőlők ösvényén, holott innen is garád, onnan is garád volt. Amint meglátta a szamár az Úr angyalát, a falhoz szorult, és a Bálám lábát is odaszorította a falhoz; ezért ismét megverte őt. Az Úr angyala pedig ismét továbbment és megállt szoros helyen, hogy nem volt út a kitérésre, sem jobbra, sem balra. Amint meglátta a szamár az Úr angyalát, lefeküdt Bálám alatt, azért megharagudott Bálám, és megverte a szamarat bottal... És megnyitotta az Úr Bálám szeméit, és látta az Úr angyalát, amint áll az úton, és mezítelen fegyverét a kezében: akkor meghajtotta magát és arca borult. Az Úr angyala pedig mondta néki: »Miért verted meg a szamaradat immár három ízben? Íme én jöttem ki, hogy ellenkezzem veled, mert veszedelmes ez az út előttem. És meglátott engem a szamár, és kitért előlem immár három ízben. Ha ki nem tért volna előlem, most meg is öltelek volna téged, őt pedig életben hagytam volna.« Mondta azért Bálám az Úr angyalának: »Vétkeztem, mert nem tudtam, hogy te állsz előttem az útban. Most azért, ha nem tetszik ez neked, visszatérek.« Az Úr angyala pedig mondta Bálámnak: »Menj el e férfiakkal; mindazáltal, amit én mondok majd neked, azt mondd.« Elment azért Bálám a Bálák fejedelmeivel.”

„Bálám engedélyt kapott, hogy a követekkel mehessen, ha másnap érte jönnek. De azok Bálám késlekedésén bosszankodva, sőt újabb visszautasításra számítva visszaindultak hazájukba anélkül, hogy tovább tárgyaltak volna vele. Így a kérdés magától oldódott meg, és a prófétának nem kellett volna Bálák kívánságával tovább foglalkoznia. De Bálám elhatározta, hogy megszerzi magának a felajánlott díjat, és felnyergelve szamarát, amelyen utazni szokott, útnak indult. Félt, hogy Isten az adott engedélyt visszavonja, ezért sietve haladt, türelmetlenül, nehogy valami módon elveszítse a megígért jutalmat.

Bálámnak nem volt szeme meglátni a mennyei beavatkozást, és nem tudta, hogy Isten keresztezi az útját. Felbőszült, és irgalmatlanul ütlegelte a szamarat... Bálám annak a szegény állatnak köszönhette az életét, amelyet olyan kegyetlenül bántalmazott. Az az ember, aki az »Úr prófétájának« vallotta magát, aki azt állította, hogy »szemei megnyíltak« és látja az »Istennek látását«, annyira elvakult a kapzsiság és becsvágy miatt, hogy nem vette észre Isten angyalát, akit a samara is látott. »E világ istene megvakította a hitetlenek elméit.« (2Kor 4,4) Hány ilyen elvakult ember van? Rohannak a tiltott utakon, áthágják Isten törvényét, és nem veszik észre, hogy Isten és angyalai ellenük vannak. Bálámhoz hasonlóan dühöseket arra, aki a romlásukat akarja megakadályozni.

Bálám az állat iránt tanúsított bánásmódjával kimutatta, milyen lélek lakik benne. »Az igaz az ő barmának érzését is ismeri, az istentelenek szíve pedig kegyetlen.« (Péld 12,9) Kevesen ismerik fel a bűnt az állatok bántalmazásában, vagy a nekik hanyagságból okozott szenvedésben. Az teremtette az állatot is, aki az embert, és »könyörületes Ő minden teremtményéhez« (Zsolt 145,9). Az állatok az ember szolgálatára teremtettek, de az em-

bernek nincs joga ahhoz, hogy durva bánásmóddal vagy kegyetlen megterheléssel szenvedést okozzon nekik.

Az ember bűne miatt »az egész teremtett világ egyetemben fo-hászkozik és nyög« (Rm 8,22). Szervedés és halál az osztályrésze nemcsak az emberi nemzetségnek, hanem az állatvilágnak is. Úgy illenék, hogy az ember a bűne által Isten teremtményeinek okozott szenvedést enyhíteni igyekezzék, ahelyett, hogy azt növelné. Aki az állatokat kínozza, az gyáva és zsarnok egyszerre. Sántáni eredetű az a vágy, amely embereknek vagy oktalan állatoknak fájdalmat okozni igyekezik. Sokan azt gondolják, hogy kegyetlenkedésükre sohasem derül fény, mivel a szegény állat nem tud beszélni. De ha az ilyenek szemei Báláméhoz hasonlóan megnyilatkozhatnának, látnák ott állni Isten angyalát tanúként, aki ellenük vall majd a mennyben. Közeleg a nap, amelyen megítéltetnek Isten teremtményeinek kínzói.

Isten angyalát látva Bálám ijedten kiáltott fel: »Vétkeztem, mert nem tudtam, hogy te állsz előttem az útban. Most azért, ha nem tetszik ez neked, visszatérek.« Az Úr megengedte útjának folytatását, de értésére adta, hogy szavait isteni hatalom uralja majd. Isten bizonyítékot akart adni a moábitáknak, hogy az izraeliták a menny oltalma alatt állnak, és ezt a célt hatásosan szolgálta, amikor megmutatta, mennyire nincs hatalma Bálámnak Isten beleegyezése nélkül még csak átkot mondani is rájuk.» (Elen G. White: Pátriárkák és próféták, 478–490. o.)

Gondolkodjunk el azon, hogy a mi életünkben milyen eszközök által figyelmeztetett vagy készítetett bennünket Isten? Figyelünk-e ezekre a jelzésekre, vagy megyünk tovább az általunk jónak tartott úton?

4 Milyen eszközök és módszerek nyilvánultak meg a király és a próféta küzdelmében? Hogyan nyilatkozik meg az Isten iránti látszathűség, miközben az akaratlanul kimondott áldó szavak egyre nyilvánvalóbbá teszik, hogy még mindig a

hamisság remélt bérétől megvakultan szembemegy Isten kifejezett szándékával?

4Móz 22,37–41; 23,8. 19–24

„Mondta Bálák Bálámnak: »Avagy nem küldözgettem-e hozzád, hogy hívjanak téged? Miért nem jöttél el hozzám? Avagy valóban nem tisztelhetnék meg téged?« Bálám pedig mondta Báláknak: »Íme, eljöttem hozzád. Most pedig szólhatok-e valamit? Ami mondanivalót Isten ad a számba, azt mondom.« És elment Bálám Bálákkal, és eljutottak Kirjáth-Husótba. És levágatott Bálák ökröket és juhokat, és küldte Bálámnak és a fejedelmeknek, akik vele voltak. Reggel pedig magához vette Bálák Bálámot, és felvitte őt a Baál magas hegyére, hogy meglássa onnét a népnek valami részét.”

„Mit átkozzam azt, akit Isten nem átkoz, és mit szidalmazzam azt, akit az Úr nem szidalmaz? Nem ember az Isten, hogy hazudjon, és nem embernek fia, hogy megváltozzon. Mond-e ő valamit, hogy meg ne tenné? Ígér-e valamit, hogy azt ne teljesítené? Íme, parancsolatot vettem, hogy áldjak; ha ő áld, én azt meg nem fordíthatom. Nem vett észre Jákobban hamisságot, és nem látott gonosztságot Izraelben... Mert nem fog varázslás Jákobon, sem jövőmondás Izraelen.”

.....

.....

.....

„Bálám ismerte valamelyest a héberek áldozati szertartásait, és azt remélte, hogy ha felülmúlja őket az áldozati ajándékok értékével, biztosíthatja Isten áldását, és végrehajthatja gonosz terveit. Ennyire megnyerték lelkét a bálványimádó moábiták bűnös

szándékai. Bölcsessége balgatagsággá vált; lelki látása elhomályosult; végül engedett Sátán hatalmának, és vakságot hozott önmagára. Bálám beismerte, hogy Izrael megátkozásának céljából jött, de kimondott szavai éppen ellentétesek voltak szíve szándékai-val. Kénytelen volt áldást hirdetni, miközben lelke átokkal volt telve.

Izrael táborát szemlélve csodálattal látta jólétük bizonyosságait. Neki úgy mutatták be őket, mint durva, szervezetlen tömeget, amely rablóbanda módjára lepi el az országot, és olyan, mint a pestis, rettegés a környező nemzetekre; de megjelenésük épp az ellenkezőjét mutatta. Látta nagy kiterjedésű és tökéletesen elrendezett táborukat, ahol minden az alapos rend és fegyelem jellemzőit viselte magán. Látta, milyen kegyelmesen bánik Isten Izraellel, és látta azokat a megkülönböztető jegyeket is, amelyeket mint választott nép hordozott... De nemcsak a héber nép mint nemzet történelme mutattatott meg Bálámnak, hanem látta Isten igazi Izraelének fejlődését és növekedését, egészen az idők végezetéig. Látta a magasságos Isten megkülönböztetett kegyelmét azok iránt, akik szeretik és félik Őt... Ha Bálám hajlandó lett volna elfogadni az Isten által felkínált világosságot, akkor hűséges lett volna szavaihoz, és egyszerre megszakított volna minden kapcsolatot Moábbal. Nem tette volna továbbra is vakmerővé Isten kegyelme, hanem mély bűnbánattal tért volna meg hozzá. De Bálám kívánta a hamisság bérét, és eltökélte magában, hogy mindenáron megszerzi azt.

Bálák bizakodva várta a lesújtó átkot, amely mint megsemmisítő rontás hull majd Izraelre; és a próféta szavait hallva szenvedélyesen kiáltott fel: »Mit cselekszel velem? Hogy megátkozzad ellenségeimet, azért hoztalak téged, és íme igen megáldottad őket!« Bálám igyekezett a szükségből erényt kovácsolni, és azt állította, hogy az Isten akarata iránti lelkiismeretességéből mondta a szavakat, amelyeket az isteni hatalom kényszerített ajkaira. »Avagy nem arra kell-e vigyáznom, hogy azt szóljam, amit az Úr adott az én számba?« (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 481–483. o.)

5 Mit mond az igazat prófétáló hűtlen próféta ajkán felcsendülő messiási prófécia Izrael jövőjéről és az eljövendő Messiásról?

4 Móz 24,1–9. 17. 23

„Amikor látta Bálám, hogy tetszik az Úrnak, hogy megáldja Izraelt, nem indult, mint azelőtt, varázslatok után, hanem orcáját a pusztá felé fordította. És mikor felemelte Bálám a szemeit, látta Izraelt, amint letelepedett a nemzetségei szerint; és Isten lelke volt rajta. Akkor elkezdte példázó beszédét: »Bálámnak, Beór fiának szózata, a megnyílt szemű ember szózata. Annak szózata, aki hallja Isten beszédét, aki látja a Mindenható látását, leborulva, de nyitott szemekkel. Mily szépek a te sátraid, óh Jákob! A te hajlékaid, óh Izrael! Mint kiterjesztett völgyek, mint kertek a folyóvíz mellett, mint az Úr plántálta aloék, mint cédrusfák a vizek mellett! Víz ömledez vedreiből, vetését bő víz öntözi, királya nagyobb Agágnál, és felmagasztaltatik az ő országa... Aki áld téged, áldott lesz, és aki átkoz téged, átkozott lesz... Látom őt, de nem most, nézem őt, de nem közel. Csillag származik Jákóbból, és királyi pálca támad Izraelből, és általveri Moáb oldalait, és összetöri Séth minden fiait... Ó, ki fog élni még, amikor véghezviszi ezt az Isten?»

.....

.....

„Amíg Isten oltalma alatt állnak, semmilyen nép nem vehet erőt rajtuk, még ha Sátán minden hatalma támogatja is. Az egész világot csodálatra készítette Isten különleges munkája, amelyet népéért végzett. Isten hatalma annyira ellenőrzése alá vonhatja a bűnös utat követő embert, hogy átkok helyett a leggazdagabb és legdrágább ígéreteket kénytelen kimondani a magasztos és szenvedélyes

költészet nyelvén. Az Izrael iránt megnyilvánult isteni kegyelem minden időben biztosítéka annak, hogy az Úr oltalmazó gondoskodással veszi körül hűséges és engedelmes gyermekeit. Amikor Sátán gonosz embereket indít, hogy Isten népét hamis színben tüntessék fel, zaklassák vagy megsemmisítsék, az Úr hívei emlékezzenek erre az eseményre, erősítse bátorságukat és Istenbe vetett hitüket. (...) A királyi hatalmat gyakran ábrázolja a cédrusfa – a Szentírás ehhez a fához hasonlítja az igazakat: így tekint a menny azokra, akik megtartják Isten parancsolatait. Bálám azt jövendölte, hogy Izrael királya hatalmasabb lesz Agágnál. Ez volt a neve az amálekíták királyainak: Amálek ebben az időben nagy nemzet volt, de Izrael, ha hű marad mindenható Istenéhez, minden ellenségét legyőzi majd. Isten Fia volt Izrael királya, és az Ő trónja egykor a földre helyeztetik, s hatalma minden földi királyság fölé emelkedik.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 486–487. o.)

Megrendítő gondolat, hogy Krisztus maga jelentette ki magát Bálámnak, amikor éppen harmadízben próbálkozott átkot mondani népére. Szavaiból vágyakozás csendül ki, mint aki szeretne maga is átélője, szemlélője lenni, amikor a menny Királya a földön megalapítja országát. Vajon nem kísért-e meg bennünket is ez a gondolat: ha akkor élhattünk volna... ha láthattuk volna csodáit... És közben elmulasztjuk a jelenben kapott csodálatos lehetőségeket, és nem értékeljük igazán kegyelmének megannyi bizonyítékát. Ahogyan Bálám sem becsülte meg azt a nagy kiváltságot, hogy Isten szól hozzá, és rajta keresztül másokhoz.

6 Hogyan szolgálta meg mégis Bálám a hamisság bérét? Mi történt Baál-Peórnál? Miért vált jelképpé Bálám személye és tevékenysége?

4Móz 25,1–11; 31,7–8. 16; vö. 2Pt 2,15; Júd 11; Jel 2,14
„Amikor Sittimben lakozott Izrael, kezdett a nép paráz-

nálkodni Moáb leányaival. Mert hívogatták a népet az ő isteneik áldozataira; és evett a nép, és imádkozta azoknak isteneit. És odaszegődött Izrael Baál-Peórhoz, az Úr haragja pedig felgerjedt Izrael ellen.

„Harcoltak Midián ellen, amiképpen megparancsolta az Úr Mózesnek, és minden férfit megölték. A Midián királyait is megölték, azoknak levágott népeivel együtt... és Bálámot, a Beór fiát is megölték fegyverrel.”

„Ímé, ők voltak, akik Izrael fiait Bálám tanácsából hűtlenségre bírták az Úr ellen a Peór dombján, és lett csapás az Isten gyülekezetén.”

„Bálám, aki gazdagság és jutalom reményében kereste fel Moáb királyát, kegyvesztetten és csalódottan tért vissza maga választotta küldetéséből, ráadásul abban a tudatban, hogy Isten haragját is magára vonta. Hazájába érve elhagyta Isten Lelkének hatalma, és az eddig épphogy féken tartott kapzsiság eluralkodott rajta. Kész volt bármilyen eszközhöz folyamodni, hogy a Bálák ígérte jutalmat megszerezhesse. Tudta, hogy Izrael jóléte Isten iránti engedelmességétől függ, és csak úgy lehet legyőzni, ha bűnre csábítják. Elhatározta hát, hogy megszerzi Bálák jóindulatát, és tanácsot ad a moábitáknak, hogyan hozhatnak átkot Izraelre.

Haladéktalanul visszatért Moáb földjére, és a király elé tárta terveit. Maguk a moábiták is meg voltak győződve, hogy amíg Izrael hű marad az Úrhoz, addig Isten a pajzsuk lesz. A Bálám által javasolt terv lényege az volt, hogy az izraelitákat bálványimádásra csábítják, elszakítva őket Istentől. Ha sikerül rávenni őket, hogy a Baál- és Astarót-kultusz erkölcstelen szertartásán részt vegyenek, mindenható védelmezőjük az ellenségükké válik, és hamarosan zsákmányul esnek a környék vad, háborúskodó nemze-

teinek. Ezt a tervet a király készséggel elfogadta, maga Bálám pedig ottmaradt, hogy terve megvalósításánál segítse.

Bálám tanúja lett ördögi terve sikerének. Láta, hogyan látogatta meg Isten átka a népét, és miként pusztultak el Izrael ezrei. De az isteni igazságosság, amely nem hagyta büntetlenül a bűnt Izraelben, a kísértőt sem engedte menekülni. Izrael midiánitákkal vívott harcában Bálám is elesett. Ezt a közeli végét érezte, amikor az izraeliták táborát szemlélve így kiáltott fel: »Haljon meg az én lelkem az igazak halálával, és legyen végem hasonló az övéhez!« De nem az igazak életét választotta, és sorsa Isten ellenségeinek sorsa lett. (...)

Veszedelemes dolog Krisztustól idegen jellemvonásnak helyet adni a szívben! Egyetlenegy dédelgetett bűn lassan-lassan lealacsonyítja a jellemet, nemes erejét a Gonosz kívánságának rendelve alá. A lelkiismeret őrizetlenül hagyása, egyetlenegy rossz szokás megtűrése, egyetlen kötelesség figyelmen kívül hagyása rést üt a lélek védőbástyáján, és utat nyit Sátánnak, hogy bejöjjön és félrevezessen bennünket. Az egyedül biztos út a megmaradásra, ha naponta őszinte szívvel imádkozunk, mint Dávid: »Ragaskodtak lépteim a te ösvényeidhez, nem ingadoztak lábaim.« (Zsolt 17,5)» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 487–489. o.)

Gondoljuk át a történet tanulságait Izrael népe szempontjából is! Milyen kívánságokat tudott Sátán felszítani bennük, és ezzel hitük feladására készíteni őket? Napjainkban a körülötünk lévő világ hogyan tud hatni az érzékeinkre, és képes-e szinte észrevétlenül bálványimádásba vinni bennünket is?

*Az e heti adomány az ingatlanalapot támogatja.
– Gyülekezeti ingatlanok vásárlására és felújítására
szánt pénzüsszeg.*

Végső rendelkezések az ígélet földjének határán

I Milyen tanulságok rajzolódnak ki a második népszámlálás kapcsán?

4Móz 26,2. 64–65; 1Kor 10,5–6. 11, vö. Zsid 3,7–14; 4,2
„Vegyétek számba Izrael fiainak gyülekezetét, húszesztendőtől fogva és feljebb, az ő atyáik háznépe szerint, mindenkit, aki hadba mehet Izraelben.”

„Ezek között nem volt senki a Mózesről és Árontól megszámláltattak közül, amikor megszámlálták Izrael fiait a Sínai pusztájában. Mert az Úr azt mondta nekik: Bizonytalán meghalnak a pusztában, és senki sem marad meg azok közül, hanem csak Káleb, Jefuné fia, és Józsué, Nún fia.”

„De azok többségét nem kedvelte Isten, mert elhullottak a pusztában. Ezek pedig példaink lettek, hogy mi ne kívánjunk gonosz dolgokat, amiképpen azok kívántak... Mindezek pedig példaképpen estek rajtuk, megírtak pedig a mi tanulságunkra, akikhez az idők vége érkezett.”

Az első népszámlálás óta majdnem negyven év telt el, új népszámlálásra volt szükség. Nemsokára fel kellett osztani az országot a törzsek között, ezért ismerni kellett a harcosok és

családok pontos számát. A nép az ígéret földjének elfoglalására készült. Szomorú, hogy az első népszámláláskor összeírt hatszázezer harcosból csak kettő maradt életben: Káleb és Józsué. A többiek mind elpusztultak a sivatagban. Két egyszerű hitű ember maradt életben, hogy Isten iránti feltétlen bizalmáért megkapja jutalmát.

Az igazi lelkierőnek, a nehézségeket és a világot legyőző erőnek a mértékét mindig az szabja meg, hogy mennyire társították hittel Isten Igéjét. A hit mindig megragadja, amit Isten adott. Tud várni, mintha látná a láthatatlant. Nem azzal foglalkozik, ami látható és ideig való, hanem azzal, ami láthatatlan és örökkévaló. A hit számára csak Isten és az Ő igéje biztos.

E hit híján nem mehetett be Izrael az ígéret földjére; ezért halt meg hatszázezer férfi a pusztában. Ennek a hitnek a hiánya tartja szolgaságban és sötétségben Isten gyermekeinek sokaságát, akiknek szabadságban és világosságban kellene járniuk, Isten szabadításának örömeiben és erejében, az eljövendő dicsőség boldog reménységében.

2 Milyen hitbeli magatartást tanúsítottak Celofhád lányai?
2 Milyen isteni megítélés alá esett állhatatos törekvésük?
Milyen ellenhatást váltott ki az isteni rendelkezés?

4Móz 27,1–8; 4Móz 36,1–12

„Előálltak Celofhád lányai... és megálltak Mózes előtt, és Eleázár pap és a fejedelmek előtt, az egész gyülekezet előtt, a gyülekezet sátorának nyílásánál, és azt mondták: »A mi atyánk meghalt a pusztában, de nem volt azoknak seregében, akik összesereglettek az Úr ellen, a Kóré seregében; hanem az ő bűnéért halt meg, és fiai nem voltak neki. Miért töröltetnék el a mi atyánk neve az ő nemzetége közül azért, hogy nincs néki fia? Adj örökséget ne-

künk a mi atyánk atyjafiai között.« Mózes pedig az Úr elé vitte ezeknek ügyét. És szólt az Úr Mózesnek, mondván: »Igazat szólnak a Celofhád leányai: adj nekik örökségi birtokot az ő atyjuk atyjafiai között, és szállítsd rájuk az ő atyjuk örökségét. Izrael fiainak pedig szólj, mondván: Mikor valaki meghal, és nincs fia néki, akkor adjátok annak örökségét a leányainak.»

„Parancsot adott azért Mózes Izrael fiainak az Úr rendelése szerint, mondván: A József fiainak törzse igazat szól. Ez az, amit parancsolt az Úr Celofhád leányai felől, mondván: Akihez jónak látják, ahhoz menjenek feleségül, de csak az ő atyjuk törzsének háznépéből valóhoz... Ne szálljon az örökség egyik törzsről a másik törzsrre, hanem Izrael fiainak törzsei közül ki-ki ragaszkodjék az örökségéhez...”

.....

.....

A szakasz az Istentől kapott javak iránti ragaszkodásnak állít példát. Istennek azokban telik kedve, akik értékelik és elfogadják szerető gondoskodását. Példaként állnak előttünk Celofhád leányai: apjuk meghalt, árvák és elhagyottak. A halál szemmel láthatóan széttepte azt a köteléket, amely összekötötte őket Isten népének örökrészével. Belenyugodjanak örökségük elvesztésébe? Talán mindegy volt nekik, van-e helyük és osztályrészük Isten népe között? A lányok meggyőződéssel vallották, hogy az ígéret földjén részük van, amit sem a halál, sem a pusztaság, sem semmi más körülmény el nem rabolhat tőlük. Isten jóváhagyta igényüket: „Celofhád leányainak igazuk van.” Isten mindig abban leli kedvét, ha bíznak benne, és segítségül hívják Őt.

Celofhád lányai hitbeli magatartásukkal hozzájárultak ahhoz, hogy minden következő nemzedék számára szabály ma-

radjon: ha valaki úgy hal meg, hogy nincs fia, juttassák az örökségeit a leányának. Az örökösödési jog tekintetében fontos alapelv ez. Ha a lányok visszariadtak volna attól, hogy a hit jogait igénybe vegyék, nemcsak ők veszítik el saját örökségüket és áldásukat, hanem Izrael összes elárvult leányai is az elkövetkező időkben. Így azonban megkapták örökségüket, elnyerték Isten jóváhagyását és áldását. Nevük a Szentírás lapjain olvasható, és eljárásuk alkalmat adott a jövőző nemzedékek számára is mértékadó parancsolat kiadására egy olyan korban, amikor a nők nem élveztek a férfiakkal azonos jogokat.

„Isten szeretete nem olyan, mint a földi apa szeretete, aki többre becsüli fiait a leányainál. De Isten, aki a világot teremtette, kiterjeszti szeretetét összes gyermekére. Gyengéd irgalma veszi körül minden alkotását.” (Joseph H. Hertz: *Mózes öt könyve és a haftárák*, 4. köt., 284. o.)

3 Hogyan nyilatkozik meg Isten személyválogatás nélküli igazságossága és irgalma Mózes halálakor? Hogyan viszonyult Mózes Isten végzéséhez? Mi módon viselte szívében Izrael sorsát még halálában is?

4Móz 27,12–17; 5Móz 1,37–38; Zsolt 106,32–33

„Mondta azután az Úr Mózesnek: »Menj fel az Abarim hegyére, és lásd meg a földet, amelyet Izrael fiainak adtam. Miután pedig megláttad azt, te is a te népedhez takarítottasz, amint oda takarítottattam Áron, a te testvéred. Mivelhogy nem engedelmeskedtetek az én beszédemnek a Cin pusztájában, a gyülekezet versengésének idején, hogy megdicőítettetek volna engem ama vizeknél az ő szemeik előtt...« Szólt azért Mózes az Úrnak, mondván: »Az Úr, minden test lelkének Istene, rendeljen férfit a gyülekezet fölé, aki kimenjen előttük és aki bemenjen előttük, aki ki-

vigye őket és aki bevigye őket, hogy ne legyen az Úr gyülekezete olyan, mint a juhok, amelyeknek nincs pásztoruk.«”

„Még énreám is megharagudott az Úr miattatok, mondván: Te sem mész oda be. Józsué, a Nún fia, aki áll előtted, ő megy be oda; azért biztasd őt, mert ő osztja el az örökséget Izraelnek.”

„Megharagították Meribáh vizeinél is, és baja támadt Mózesnek miattuk, mert megkeserítették a szívét, és gondatlanul szólt ajkaival.”

„Isten szeretete és irgalmassága mindenkor szigorú és pártatlan igazságossággal társult. Ezt példázza a héber nép története is. Isten különleges áldásokat adott Izraelnek. Gyengéd szeretetét megindítóan ábrázolják a következő szavak: »Mint a fészken felrebbenő sas, fiai felett lebeg, kiterjeszti felettük szárnyait, felveszi őket, és tollain emeli őket. Egmaga vezette őt az Úr, idegen isten nem volt vele.« Mégis megbüntette őket törvényszegésükért.

Isten végtelen szeretete abban nyilvánult meg, hogy odaadta egyszülött Fiát az elveszett emberiség megváltásáért. Krisztus azért jött a földre, hogy kinyilatkoztassa Atyja akaratát, élete teljes volt isteni gyengédséggel és könnyөрületességgel... Ugyanaz a szó, amely türelemmel, szerető kérleléssel hívja a bűnöst, hogy nála bűnbocsánatot és békességet találjon, parancsolja majd az ítéletben a kegyelmet elutasítóknak: »Távozzatok tőlem...!« A Biblia úgy mutatja be Istent, mint aki nemcsak szerető atya, hanem igazságos bíró is. Bár gyönyörködik az irgalmasságban, »megbocsát hamisságot, vétket és bűnt, de nem hagyja a bűnt büntetlenül« (2Móz 34,7).

A nemzetek nagy uralkodója kijelentette, hogy Mózes nem viheti be Izrael gyülekezetét az ígéret földjére... Mózes tudta, hogy

meg kell halnia. Mégis, egy pillanatra sem szűnt meg gondoskodni Izraelről. Hűségesen igyekezett előkészíteni a gyülekezetet a megígért örökség elfoglalására. Mózes az Úr parancsára a szent sátorhoz vezette Józsuét, miközben feltűnt a dicsőség felhője, és megállt a bejárat felett. A nép vezetését itt ünnepélyesen Józsuéra bízta. Mózes befejezte munkáját. Mégis, a népről való gondoskodás során teljesen megfeledkezett önmagáról...

Miközben az izraeliták az idős férfit nézték, aki nemsokára elvételük tőlük, mélyebb elismeréssel idézték fel emlékezetükben atyai gyengédségét, bölcs tanácsait és fáradságot nem ismerő munkálkodását. Hányszor küzdött értük imában, amikor bűneikkel kihívták Isten igazságos ítéletét. Fájdalmukat lelkiismeret-furdalás is tetézte. Keserűen emlékeztek arra, hogy saját romlottságuk vitte Mózeset abba a bűnbe, amelyért most meg kell halnia.

Szeretett vezérük elvesztése keményebb feddést jelentett Izrael számára, mintha bármi más érte volna őket, hiszen Mózes élete és szolgálata folytatódhatott volna. Isten éreztetni akarta velük, hogy jövődő vezetőjük életét és munkáját ne nehezítsék úgy, mint Mózesét. Isten áldásokon keresztül kíván szólni népéhez, de ha azokat nem értékeli, az áldások elvételével szólítja meg őket, hogy belássák bűneiket, és teljes szívvel Őhöz térjenek.

Mózes gyakran hagyta el a tábor Isten parancsának engedelmeskedve, hogy Teremtőjével találkozzon. Most azonban azért kellett elmennie, hogy letegyje életét Teremtője kezébe. Mózes tudta, hogy egyedül kell meghalnia; földi barát nem szolgálhat neki utolsó óráiban. Titokzatos és félelmetes esemény várt rá, amitől szíve visszariadt. A legsúlyosabb megpróbáltatást az jelentette számára, hogy el kellett válnia szeretett népétől – attól a néptől, amellyel oly hosszú időre egybeforrt az élete. De megtanult bízni Istenben, maradéktalan hittel és bizalommal ajánlotta magát és népét az Ő szeretetébe és kegyelmébe.

Mózes »gondatlanul szólt ajkaival«, ezért nem mehetett át a Jordánon. De Isten kegyelmes volt, maga vezette fel Mózeset a Piszga tetejére. Onnan teljes pompájában látta az ígért földjét,

nemcsak úgy, ahogyan Izrael később birtokolta, hanem úgy, ahogy Isten eredetileg adta. A bűn átkától megszabadult föld képe rajzolódott ki előtte, amely kedvesebb és dicsőségesebb az imént látott ígéret földjénél... Ott örök otthonra lelnek Isten megváltottai. Mózes kimondhatatlan örömmel nézte a jelenetet – egy dicsőségesebb szabadulás teljesedését, mint amelyet legmerészebb reményeiben valaha is gondolt. Földi vándorlásuk örökre véget ért, Isten Izraele végül bement a jó földre...

Ha Mózes életében nem éktelenkedik az az egy bűn, amikor Kádesnél a kősziklából vizet fakasztva elmulasztott dicsőséget adni Istennek, bemehetett volna az ígéret földjére, azután halált nem látva ragadtatott volna el a mennybe. De nem sokáig kellett a sírban maradnia. Maga Krisztus jött le a mennyből a Mózeset eltemető angyalokkal, hogy kihívja sírjából a szentet.

Mózes a bűn következtében került Sátán hatalmába. Saját érdemei szerint jogosan volt a halál foglya, mégis feltámasztatott az örök életre, mert a Megváltó nevében tartott rá igényt. Mózes megdicsőülve jött elő a sírból, és Isten városába – az igazi ígéret földjére – emelkedett fel Szabadítójával.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 510–519. o.)

4 Hogyan mutatnak rá a kimondott szó súlyára és értékére a fogadalmakról és eskükről szóló bibliai szakaszok?

4Móz 30,2–6; Zsolt 116,14; Préd 5,4

„Ha valamely férfi fogadást fogad az Úrnak, vagy esküt tesz, hogy lekötölezze magát valamely kötésre, meg ne szegje a szavát: amint a szájából kijött, egészen úgy cselekedjék.”

„Az Úr iránt való fogadásaimat megadom az Ő egész népe előtt.”

„Amikor Istennek fogadást teszel, ne halogasd annak megadását, mert nem gyönyörködik a bolondokban. Amit fogadsz, teljesítsd!”

A fogadalom (héberül *neder*) ünnepélyes ígéretet jelent, hogy valamit Istennek szentelnek, illetve valamit tesznek az Ő szolgálatában vagy tiszteletére. Rendszerint az tett fogadalmat, aki bajban volt, és az volt a célja, hogy Isten segítségét elnyerje, vagy háláját fejezze ki a már megkapott segítségért. A kötelezettséget (héberül *isszár*) negatív fogadalomnak is lehetne nevezni: ha valaki önmagát fogadalommal kötelezi, hogy tartózkodik valaminek a megtételétől vagy élvezetétől, ami egyébként nincs eltiltva... A fogadalom vagy kötelezettség megszegése vétek Isten ellen, és egyúttal az ember lényének megszenstelenítése. Az ember természeténél fogva hajlamos arra, hogy amikor visszanyeri egészségét, illetve biztonságba kerül, elfelejtse a fogadalmakat, amelyeket betegsége idején vagy veszélyes helyzetben tett, ezért kellett kifejezetten hangsúlyozni, hogy ha valamit ígér az ember Istennek, azt teljesítenie kell.

„A férfi tehát nem szeghette meg a szavát, tartozott úgy cselekedni, ahogy kimondta. Bármire vállalkozott, köteles volt azt ünnepélyesen és visszavonhatatlanul elvégezni... Jézus Krisztus is fogadást tett, hogy »engedelmes lesz halálig, mégpedig a keresztfának haláláig«, és tökéletesen be is teljesítette ezt Isten dicsőségére és az emberiség üdvösségére...”
(Charles H. Mackintosh: *Elmélkedések Mózes negyedik könyvéről*, 194. o.)

5 Milyen tanulságai vannak annak, hogy Rúben, Gád és Manassé fél törzse nem akart átkelni a Jordánon?

4Móz 32,1–7. 16–22; Józs 1,3–4

„»A föld, amelyet megvert az Úr az Izrael fiainak gyüle-

kezete előtt, baromtartó föld az, a te szolgáláidnak pedig sok marhája van.« És azt mondták: »Ha kedvet találtunk szemeid előtt, adassék ez a föld a te szolgáláidnak örökségül, ne vigyél minket át a Jordánon.« Mózes pedig mondta Gád fiainak és Rúben fiainak: »Avagy a ti atyjafiaitok hadakozni menjenek, ti pedig itt maradjatok? És miért idegenítitek el Izrael fiainak szívét, hogy ne menjenek a földre, amelyet adott nékik az Úr?« ...És közelebb járultak őhozá, és azt mondták: »Barmainknak juhaklokat építünk itt, és a mi kicsinyeinknek városokat, magunk pedig felfegyverkezve, készséggel megyünk Izrael fiai előtt, míg bevisszük őket a helyükre; gyermekeink pedig a kerített városokban maradnak e föld lakosai miatt. Vissza nem térünk addig a házainkhoz, amíg Izrael fiai közül meg nem kapja ki-ki az örökségét, mert nem veszünk részt az örökségben velük a Jordánon túl és tovább, mivelhogy megvan nekünk a mi örökségünk a Jordánon innen, napkelet felől.« És mondta nékik Mózes: »Ha azt cselekszitek, amit szoltok, ha az Úr előtt készültök fel a hadra, és átmegy közületek minden fegyveres a Jordánon az Úr előtt, míg kiúzi az ellenségeit maga előtt, és csak aztán tértek vissza, ha az a föld meghódol az Úr előtt: akkor ártatlanok lesztek az Úr előtt és Izrael előtt, és az a föld birtokotokká lesz néktek az Úr előtt.»

„Minden helyet, amelyet talpatok érint, néktek adtam, amiképpen szólottam Mózesnek. A pusztától és a Libánontól fogva a nagy folyóvízig, az Eufrátesz folyóvízig, a Khitteusok egész földje és a nagy tengerig napnyugat felé lesz a ti határotok.»

.....

.....

.....

Isten eredeti szándéka szerint az Ígéret földjének határai sokkal tágabbak lettek volna, mint ahogy akár a legvirágzóbb időszakokban (Dávid és Salamon uralkodása idején) megvalósult. Ezért nem volt hiba, hogy a két és fél törzs a Jordántól keletre kívánt letelepedni. Nem is olvasunk elmarasztalást a Bibliában ezzel kapcsolatban. Mózes is csak attól tartott, hogy a már elfoglalt területeken kényelembe akarnak helyezkedni, és nem támogatják testvéreiket a további harcokban.

„Izrael két törzse, Gád és Rúben, Manassé fél törzsével megkapta örökségét, mielőtt a Jordánon átkeltek. Gileád és Bászán kiterjedt fennsíkja és gazdag erdői tágas legelőt nyújtottak a pásztornép nyájainak és csordáinak, s ez olyan vonzó volt, amelyet Kánaánban sem lehetett találni. Mivel a két és fél törzs ott kívánt letelepedni, kötelezték magukat, hogy a fegyveresek rájuk eső részét kiállítják, akik átkísérik a többieket a Jordánon, és részt vesznek harcaikban, míg ők is el nem foglalják örökségüket. Kötelezettségüknek híven eleget tettek. (...)

Míg Józsué és más vezetők lelkét még mindig nyomasztotta a nyugtalanító sejtés, különös hírek érkeztek hozzájuk. A két és fél nemzetség a Jordán partján, a csodálatos átkelés helyéhez közel, a silói égőáldozati oltár mintájára nagy oltárt emelt. Isten törvénye halálbüntetés mellett megtiltotta a szentélyben folyó istentiszteleten kívül másféle istentisztelet bevezetését... A nép képviselői... felháborodásuk és méltatlankodásuk hevében azonnal háborút javasoltak a törvényszegők ellen. A higgadtabbak tanácsára azonban úgy döntöttek, előbb követeket küldenek, hogy maguktól az építőktől kapjanak magyarázatot tetteikre...

A két és fél törzs tévedett, amikor magyarázat nélkül ilyen jelentőségű tettet hajtott végre. Mivel a küldöttek már elintézettnek látták, hogy testvéreik tévedtek, kemény szemrehányással illették őket. Az Úr elleni lázadással vádolták őket... A vádlottak válaszukban megmagyarázták, hogy oltárukat nem áldozásra szánták, hanem annak bizonyosságául, hogy bár a folyó elválasztja őket egymástól, a hitük mégis ugyanaz, mint testvéreiké Kánaánban.

Attól tartottak, hogy gyermekeiket az elkövetkező években elzárhatnák a sátortól, mintha nem volna részük Izraelben. Akkor bizonyosság lesz majd ez az oltár, amelyet a silói mintájára építettek, hogy az építők az élő Isten imádói.

Milyen gyakran támadnak komoly nehézségek egyszerű félreértésből még azok között is, akiket a legnemesebb indítékok vezetnek; előzékenység és türelem gyakorlása nélkül komoly és végzetes következmények adódhatnak. A tíz törzs... ahelyett, hogy előzékenyen érdeklődtek volna az indítékról, dorgálták és elítélték testvéreiket. Ha Gád és Rúben férfiai ugyanabban a szellemben válaszolnak, háború lett volna az eredmény! Míg egyrészt fontos a bűn kezelésében a szigorú és határozott fellépés, másrészt éppoly szükséges elkerülni az alaptalan vádaskodást és az elharmarkodott ítéletet.

Míg sokan nagyon érzékenyek a feddésre saját szokásaikat illetően, ugyanakkor túl szigorúan bánnak azokkal, akikről feltételezik, hogy vétkesek. Bírálattal és feddével még senkit sem térítettek el hibás felfogásától, de sokan vannak, akiket a meggyőzés helyett messze vittek a helyes úttól, és hozzájárultak szívük megkeményítéséhez. Barátságos lelkiület és előzékeny, türelmes magatartás megmentheti a tévelygőt, és elfedezheti a bűnök sokaságát.

A rúbeniták és társaik által megnyilvánult bölcsesség méltó a követésre. Őszintén keresték az igaz vallás ügyének előmozdítását, de rosszul ítélték meg és keményen megdorgálták őket, ám ők mégsem nehezteltek. Udvariasan és türelemmel hallgatták végig testvéreik vádjait, mielőtt megkísérelték védelmezni magukat, azután előadták indítékaikat és bebizonyították ártatlanságukat. Így barátságosan intéződött el a nehéz ügy, amely oly súlyos következményekkel fenyegetett. Akinek igaza van, az nyugodt és megfontolt maradhat akkor is, amikor hamis vádakkal illetik. Isten mindent ismer, amit az ember félreért és tévesen magyaráz (1Pt 3,8–9).” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 563–566. o.)

6 Hogyan érvényesültek a negyvenéves pusztai vándorlás tanulságai a föld ismételt megkémlelésekor? Milyen hitbéli tanulságok társultak a Jordánon való átkelésnél? Hogyan adta tudtukra Isten, hogy vándorútjuk véget ért?

5Móz 2,7; Józs 1,2–3. 7–8; 2,1. 23–24; 3,5. 10–17; 5,10–12
„Mózes, az én szolgám meghalt, most azért kelj fel, menj át a Jordánon, te és mindez a nép arra a földre, amelyet én adok nekik, Izrael fiainak. Minden helyet, amelyet talpatok érint, néktek adtam, amiképpen szólottam Mózesnek... Csak légy bátor és igen erős, hogy vigyázz, és mindent ama törvény szerint cselekedj, amelyet Mózes, az én szolgám szabott elődbe, attól se jobbra, se balra el ne hajolj, hogy jó szerencsés lehess mindenben, amiben jársz. El ne távozzon a törvény könyve a te szádtól, hanem gondolkodj arról éjjel és nappal, hogy vigyázz és mindent úgy cselekedj, amint írva van abban, mert akkor leszel szerencsés, és akkor boldogulsz.”

„Józsué, Nún fia, elküldött Sittimből titkon két férfit kémekül, mondván: Menjetek el, tekintsétek meg azt a földet és Jerikót. (...) A két férfi visszatért, leszálltak a hegyről és átmentek a Jordánon, s eljutottak Józsuéhoz, és elbeszéltek neki mindent, ami történt velük. És mondták Józsuénak: Bizony kezünkbe adta az Úr azt az egész földet, meg is olvadt már a föld minden lakosa miattunk.”

„Józsué mondta a népnek: Tisztítsátok meg magatokat, mert holnap az Úr csodákat cselekszik köztetek... Ebből tudjátok meg, hogy az élő Isten van közöttetek, és hogy kétség nélkül elűzi előletek a kananeust, a khitteust, a khivveust, a perizeust, a girgazeust, az emoreust és a jebuzeust. Íme az egész föld Urának frigyládája előttetek megy át a Jordánon.”

„Gilgálban táboroztak Izrael fiai és elkészítették a pászkát a hónap tizennegyedik napján, este, Jerikó mezején. És et-

tek a föld terméséből a pászka másnapján kovásztalan kenyeret és pörkölt gabonát ugyanezen a napon. És másnaptól kezdve, hogy ettek a föld terméséből, megszűnt a manna, és nem volt többé mannájuk Izrael fiainak, hanem Kánaán földjének gyümölcséből ettek abban az esztendőben.”

„Az izraeliták még mindig a Jordán keleti partján táboroztak, amely Kánaán elfoglalásának első akadálya volt... Nem kaptak utasítást arra, hogyan keljenek át. Józsué azonban tudta, hogy Isten bármit is parancsol, utat készít népének a véghezvitelhez. A túlparton, néhány mérföldnyire a folyótól, az izraelita táborral éppen szemben állt Jerikó hatalmas, jól megerősített városa. Ez a város volt tulajdonképpen az egész ország kulcsa, és félelmetes akadályt jelentett Izrael útjában. Józsué ezért két ifjút előreküldött, hogy kémleljék ki a várost, mérjék fel erődítményei erősségét, tudjanak meg valamit a lakosság számáról, készleteiről... A kémek épségben tértek vissza a hírrel: »Bizony kezünkbe adta az Úr azt az egész földet, meg is olvadt már a föld minden lakosa miattunk.« Jerikóban elmondták nekik: »Hallottuk, hogy megszáritotta az Úr a Veres-tenger vizét elöttetek, amikor kijöttetek Egyiptomból, és hogy mit cselekedtetek az emoreusok két királyával, akik túl voltak a Jordánon, Szihonnal és Oggal, akiket megöltetek. És amint hallottuk, megolvadt a szívünk, és nem támadt többé bátorság senkiben miattatok. Bizony az Úr, a ti Istenetek, az Isten fenn az égben és alant a földön.«

Józsué Isten parancsára meghagyta a népnek, hogy szenteljék meg magukat; el kellett vetniük minden bűnt, és eltávolítani minden külső tisztátalanságot, »mert holnap csodákat cselekszik az Úr köztetek«. A szövetség ládájának kellett a sereg előtt az utat mutatni. Amikor látják Jahve jelenlétének jelét, amint a papok

helyéről, a tábor közepéről a folyó felé viszik, akkor hagyják el a helyüket és kövessék. Az átkelés körülményeit előre, részletesen kihirdették, és Józsué azt mondta: »Ebből látjátok meg, hogy az élő Isten van köztetek, és kétség nélkül elúzi előletek a kana-neust... Íme minden világ uralkodójának frigládája előttetek megy át a Jordánon.« (...)

Isten parancsára a papok bementek a meder közepére, és ott állva maradtak, amíg az egész sereg leereszkedett a mederbe és átment a túlsó partra. Így vésődött egész Izrael lelkébe az a tény, hogy a Jordán vizét visszatartó Hatalom ugyanaz, amely negyven esztendővel ezelőtt megnyitotta a Vörös-tengert atyáik előtt...

Az eljövendő nemzedékek nem maradhattak e csoda bizonyosága nélkül... Ennek a csodának a megtörténte mind a héberekre, mind ellenségeikre nagy hatással volt... Az isteni hatalom megnyilvánulása Izrael érdekében azt a célt szolgálta, hogy növelje a környező népek félelmét, s így előkészítse a héberek könnyebb és teljes győzelmét. Amikor a kanaániták és az emoreusok királyai meghallották, hogy Isten megállította népe előtt a Jordán vizét, szívük megolvadt a félelemtől... Mind a kanaániták, mind egész Izrael és maga Józsué is félreérthetetlen bizonyítékát kapták annak, hogy az élő Isten, a menny és a föld hatalmas királya népe között van, és nem hagyja el őket... Így szólt az Úr Józsuéhoz: »Ma fordítottam el rólatok Egyiptom gyalázatát.«» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 524–528. o.)

Ekkor szűnt meg a mannahullás is, hogy tudatosítsa és megerősítse: pusztai vándorlásuk hosszú éveit véget értek. Izrael végre megérkezett az ígéret földjére.

*Az e heti adomány a központi alapot támogatja.
– A közösség működtetésére szánt adományok.*

A megváltás jelképei a pusztai vándorlás idején

I Milyen különös rendelkezéssel szemlélteti Isten a megváltás nagy igazságait?

4Móz 19,1–4

„Ez a törvény rendelése, amelyet parancsolt az Úr, mondván: Szólj Izrael fiainak, hogy hozzanak hozzád egy vörös tehenet, épet, amelyben ne legyen hiba, amelynek nyakán iga nem volt. És adjátok azt Eleázárnak, a papnak, és ő vitesse ki a táboron kívül, és öljék meg azt öelőtte. És vegyen Eleázár, a pap annak véréből az ujjával, és hintsen a gyülekezet sátorának eleje felé annak véréből hétszer.”

„Minden egyes áldozat élete, az Éden kapujában bemutatott első áldozattól kezdve egészen a kereszti, Krisztus előképe volt, de a vörös tehén feláldozása sok szempontból eltér minden mástól. Alkalmi áldozat; akkor mutatták be, amikor szükség volt rá, hogy a ceremóniális tisztátalanságtól megtisztítsa azokat, akik valamilyen oknál fogva halottat érintettek (5Móz 21,1–9). A tehénnek vörösnek kellett lennie, egyetlen folt nélkül. Így alkalmas módon jelképezi Krisztus művét. Hiba nélküli legyen, így ábrázolja azt, aki »bűnt nem ismert« (2Kor

5,21). Olyan állat, amelyet még soha nem törtek be, hogy igát viseljen, amely mindig is szabad volt, és soha nem kényszerítették arra, hogy bármit is tegyen. Jelképes módon Isten Fiát mutatta be ezzel is, aki saját szabad akaratából jött el és halt meg értünk. Krisztus felette állt minden törvénynek, sohasem volt rajta iga (Jn 10,28). Mialatt a Getsemáne-kertben élethálharcot vívott, letörörlhetette volna homlokáról a vérverítéket, visszatérhetett volna a mennybe, az Őt megillető helyre, és hagyhatta volna, hogy a világ elpusztuljon. Nem létezett hatalom a magasabb rendű mennyei szeretetnél, ami Krisztust a Golgota keresztyére kényszerítette volna (Jn 3,16). Saját választása alapján jött el önkéntes áldozatként. Feláldozta magát a világ bűnéért. Az Atya szeretete oly nagy volt az elveszett emberiség iránt, amekkora szeretet élt benne egyszülött Fia iránt, s elfogadta a felajánlott életet.

A vörös tehén feláldozása igen figyelemreméltó ceremónia volt. A tehenet nem vitték el a templomba, mint az áldozatok többségét, hanem egy rideg, kietlen völgybe vitték, a táboron kívül, amit még soha nem vontak művelés alá, még soha nem szántottak fel. A pap tiszta, fehér öltözetben vezette ki a tehenet a város vénjei és a lévíták kíséretében. Cédrusfát, izsópot és skarlátot vittek az áldozás helyszínére. Amikor a menet elérte a kietlen völgyet, lepihentek, a vének pedig előrejöttek, és megölték a tehenet. A pap ekkor felfogta a vért, és a templom felé fordulva az ujjával hétszer hintett a vérből a templom irányába.

Ha valakit holtan találtak a mezőn, és nem tudták, ki vette el az életét, akkor a tetthelyhez legközelebb levő város vénjei kijöttek oda, ahol a megölt embert megtalálták, megmosták kezüket a tehén teste fölött, amint imát mondtak Istennek, arra kérve, hogy ne hárítsa rájuk az ártatlan vért (5Móz 21,1–9). Ezután a vörös tehén egész testét, a vért is beleértve elégették. Ahogy a lángok felcsaptak, a pap a tűz közepébe vetett némi cédrusfát, izsópot és skarlátot (4Móz 19,1–8).” (Stephen N. Haskell: *A kereszty és árnyéka*, Bibliaiskolák Közössége, Budapest, 2004, 114–116. o.)

2 Milyen különös értelmet kapnak azok a cselekmények, amelyeket a „táboron kívül” kellett elvégezni? Krisztus szenvedésének legnagyobb mélységei melyik jelképes mozzanatban ragadhatók meg leginkább?

4Móz 19,3; Zsid 13,11–13; Ésa 53,2–3; 63,3

„Adjátok azt Eleázárnak, a papnak, és vitesse ki a táboron kívül, és öljék meg azt öelötte.”

„Amely állatok vérének a főpap beviszi a szentélybe a bűnért, azok testét megégetik a táboron kívül. Annakokáért Jézus is, hogy megszentelje az Ő tulajdon vére által a népet, a kapun kívül szenvedett. Menjünk ki tehát Őhozzá a táboron kívül, az Ő gyalázatát hordozván.”

„Felnőtt, mint egy vesszőszál Őelötte, és mint gyökér a száraz földből, nem volt néki alakja és ékessége, és néztünk reá, de nem volt ábrázata kívánatos! Utált és az emberektől elhagyott volt, fájdalmak férfiai és betegség ismerője! Mint aki elől orcánkat elrejtjük, utált volt, és nem gondoltunk vele.”

„A sajtót egyedül tapostam, és a népek közül nem volt velem senki...”

„A vörös tehenet a táboron kívül áldozták fel, annak előképé-ként, hogy Krisztus sem csupán a zsidó népért szenvedett, hanem az egész világot. Ha minden áldozatot a szentély pitvarában vágtak volna le, néhányan azt taníthatták volna, hogy az Úr csak a saját népéért halt meg, az izraelitákért, de mivel a vörös tehenet a táboron kívül áldozták fel (Zsid 13,12–13), ez azt jelképezte, hogy Krisztus minden nemzetért, törzsért, ágazatért és nemzetségért meghalt.

Miután a vörös tehen testét hamuvá égették, az a személy,

aki nem szennyeződött be a halott érintése által, összegyűjtötte a hamut, és tiszta helyre tette, ahol vigyáztak rá, hogy felhasználhassák majd azok megtisztításánál, akik halottat érintettek.” (Stephen N. Haskell: *A keresztt és árnyéka*, 116. o.)

A táboron kívülre azok a dolgok kerültek, amelyeket nem becsültek, amelyek nem voltak értékesek. A „táboron kívül” Krisztus esetében is hasonlót jelentett. Nem értették küldetését, áldozatát is félremagyarázták és elvetették.

A Biblia súlyos kifejezéseket használ, amikor a prófécia képies nyelvén a Megváltó különleges szenvedéseiről szól: „Egyedül taposta a sajtót, a népek közül senki nem volt vele.” „Utált és elhagyott volt, és nem gondoltunk vele.” Még a kereszt leg súlyosabb kínjait is tovább fokozta, hogy „csak néztek és bámultak rá”. Megdöbbenő az a közöny és elutasítás, amellyel az Üdvözítő szenvedéseihez viszonyultak: „És kortársai közül ki gondolt arra, hogy népem bűnéért lett rajta vereség?”

3 Honnan tudjuk, hogy Krisztus vezette népét a pusztában „Mózes és Áron kezével”? Milyen tanítást hordoz a kősziklából felfakadó víz története?

Zsolt 77,21; 2Móz 23,20–21; 4Móz 20,2–13; 1Kor 10,4; Ésa 48,21; Zsolt 105,41

„Vezetted mint nyájat, a te népedet, Mózesnek és Áronnak kezével.”

„Ímé, én angyalt bocsátok el előtted, hogy megőrizzen téged az útban, és bevigyen arra a helyre, amelyet elkészítettem. Vigyázz magadra előtte, és hallgass a szavára; meg ne bosszantsd őt, mert nem szenved el a ti gonoszságaitokat, mert az én nevem van őbenne.”

„De nem volt vize a gyülekezetnek, összegyűltek azért Mózes és Áron ellen... És szólt az Úr Mózesnek, mond-

ván: »Vedd ezt a vesszőt, és gyűjtsd össze a gyülekezetet te és Áron, a te atyádfia, és szóljatok íme e kősziklának az ő szemeik előtt, hogy adjon vizet; és fakassz vizet nékik e kősziklából, és adj inni a gyülekezetnek és az ő állataiknak.« Vette azért Mózes azt a vesszőt az Úr színe elől, amint parancsolta néki. És összegyűjtötte Mózes és Áron a gyülekezetet a kőszikla elé, és mondta nekik: »Halljátok meg most, ti lázadók! Avagy e kősziklából fakasszunk-e néktek vizet?« És felemelte Mózes a kezét, és megütötte a kősziklát a vesszejével két ízben, és sok víz ömlött ki, ivott a gyülekezet és az állatai. És mondta az Úr Mózesnek és Áronnak: »Mivelhogy nem hittetek nekem, hogy megdicsőítettetek volna engem Izrael fiainak szemei előtt: azért nem vizitek be e községet a földre, amelyet adtam nékik.« Ezek a versengés vizei, amelyekért feddöztek Izrael fiai az Úrral; és megdicsőítette magát öbennük.”

„Mindnyájan egy lelki italt ittak, mert ittak a lelki kősziklából, amely követte őket, e kőszikla pedig a Krisztus volt.”

.....

.....

„A Hórebnél megsűjtott sziklából fakadt először az élő víz, amely felüdítette Izraelt a pusztában. Vándorlásuk alatt, valahányszor szükségét szenvedtek, Isten kegyelmének csodája látta el őket vízzel. A víz azonban nem a Hórebről folyt állandóan. Ahol utazásuk alatt vízre volt szükségük, ott felfakadt a tábor melletti sziklatömbből.

Krisztus volt az, aki szava hatalmával üdítő forrást fakasztott Izrael számára. »Ittak a lelki kősziklából, amely követte őket; e kőszikla pedig a Krisztus volt.« (1Kor 10,4) Ő volt mind a testi, mind a lelki áldások kútforrása. Krisztus, az igaz szikla, velük volt minden útjukban. (...)

A megsújtott szikla Krisztus jelképe volt, és ez a szimbólum a legértékesebb igazságokra tanít. Ahogy az életadó víz áradt a megsújtott sziklából, úgy Krisztusból, »az Istentől megveretettől«, »aki megsebesíttetett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért« (Ésa 53,4–5), az üdvösség folyama árad az elveszett emberiség számára. Amiképpen a szikla egyszer sújtatott meg, akképpen Krisztus is »egyszer áldoztatott meg sokak bűneinek eltörlése végett« (Zsid 9,28). Megváltónknak nem kell másodszer megáldoztatnia, és azoknak, akik kegyelme áldásait keresik, csak kérniük kell Jézus nevében, bűnbánó imádságban öntve ki szívük kívánságát. Az ilyen könyörgés Jézus sebeit hozza a Seregek Ura elé, és akkor életet adó, friss vér folyik elő, amit az Izrael számára kiömlő élő víz jelképezett. (...)

Az Üdvözítő azért rendelte ezt a jelképes szertartást, hogy a nép figyelmét az általa adott áldásokra irányítsa. »Az utolsó napon, az ünnep utolsó nagy napján«, az Ő szava volt hallható a templom udvarát is átható hangon. »Ha valaki szomjúhozik, jöjjön énhozzám és igyon. Aki hisz énbennem, amint az Írás mondotta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből.« »Ezt pedig a Lélekről mondta, amelyet veendők voltak« – írja János apostol (Jn 7,37–39). Sívár és terméketlen földön feltörő üdítő víz, amely virágzóvá teszi a pusztaságot, és életet ad az elveszőnek, az isteni kegyelem jelképe, amelyet egyedül Krisztus adhat. Az élő vízhez hasonlóan megtisztítja, felüdíti és megerősíti a lelket. Akiben Krisztus megmarad, az hordozza az erő és a kegyelem soha el nem apadó forrását magában.

Mielőtt Isten megengedte volna, hogy Kánaánba menjenek, meg kellett mutatniuk, hogy hisznek ígéreteiben. A víz elapadt, mielőtt elérték volna Edomot. Itt volt az alkalom, hogy egy kis ideig látás helyett hitben járjanak. De az első próba ugyanazt a hálátlan és fegyelmetlen szellemet hozta felszínre, amely atyáinkban is megnyilvánult. Mihelyt elfogyott a víz a táborban, azonnal elfelejtették a kezet, amely évek hosszú során át gondoskodott róluk, és ahelyett, hogy Istenhez fordultak volna segítség-

gért, zúgolódtak ellene, kétségbeesésükben azt kiáltva: »Vajha meghaltunk volna, amikor meghaltak a mi atyánkfiai az Úr előtt!« (4Móz 20,1–13), vagyis azok közé kívántak tartozni, akik Kóré lázadása alkalmával pusztultak el.

Lázongásuk Mózes és Áron ellen irányult: »És miért hoztátok az Úr gyülekezetét e pusztába, hogy meghaljunk itt mi és a mi barmaink? És miért hoztátok fel minket Egyiptomból, hogy e rossz helyre hozzatok minket, ahol nincs vetés, sem füge, sem szőlő, sem gránátalma, és inni való víz sincsen?«

A két testvér a tömeg elé ment, Mózes Isten vesszőjével a kezében. Mindketten élemedett korú emberek voltak. Hosszú ideje viselték már türelemmel a nép megátalkodottságát és lázongását, de most még Mózes béketűrése is elfogyott. »Halljátok meg most, ti lázadók! – kiáltotta. – Avagy e kősziklából fakasszunk-e nektek vizet?« És ahelyett, hogy szólt volna a sziklához, ahogy azt Isten parancsolta, kétszer rásújtott a vesszővel. A víz előtört és bőségesen elegendő volt a szomjazó tömegnek.» (Ellen G. White: *Páttriárkák és próféták*, 444–454. o.)

4 Milyen ószövetségi eseményre utalt Jézus Nikodémussal folytatott beszélgetésében? Mennyi mondanivaló sűrűsödik ebbe az egyszerű történetbe?

4Móz 21,4–9, vö. 5Móz 8,15; Jn 3,14–15; 6,37; Ap csel 4,12; Jel 12,9

„Elindultak a Hór hegyétől a Vörös-tengerhez vivő úton, hogy megkerüljék Edom földjét. És a nép lelke megkeseredett útközben. És szólt a nép Isten ellen és Mózes ellen: »Miért hoztátok fel minket Egyiptomból, hogy meghaljunk e pusztában? Mert nincsen kenyér, víz sincsen, és e hitvány eledelt utálja a lelkünk.« Bocsátott azért az Úr a népre tüzes kígyókat, és megmardossák a népet, és sokan meghaltak Izrael népéből. Akkor ment a nép Mózeshez,

és mondták: »Vétkeztünk, mert szólottunk az Úr ellen és ellened; imádkozz az Úrhoz, hogy vigye el rólunk a kígyókat.« És imádkozott Mózes a népért. És monda az Úr Mózesnek: »Csinálj magadnak tüzes kígyót, és tűzd fel azt póznára: és ha valaki megmarattatik, és feltekint arra, életben maradjon.« Csinált azért Mózes rézkígyót, és feltűzte azt póznára. És történt, hogy ha a kígyó valakit megmárt, és az feltekintett a rézkígyóra, életben maradt.»

„Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie. Hogy valaki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

„Minden, amit nékem ad az Atya, énhozzám jön; és azt, aki hozzám jön, semmiképpen ki nem vetem.”

„Hamarosan a zúgolódás régi rossz szokása lett úrrá rajtuk. Most azért elégedetlenkedtek, mert közel negyven esztendővel azelőtt Izrael seregei nem kaptak engedélyt Kánaán elfoglalására, a kémelek jelentése nyomán kitört lázadás után. Hosszú pusztai vándorlásukat szükségtelen késlekedésnek nyilvánították, azt állítva, hogy éppoly könnyűszerrel győzhetek volna akkor, mint most. (...) Addig ápolgattak keserű gondolatokat Isten irántuk való bánásmódjáról, míg végül mindennel elégedetlenek lettek. Egyiptom szebbnek, kívánatosabbnak tűnt, mint a szabadság és az az ország, amely felé Isten vezette őket.

Mózes hűségesen tárta az emberek elé nagy bűnüket. Egyedül Isten hatalma volt az, amely keresztülvezette őket a »tüzes kígyóknak, skorpióknak, és szomjúságnak nagy és rettenetes pusztáján, amelyben víz nem volt« (5Móz 8,15). Bolyongásuk minden napján az isteni kegyelem egy-egy csodája tartotta meg őket. (...) Mivel Isten ereje védte őket, számtalan környező veszedelmet nem ismertek fel. Hálátlanságukban és hitetlenségükben a

halált látták maguk előtt, és most az Úr rájuk engedte a halált. A pusztát ellepő mérges kígyókat tüzes kígyóknak nevezték harapásuk rettenetes hatása miatt, ami heves gyulladást és gyors halált okozott. Most, hogy Isten megvonta oltalmazó kezét Izraeltől, a kígyók sokakat megtámadtak. (...)

Mózes azt az utasítást kapta Istentől, hogy készítsen az igaziakhoz hasonló rézkígyót, és emelje fel azt a nép között. Erre kellett felnézniük mindazoknak, akiket kígyó mart meg, és így meggyógyulhattak. Az egész tábort bejárta az örömhír, hogy mindenki, akit megmart a kígyó, feltekinthet a rézkígyóra, és élhet. Sokan meghaltak már, és amikor Mózes a rézkígyót egy rúdon fel emelte, némelyek nem hitték el, hogy az érc jelképre való pusztá feltekintés meggyógyítja őket – ezek az emberek elvesztek hitetlenségükben. Mégis sokan voltak, akik bíztak Isten gondoskodásában. Apák, anyák, nővérek és fivérek igyekeztek szenvedő, haldokló szeretteik bágyadt tekintetét az érc kígyóra irányítani. Bár kimerülten és haldokolva, de ha egyetlenegyszer is felnéztek, ennek köszönhetően teljesen felépültek.

A nép jól tudta, hogy az érc kígyónak nem volt hatalma ilyen változást előidézni. A gyógyító erő egyedül Istené. Bölcsességében ezt a módszert választotta hatalmának kinyilatkoztatására. Az egyszerű eszköz alkalmazása megértette a néppel, hogy saját bűne hozta rá a katasztrófát. De biztosítékot kaptak, hogy amíg engedelmeskednek Istennek, nincs okuk félni, mert megőrzi őket.

Az érc kígyó felemeltetése fontos tanítás volt Izrael számára. Nem menthették meg önmagukat a sebeikben levő mérge végzetes hatásától. Egyedül Isten volt képes meggyógyítani őket. Mégis azt várta tőlük, hogy tanúsítsanak hitet az általa rendelték iránt. Fel kellett nézniük, hogy élhessenek. A hitük volt az, ami elfogadható volt Isten előtt; és a kígyóra való feltekintés hitről tanúskodott. Tudták, hogy a kígyóban magában nincs semmilyen erő, de Krisztus jelképeként, az Ő érdemébe vetett hit szükségességét akarta emlékezetükbe vésni. Azelőtt, ha áldozatot mutattak be Istennek, sokan azt gondolták, gazdag elégtételt fizettek bűnü-

kért. Nem bízták magukat az eljövendő Megváltóra, akinek az áldozat a jelképe, árnyéka volt csupán. Most az Úr meg akarta őket tanítani arra, hogy áldozataik önmagukban nem bírnak több erővel vagy hatással, mint az érc kígyó, hanem ehhez hasonlóan a céljuk az, hogy gondolataikat Krisztusra, a nagy bűnáldozatra irányítsák.

»Amiképpen felemelte Mózes a kígyót a pusztában, akképpen kell az ember Fiának felemeltetnie, hogy ha valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.« (Jn 3,14–15) »Ama régi kígyó, aki neveztetik ördögnek és a Sátánnak« (Jel 12,9), minden valaha a földön élt emberrel éreztette halálos marását. A bűn halálos mérget csak az a megoldás távolíthatja el, amelyről Isten gondoskodott. Az izraeliták megmentették az életüket azzal, hogy a felemelt érc kígyóra tekintettek. A feltekintés a hit bizonyítéka volt. Éltek, mert elhitték Isten szavát, és bíztak a gyógyulásukra rendelt eszközben. A bűnös feltekint Krisztusra, és él. Bocsnátot nyer az engesztelő áldozatba vetett hit által. Az erőtlen és élettelen jelképtől eltérően Krisztusban van hatalom és erő a bűnbánó bűnös meggyógyítására.

Bár a bűnös nem válthatja meg magát, mégis tennie kell valamit az üdvösségért. »Aki hozzám jön, semmiképpen ki nem vetem« – mondja Krisztus (Jn 6,37). De hozzá kell jönnünk, és amikor megbánjuk bűneinket, hinnünk kell, hogy Ő elfogad és megbocsát. A hit Isten ajándéka, de gyakorlása a mi hatalmunkban áll. A hit az a kéz, amely által a lélek megragadja az Isten által felajánlott kegyelmet és irgalmat.» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 463–467. o.)

5 Milyen körültekintő, kegyelmes intézkedés történt, amikor kijelölték a lévíták negyvennyolc városát?

4Móz 35,2–8. 11–15

„Parancsold meg Izrael fiainak, hogy adjanak a lévíták-

nak az ő örökségi birtokukból lakásra való városokat; a városokhoz pedig adjatok azok környékén legelőt is a lévitáknak... A városok közül pedig, amelyeket a lévitáknak adtok, hat legyen menedékváros, amelyeket azért adjatok, hogy oda szaladjon a gyilkos; és azokon kívül adjatok negyvenkét várost. Mind a városok, amelyeket adnotok kell a lévitáknak, negyvennyolc város, azoknak legelőivel egyben... Válasszatok ki magatoknak városokat, amelyek menedékvárosaitok legyenek, hogy oda szaladjon a gyilkos, aki történetből öl meg valakit. És legyenek azok a ti városaitok menedékül a vérboszuló ellen, és ne haljon meg a gyilkos, míg ítéletre nem áll a gyülekezet elé. Amely városokat pedig odaadtok, azok közül hat legyen néktek menedékvárosul. Három várost adjatok a Jordánon túl, és három várost adjatok Kánaán földjén, menedékvárosok legyenek azok. Izrael fiainak és a jövevénynek, és a közöttük lakozónak menedékül legyen az a hat város, hogy oda fusson az, aki történetből öl meg valakit.”

„A léviták városaiból hatot, a Jordán mindkét oldalán hármathármat menedékvárosnak nyilvánítottak, ahol menedéket találhattak a nem szándékos emberölést elkövetők. (...)

A menedékvárosok úgy helyezkedtek el, hogy félnapos utazással az ország minden részéről elérhetőek legyenek. Az odavezető utakat állandóan jó karban kellett tartani, az út mentén végig jelzőtáblákat kellett felállítani, feltűnő, jól olvasható »menedék« felirattal, hogy a menekülőnek egy pillanatra se kelljen késlekednie. Zsidó, idegen és jövevény egyaránt igénybe vehette a menedékvárosokat. De míg az ártatlant nem volt szabad gyorsan megölni, a bűnös sem kerülhette el büntetését. A megfelelő ható-

ságoknak ki kellett vizsgálniuk a menekülő ügyét, és csak akkor élhetett a város védelmében, ha ártatlannak találták. A bűnöst kiszolgáltatták a vérbosszúnak.

Azok, akik jogosultak voltak a védelemre, azzal a feltétellel nyerhették el, ha a kijelölt menedék határain belül maradtak. Ha valaki ezen túl merészkedik, és a bosszúálló rátalál, életével kell fizetnie azért, hogy Isten gondoskodását semmibe vette. A főpap halála után azonban mindenki, aki védelmet keresett a menedékvárosokban, szabadon visszatérhetett birtokaira. (...) Ha a megvizsgált személyt bűnösnek találták, sem engesztelés, sem váltságdíj nem menthette meg. (...) A nemzet biztonsága és tisztasága megkívánta, hogy az emberölést keményen megbüntessék. Az emberi életet, amelyet egyedül Isten adhatott, szentnek kellett tekinteni.

Az Isten ószövetségi népe számára rendelt menedékvárosok a Krisztusban található menedék jelképei voltak. Ugyanaz az irgalmas Megváltó, aki az ideiglenes menedékvárosokat rendelte, saját vére kiontásával az Isten törvényét áthágók számára biztos menedékről gondoskodott, ahová oltalomért menekülhetnek a második halál elől. Semmilyen hatalom sem ragadhatja ki kezéből azokat, akik hozzá mennek bocsánatért. »Nincsen azért immár semmi kárhoztatásuk azoknak, akik Krisztus Jézusban vannak.« »Kicsoda az, aki kárhoztat? Krisztus az, aki meghalt, sőt aki fel is támadott, aki az Isten jobbján van, aki esedezik is értünk...«, hogy »erős vigasztalásunk legyen minékünk, mint akik odamenekültünk, hogy megragadjuk az előttünk levő reménységet« (Rm 8,1. 34; Zsid 6,18).

A menedékvárosba igyekvőnek nem volt szabad késlekednie. Családot és foglalkozást hátrahagytak. Nem volt idő a búcsúzkodásra. Az élete forgott kockán, és minden más érdeket egyetlen célnak kellett alárendelni: a menedékhely elérésének. A fáradságot elfelejtette, és nem törődött a nehézségekkel. A menekülő egy pillanatra sem merte lassítani lépteit, amíg el nem érte a város kapuit.

A bűnös ember ki van téve az örök halálnak, míg rejtekhelyet nem talál Krisztusban, és ahogy a menekülőt egy kis tétovázás vagy gondatlanság megfoszthatta az élet egyetlen esélyétől, úgy a késlekedés és közömbösség a lélek vesztét okozhatja. Sátán, a nagy ellenség minden törvényszegőnek a nyomában van, és aki nem érzi a veszélyt, és nem keres komolyan védelmet az örök Menedékben, a Vesztő prédájául esik.

A fogoly, aki a menedékvárost bármikor is elhagyta, ki volt szolgáltatva a vérbosszulónak. Így a nép megtanult ahhoz az úthoz igazodni, amelyet a végtelen Bölcsesség rendelt el a biztonság érdekében. Éppen így nem elég, ha a bűnös csak hisz Krisztusban bűnének bocsánatára – szükséges, hogy hit és engedelmeség által Krisztusban is maradjon.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 558–563. o.)

6 Kit ábrázol a naponta hulló manna, és milyen tanítást ad ez számunkra?

4Móz 11,4–9; 21,5; Jn 6,31–33. 35. 41. 47–51

„De a gyülevész nép, amely köztük volt, kívánságba esett, és Izrael fiai is újra siránkozni kezdtek, és azt mondták: »Kicsoda ad nekünk húst enni? Visszaemlékezünk a halakra, amelyeket ettünk Egyiptomban ingyen, az uborkákra és a dinnyékre, a póréhagymákra, a vöröshagymákra és a fokhagymákra. Most pedig a mi lelkünk eleped, mindennek híjával lévén, szemünk előtt nincs egyéb, mint manna.« (A manna pedig olyan volt, mint a koriándrum magva, a színe pedig, mint a bdelliomnak színe. Kiment pedig a nép és szedték a mannát, és örölték kézimalmokban, vagy megtörték mozsárban, és megfőzték fazékban, és csináltak belőle pogácsákat: az íze pedig olyan volt, mint az olajos kalácsé. Amikor pedig a harmat leszállt a táborra éjjel, a manna is mindjárt leszállt arra.)”

„Szólt a nép Isten ellen és Mózes ellen: »Miért hoztatok fel minket Egyiptomból, hogy meghaljunk a pusztában? Mert nincsen kenyér, víz sincsen, és e hitvány eledelt utálja a lelkünk.«”

„»A mi atyáink a mannát ették a pusztában, amint meg van írva: mennyei kenyeret adott nékik enniük.« Mondta azért nékik Jézus: »Nem Mózes adta nektek a mennyei kenyeret, hanem az én Atyám adja majd néktek az igazi mennyei kenyeret. Mert az az Istennek kenyere, amely a mennyből száll alá és életet ad a világnak... Én vagyok az életnek ama kenyere; aki hozzám jön, semmiképpen meg nem éhezik, és aki hisz bennem, meg nem szomjazik soha.«”

„Bizony, bizony mondom néktek: Aki bennem hisz, örök élete van annak. Én vagyok az élet kenyere. A ti atyáitok a mannát ették a pusztában, és meghaltak. Ez az a kenyér, amely a mennyből szállott alá, ha valaki eszik e kenyérből, él örökké. Az a kenyér pedig, amelyet én adok, az én testem, amelyet én adok a világ életéért.”

(Lásd még: 2Móz 16,3-tól)

Az első emberpár a feltételes halhatatlanság áldásait élvezte az Édenben: amíg engedelmeskedtek Istennek, szabadon járulhattak az élet fájához. Fizikai életüket az élet fája, lelki szükségleteiket az Istennel való közösség biztosította. A bukás mindkettőtől megfosztotta őket. Isten azonban a megváltás révén mindkét szükségletükről gondoskodott. Földi vándorlásunk során Ő tölti be az élet fájának szerepét, de a Vele való közösség lelki ínségünket is betölti. A függetlenségre törekvő emberi szív nem képes belátásra jutni, és nem is tud elfogadni. Inkább pénzt ad azért, ami nem kenyér, ami a lélek sóvárgását

nem képes csillapítani, csak ne kelljen behódolni Istennek. Isten Fia azért jött, hogy szeretetével, áldásaival felépítse a bűn miatt megromlott bizalmat, és adhassa azt, Ő magát, akire a leginkább szükségünk van.

„A zsidók Mózeszt a manna adományozójaként tisztelték: az eszközt dicsérték, és szem elől tévesztették azt, aki a munkát bevégezte. Atyáik zúgolódtak Mózes ellen, kételkedtek, tagadták isteni küldetését. Az utódok ugyanebben a szellemben utasították el azt, aki Isten üzenetét hordozta számukra.

Ahogy a kenyérből fizikai erőt, frissességet nyertek, úgy kaphattak Krisztustól lelkierőt az örök életre. (...) Krisztus egy testté lett velünk, hogy mi egy lélek lehessünk vele. Ezen egység ereje által kell majd előjöttünk a sírból – ez nemcsak Krisztus erejének megnyilatkozása által történik, hanem hit által az Ő élete a miénk lesz. Aki meglátja Krisztus igaz jellemét, és szívébe fogadja Őt, annak örök élete van. Krisztus a Lélek által lakozik bennünk, és Isten Lelke, ha hittel befogadjuk a szívénkbe, az örök élet kezdete.

A mannára hivatkoztak Krisztusnak, amelyet atyáik a pusztában ettek, mintha az az eddel nagyobb csoda lett volna, mint Jézusé. (...) A manna csupán a földi életet tarthatta fenn, nem akadályozhatta meg a halál közeledtét, nem adott halhatatlanságot, azonban a mennyei kenyér örök életre táplálja a lelket.

Krisztus testét enni és vérét inni annyit jelent, mint elfogadni Őt személyes Megváltónknak, hinni, hogy megbocsátja bűneinket, Őbenne teljességre jutunk. Ha szeretetét szemléljük, abban lakozunk, abból iszunk, természetének részesévé válhatunk. Ami az étel a testnek, annak kell lennie Krisztusnak a lélek számára. Az étel nem segít rajtunk, csak ha megesszük, és ha lényünk részévé válik. Így Krisztus sem érték számunkra, ha nem ismerjük el személyes Megváltónknak. Az elméleti tudás nem használ nekünk. Vele kell táplálkoznunk, be kell fogadnunk Őt a szívénkbe, így élete a mi életünké válik. Hozzá kell idomulnunk szeretetéhez, kegyelméhez... Ahogyan Isten Fia hit által az Atyában

élt, úgy kell nekünk is hit által Krisztusban élni. Krisztus olyan tökéletesen alárendelte magát Isten akaratának, hogy egyedül az Atya volt látható életében. Bár hozzánk hasonlóan mindenben megkísértetett, mégis úgy állt a világ előtt, mint akin nem ejtett foltot az Őt körülvevő bűn. Úgy kell nekünk is győznünk, ahogyan Krisztus győzött.” (Ellen G. White: Jézus élete, 321–325. o.)

*Az e heti adomány a központi hangfelvétel-kiadót
(magnóosztály) támogatja.
– Hozzájárulás a közösség által terjesztett hanganyagok
készítéséhez és az osztály működtetéséhez.*

Az isteni szeretet jellemátformáló hatalma

I Milyen krisztusi vonások fedezhetők fel Mózes jellemében?

Hós 11,8; Mik 7,18; Ésa 53,12; Mt 11,30; Lk 23,34

„Kicsoda olyan Isten, mint Te, aki megbocsátja a bűnt, elengedi öröksége maradékának vétkét? Nem tartja meg haragját örökké, mert gyönyörködik az irgalmasságban!”
„...mivelhogy életét halálra adta, és a bűnösök közé számíltatott... és a bűnösökért imádkozott.”

„Tanuljátok meg tőlem, hogy én szelíd és alázatos szívű vagyok...”

„Jézus pedig mondta: Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek...”

.....
.....
.....

A Biblia világos kijelentésekkel beszél arról, hogy az önző emberi szív csak egyféleképpen gyógyítható. Isten jósága, az értéket teremtő, önzetlen isteni szeretet képes csak megváltoztatni. Aki Mózeshez hasonlóan naponta szemléli Isten jellemét, akit foglyul ejt Isten erkölcsi nagysága, az többé nem

akar magának élni. Isten szeretetének elkötelezettje lesz, és el akar változni ugyanarra a képmásra. Gyönyörködik az Úr szépségében, és nem akar másról tudni, csak Krisztusról, a megfeszítettéről. Nem nézi a maga hasznát, nem él önmagának, megfélekedzik az őt ért sérelmekről. A másik ember állapota fáj neki, és mindent megtesz azért, hogy hitelesen közvetítse Isten gyógyító szeretetét. Miközben Istenben elrejtett életet él, és naponta érintkezik a szeretet forrásával, még ha Boanergés („mennydörgés fia”) volt is, Isten jóságának hiteles képviselőjévé válik.

2 Mekkora „utat” tett meg Mózes Egyiptomtól a Sínai pusztaságáig?

2Móz 2,11–12; 4Móz 12,3; Zsid 11,24–26

„Azokban a napokban, amikor Mózes felnevelkedett, kiment az ő atyjafiaihoz, és látta nehéz munkájukat, s látta, hogy egy egyiptomi férfi egy héber férfit ütlegelt az ő atyjafiai közül. Mikor ide-oda tekintett és látta, hogy senki sincs, agyonütötte az egyiptomit, és elrejtette a homokba.”
„Mózes pedig igen szelíd volt, minden embernél inkább, akik e föld színén vannak.”

„Hit által tiltakozott Mózes, amikor felnőtt, hogy a fáraó leánya fiának mondják. Inkább választotta az együtt nyomorgást Isten népével, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét. Egyiptom kincseinél nagyobb gazdagságnak tartotta Krisztus gyalázatát, mert a megjutalmazásra tekintett.”

.....

.....

.....

„Mózes a fáraó udvarában a legmagasabb szintű állami és katonai kiképzésben részesült. Az uralkodó úgy határozott, hogy fogadott unokáját teszi utódjává a trónon, és ennek megfelelően gondoskodott neveltetéséről. »Mózeset megtanították az egyiptomiak minden bölcsességére, és hatalmas volt beszédben és cselekedetben.« (Ap csel 7,22) Katonai és szervezői képessége miatt a hadsereg csakhamar megkedvelte, mindenki kimagasló jellemnek tartotta.

Egyiptom törvényei szerint a trón örökösének be kellett lépnie a papi rendbe, így Mózes is – mint a trón várományosát – beavatták a nemzeti vallás titkaiba... Bár Mózes szorgalmas és fáradhatatlan tanulónak bizonyult, mégsem tudták rávenni, hogy bálványaik előtt leboruljon, vagy a bálványszolgálatban részt vegyen. Figyelmeztették, hogy ha továbbra is vonakodik, elveszti jogát a trónra, sőt ha a héberek hitéhez vonzódik, akkor a fáraó lánya ki fogja tagadni.

Mózes a föld nagyjai között is kimagasló egyéniség volt, tekintélyével és képességeivel tündökölt kora legfényesebb királyi udvarában, a hatalom jogarának várományosa volt. Szellemi kiválósága minden kor nagyjai fölé emelte... Övé lehetett volna az egész világ, mégis volt erkölcsi ereje ahhoz, hogy minden földi nagyságot, méltóságot és hatalmat elutasítson, »inkább választva az együtt nyomorgást Isten népével, mint a bűnnek ideig-óráig való gyönyörűségét«.

Mózeset arra is megtanították a szülei, hogy Isten végül megjutalmazza alázatos és engedelmes szolgálót, és ezt figyelembe véve minden világi előny értelmét veszti... A pompás palotán, sőt az uralkodói címen túl tekintete a nagy méltóságra irányult, melyet a magasságos egek szentjei nyernek majd el abban az országban, amelyet a bűn nem rontott meg... Hite és meggyőződése indította arra, hogy hátat fordítson a világ nyújtotta nagyságnak, és csatlakozzon Isten megvetett, szegény népéhez, amely inkább az engedelmesség útját választotta, semhogy a bűnnek szolgáljon. (...)

Gyakran gerjedt haragra az igazságtalanság és elnyomás látán, s égett a vágytól, hogy megtorolja népe sérelmeit... Késznek mutatkozott népe ügyét kezébe venni, és remélte, hogy ők is felkelnek majd szabadságuk kivívására. »Azt gondolta, hogy atyafiai megértik, hogy Isten az ő keze által ad nekik szabadulást, de azok nem értették meg.« (Ap csel 7,25)

Mózes az egyiptomi megölésével ugyanabba a bűnbe esett, amelyet atyái is gyakran elkövettek: saját kezébe vette az ügyet, amelyre Isten ígéretet adott, hogy elvégez. Isten nem harccal akarta Izraelt megszabadítani, ahogy azt Mózes gondolta, hanem saját hatalmas ereje által, hogy egyedül Őt illesse a dicsőség... Mózes nem volt még felkészülve a nagy feladatra. Neki is meg kellett tanulnia a hitnek ugyanazt a leckéjét, amelyet Ábrahám és Jákob is elsajátított – hogy ne bízson emberi erőben vagy bölcsességben, hanem Isten hatalmától várja az ígéretek teljesedését... Mózes a hegyek magányában, az önmegtágadás és viszontagságok iskolájában tanult türelmet, tanulta meg indulatai megfékezésének leckéjét. Ahhoz, hogy bölcsen tudjon majd kormányozni, teljes engedelmességre kellett jutnia. Saját szívének teljes összhangban kellett lennie Istennel, mielőtt Izraelt az Ő akaratának ismeretére taníthatta volna. Személyes tapasztalatok révén készült fel arra, hogy atyailag gondoskodjon azokról, akik a segítségére szorulnak majd.

Más ember hallani sem akart volna ilyen hosszú és fáradtságos nevelésről, túl nagy idővesztésnek tartotta volna. De a végtelen Bölcsesség negyvenévi alázatos pásztorkodásra hívta el azt, akit népe majdani vezetőjévé választott. A gondoskodás és az önzetlenség szokása, a rábízott nyáj féltő ápolása így fejlődhetett ki benne, képessé téve őt arra, hogy egykor majd együtt érző, türelmes pásztora legyen Isten népének. Ezeket a tapasztalatokat nem adhatta meg és nem pótolhatta semmilyen emberi nevelés vagy kultúra... Pusztai egyedüllétében eltűntek belőle Egyiptom kényelmének és fényűzésének nyomai. Mózes szelíd, türelmes és alázatos emberré vált.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 256–258. o.)

3 Isten erkölcsi nagyságának, hosszútűrésének szemlélése milyen változást eredményezett Mózes életében, és ez a változás hogyan nyilatkozott meg, amikor Izrael aranyborjút öntött?

2Móz 32,31–33; 2Móz 33,11–17

„Megtért azért Mózes az Úrhoz, és mondta: »Kérlek, ez a nép nagy bűnt követett el, mert aranyból csinált magának isteneket. De most bocsásd meg bűnüket, ha pedig nem, törölj ki engem a te könyvedből, amelyet írtál.« És mondta az Úr Mózesnek: »Aki vétkezett ellenem, azt törölöm ki az én könyvemből.«”

„Az Úr pedig beszélt Mózesrel színről színre, amint szokott ember szólni barátjával... »Ha kedvet találtam szemeid előtt, mutasd meg nékem a Te utadat, hogy ismerjek meg téged, hogy kedvet találhassak előtted. És gondold meg, hogy ez a nép a te néped.« És mondta: »Az én orcám menjen-e veletek, hogy megnyugtassalak?« Mondta néki Mózes: »Ha a Te orcád nem jár velünk, ne vigyél ki minket innen. Mert miről ismerhetjük meg, hogy én és a te néped kedvet találtunk előtted? Nem arról-e, ha velünk jársz? Így vagyunk megkülönböztetve én és a te néped minden néptől, amely e föld színén van.« Mondta azért az Úr Mózesnek: »Megteszem ezt is, amit kívántál, mert kedvet találtál szemeim előtt, és név szerint ismerlek téged.«”

.....
.....
.....

„Amikor a nép tudatára ébredt bűne borzalmas voltának, rettegés uralkodott el az egész táboron. Attól félték, hogy minden

törvényszegőnek el kell pusztulnia. Kétségbeesésüket látva Mózes megszánta őket, és megígérte, hogy még egyszer Isten elé járul értük. »Nagy bünt követtetek el – mondta –, most azért felmegyek az Úrhoz, talán kegyelmet nyerhettek a ti bűneiteknek.« Isten előtti vallomásában ezeket mondta: »Kérlek, Uram! Ez a nép nagy bünt követett el, mert aranyból csinált magának isteneiket. De most bocsásd meg bűnüket, ha pedig nem, törölj ki engem a te könyvedből, amelyet írtál.« A válasz így hangzott: »Aki vétkezett, azt törölöm ki az én könyvemből. Most azért eredj, vezesd a népet, ahová mondtam néked. Íme angyalom megy előtted, és az én látogatásom napján ezt a bűnüket is meglátogatom.«

Mózes megértette, milyen rettenetes sors vár a bűnösre – mégis azt kívánta, hogy ha az Úr elveti Izraelt, az ő neve is töröltesék ki a mennyei könyvekből, mert nem tudta volna elviselni, hogy lássa Isten ítéletét azokon, akiket az Úr olyan kegyelmesen megszabadított. Mózes közbenjárása a nép érdekében Jézus Krisztus bűnösökért végzett közbenjárói munkájának az előképe.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 340–341. o.)

4 Hogyan tükröződött Mózes jellemében Isten feltétel nélküli megbocsátó szeretete, amikor családjá körében a legfájdalmasabb módon nyilvánult meg a hálátlanság és a féltékenység?

4Móz 12,11–13; Lk 23,34

„Mondta azért Áron Mózesnek: »Kérlek, uram, ne tulajdonítsd nekünk e bünt, mert bolondul cselekedtünk és vétkezünk! Kérlek, ne legyen Mirjam olyan, mint a holt, amelynek húsa félig megemésztetik, mikor kijön anyjának méhéből.« Kiáltott azért Mózes az Úrhoz, mondván: »Isten, kérlek, gyógyítsd meg őt!«”

„Atyám, bocsásd meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!”

„Haserótnál, a Tabera utáni első táborhelyen még keserűbb megpróbáltatás várt Mózesre. (...) A hetven vén kiválasztásakor nem kérték ki Mirjám és Áron tanácsát, ezért féltékenység ébredt bennük Mózesrel szemben. Mirjám és Áron sohasem ismerték a Mózes vállaira nehezedeő gond és felelősség súlyát, mégis, mivel Isten által választottak Mózes mellé segítőknek, úgy tekintették magukat, mint akik egyenlő mértékben osztoznak vele a vezetés terhein, és további segéderők bevonását teljesen fölöslegesnek tartották. (...) Áront Isten nagyon megtisztelte azzal, hogy családjára bízta a papság szent tisztét, de most még ez is csak az önfelmagasztalás vágyát erősítette. (...) Mirjám, az elégedetlenség lelkületének engedve, olyan dolgokat is kifogásolni kezdett, amelyeket Isten maga rendelt el. Nem tetszett neki Mózes házassága. (...)

Mózes türelmes hallgatással viselte vádjait. A várakozás Midiánban töltött esztendeinek tapasztalata – az alázatosság és hosszútűrés ott kifejlődött lelkülete – tette képessé Mózeset arra, hogy türelmesen viselje a nép hitetlenségét és zúgolódását, s azoknak a büszkeségét és irigységét, akiknek támogatniuk kellett volna őt... Az alázatosakat Isten vezeti, mert ők taníthatók, készek elfogadni az útmutatást. Őszintén vágnak Isten akaratának megismerésére és cselekvésére.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 407–420. o.)

Áront megkímélte az Úr, de Mirjám büntetése szigorú megrovás volt az ő számára is. Mózes nagylelkűen felülemelkedett az őt ért sérelmen, és Áron kérésére azonnal Istenhez fordult nővére érdekében. Ez az isteni lelkület megnyilatkozása, amely gyönyörködik a megbocsátásban.

5 A Mózesre nehezedő lelki terhek és a nép hálátlansága ellenére hogyan mutatkoztak meg ismét a krisztusi jellemvonások a magatartásában?

4Móz 14,11–20

„Mondta az Úr Mózesnek: »Meddig gyaláz engem ez a nép? Meddig nem hisznek nekem, mind ama csodatételeim mellett sem, amelyeket cselekedtem közöttük? Megvevém őket döghalállal, és elvesztem őket; téged pedig nagy néppé teszek, és nálánál erősebbé.« És mondta Mózes az Úrnak: »Ha meghallják az egyiptomiak (mert közülük hoztad fel e népet a te hatalmad által), elmondják majd e föld lakosainak, akik hallották, hogy te, Uram, e nép között vagy, hogy szemtől szembe megjelentetted magadat, Uram, és hogy a te felhőd megállott rajtuk, és felhőoszlopban jársz előttük nappal, éjjel pedig tűzoszlopban. Ha mind elveszted e népet, így szólnak majd a népek, amelyek hallották a te híredet, mondván: Mivelhogy nem vihette be az Úr e népet a földre, amely felől megesküdött nekik, azért öldöste le őket a pusztában. Most azért hadd magasztaltassék fel az Úr ereje, amiképpen szólottál, mondván: az Úr késedelmes a haragra, nagy irgalmasságú, megbocsát hamisságot és vétket, de nem hagyja büntetlenül; megbünteti az atyák álnokságait a fiakban harmad- és negyedízigen. Kérlek, kegyelmezz meg e nép hamisságának a te irgalmasságod nagy volta szerint, amiképpen megbocsátottál e népnek Egyiptomtól fogva mindeddig.« És mondta az Úr: »Megkegyelmeztem a te beszéded szerint. De bizonynal élek én, és betölti az Úr dicsősége az egész földet.«»

.....

.....

.....

Milyen nagy pillanat volt ez Mózes életében! Nagy és hatalmas nemzetség fejevé és megalapítójává lehet, és maga az Úr teszi azzá. Nem ő kereste ezt a dicsőséget: az élő Isten kínálja fel, és milyen ostobaság lenne visszautasítani! De Mózes nem volt önző ember. Nem volt benne szentségtelen becsvágy, önös törekvés. Csak Isten dicsőségét és népe javát kereste, és e célok elérése érdekében a kegyelem képessé tette a saját érdekei feláldozására. Nem kapott az ajánlaton, hogy nagyobb, erősebb nép atyjává legyen, nem ragadta meg a kínáló alkalmat, hogy megalapozza hírnevét, hanem teljesen félreállt, és a legnemesebb önzetlenséggel terjesztette Isten elé indokait.

Isten válasza nem késett: „Megbocsátok.” Ebben az egyetlen szóban minden benne van: a múlt rendezése, a visszafogadás, a szeretetközösség helyreállítása, és a jövő ígérete. Hallátán az ember szíve megtelik hálával, boldogsággal, ragaszkodással Isten iránt.

6 Hogyan mutatkozott meg immár sokadszor az isteni hosszútűrés Mózes jellemében a tüzes kígyók eseténél?

4Móz 21,7; Jn 6,37

„Akkor ment a nép Mózeshez, és azt mondták: »Vétkezünk, mert szólottunk az Úr ellen és ellened: imádkozz az Úrhoz, hogy vigye el rólunk a kígyókat.« És imádkozott Mózes a népért.”

„Aki hozzám jön, semmiképpen ki nem vetem.”

.....

.....

Mózes ismét a megbocsátásban gyönyörködő Isten magatartását példázza. Aki Istenhez megy, semmiképpen ki nem veti.

Elég az elégedetlenkedők részéről egy egyszerű kérés, és Isten szolgájának szívében felébred a szájalom és a segítőkészség. Amikor a tékozló fiú éppen csak elkezdte mondani keresetlen, egyszerű szavait, az atya máris elárasztotta kegyelmével. Nem gondolt a lázadásra, a tékozlásra, csak a hazatérőt, a gyógyulásra vágyakozót látta. Így nyilatkozik meg az is, akiben tudatosul, hogy naponta Isten kegyelméből él, mert az Úr kegyelmessége az, hogy még nincsen végünk, és minden napon megújul felettünk Isten hűsége. Ilyen volt Mózes, az Úr szolgája is, akit az isteni szeretet hasonlóvá tett a szeretet Istenéhez.

Bár a földi Kánaánba nem mehetett be, de nagyobb jutalom lett az osztályrésze: miután Krisztus feltámasztotta, a menyeyi városba léphetett be, az igazi ígéret földjére. Részese lehetett annak az örömnök, amelyet Isten népe csak Krisztus eljövetele után élhet át. Különleges szolgálatképpen hitbéli tapasztalataival még magát Krisztust is erősíthette, bátoríthatta az emberért hozott áldozatra, amikor Illéssel együtt megjelent a megdicsőülés hegyén. Mózes élete szemlélteti, mit végezhet el Isten kegyelme az alázatos szívű gyermekei lelkében.

Az e heti adomány a Sola Scriptura Teológiai Főiskolát támogatja. – Hozzájárulás a közösség által fenntartott főiskola működési költségeihez.

ÁHÍTATOK MINDEN NAPRA

Október

1. csütörtök	Zsolt 51,9	
2. péntek	2Kor 1,21–22	Napnyugta: 20.44
3. szombat	Fil 2,2	
4. vasárnap	Zsolt 139,23–24	
5. hétfő	Ap csel 2,1	
6. kedd	Fil 2,3	
7. szerda	Lk 18,13	
8. csütörtök	Fil 3,7	
9. péntek	Jn 15,5	Napnyugta: 18.11
10. szombat	Fil 2,15	
11. vasárnap	Kol 1,10	
12. hétfő	Kol 1,12–13	
13. kedd	Fil 3,20	
14. szerda	Ésa 1,18	
15. csütörtök	Mt 22,11–12	
16. péntek	Fil 2,13	Napnyugta: 17.57
17. szombat	Jel 3,18	
18. vasárnap	Eféz 3,16	
19. hétfő	1Kor 1,10	
20. kedd	2Kor 7,1	
21. szerda	1Kor 2,12	
22. csütörtök	Lk 18,7	
23. péntek	Zsid 4,16	Napnyugta: 17.31
24. szombat	Lk 18,1	
25. vasárnap	Ap csel 4,31	
26. hétfő	1Kor 2,13	
27. kedd	1Kor 3,13	
28. szerda	Ap csel 2,46–47	
29. csütörtök	Ésa 58,9–10	
30. péntek	Jer 14,20–21	Napnyugta: 16.19
31. szombat	Dn 9,19	

ÁHÍTATOK MINDEN NAPRA

November

1. vasárnap	Ap csel 5,12	
2. hétfő	Ap csel 5,14–15	
3. kedd	Ap csel 6,7	
4. szerda	Ap csel 2,41–42	
5. csütörtök	Ap csel 2,2	
6. péntek	Mk 13,33	Napnyugta: 16.09
7. szombat	Ap csel 1,6–7	
8. vasárnap	Ap csel 2,12	
9. hétfő	Ap csel 2,14–16	
10. kedd	Jn 3,9–12	
11. szerda	Ap csel 4,13	
12. csütörtök	Ap csel 4,18–20	
13. péntek	Ap csel 5,40–41	Napnyugta: 16.00
14. szombat	2Kor 4,1–2	
15. vasárnap	Tit 2,7–8	
16. hétfő	Tit 2,1	
17. kedd	Tit 1,9	
18. szerda	1Kor 14,40	
19. csütörtök	Fil 3,8	
20. péntek	Róm 15,13	Napnyugta: 15.53
21. szombat	Fil 4,4	
22. vasárnap	Ap csel 4,32	
23. hétfő	2Kor 8,3–4	
24. kedd	Gal 3,27–28	
25. szerda	Ap csel 2,43–45	
26. csütörtök	Ap csel 5,28–29	
27. péntek	1Pét 5,7–8	Napnyugta: 15.48
28. szombat	Jel 18,4	
29. vasárnap	Dn 12,1	
30. hétfő	Lk 21,36	

ÁHÍTATOK MINDEN NAPRA

December

1. kedd	Eféz 6,12	
2. szerda	Eféz 6,13–17	
3. csütörtök	1Tim 6,12	
4. péntek	1Pt 4,12–13	Napnyugta: 15.44
5. szombat	Jel 12,12	
6. vasárnap	Eféz 6,10	
7. hétfő	Rm 8,15	
8. kedd	1Jn 5,4	
9. szerda	Jel 3,8	
10. csütörtök	1Kor 9,24–25	
11. péntek	Rm 8,37	Napnyugta: 15.43
12. szombat	Rm 8,1	
13. vasárnap	Jak 4,7–8	
14. hétfő	Lk 15,7	
15. kedd	1Kor 15,57	
16. szerda	Zak 3,2	
17. csütörtök	Jn 17,14–15	
18. péntek	Jel 2,7	Napnyugta: 15.44
19. szombat	Jel 2,11	
20. vasárnap	Jel 3,4	
21. hétfő	Jel 3,5	
22. kedd	Jel 3,10	
23. szerda	Jel 3,12	
24. csütörtök	Jel 3,21	
25. péntek	Zsid 2,14–15	Napnyugta: 15.48
26. szombat	Jel 12,11	
27. vasárnap	1Pt 2,21–24	
28. hétfő	Jn 16,33	
29. kedd	Jel 1,7–8	
30. szerda	Jel 21,7	
31. csütörtök	Zsid 10,37–38	

JEGYZETEK

JEGYZETEK